VERSLAG

VAN DE TOESTAND VAN HET EILANDGEBIED ARUBA

OVER

1953

V E R S L A G

VAN DE TOESTAND VAN HET EILANDGEBIED ARUBA

OVER

1 9 5 3

I N H O U D

HOOFDSTUK I

BESTUUR

Blz.

A. Eilandenregeling Nederlandse Antillen. 1

B. Verkiezingen. 1

I. Kiesreglement. 1

II. Kiezerslijst. 1

C. Eilandsraad. 2

D. Bestuurscollege. 2

E. Gezaghebber. 3

F. Takken van dienst. 3

I. Algemeen. 3

II. Overdracht van Landsdiensten aan het Eilandgebied. 3

III. Garage en werkplaats van de dienst van openbare werken. 4

HOOFDSTUK II

PERSONEEL

A. Algemeen. 5

B. Georganiseerd overleg in ambtenarenzaken. 6

C. Personeelsbezetting der diensten. 6

I. Bestuurskantoor. 6

1. Afdeling algemene zaken. 6

2. Afdeling bevolking en burgerlijke stand. 6

3. Afdeling domeinbeheer. 6

4. Afdeling financiën. 6

5. Afdeling onderwijs. 7

6. Kantoor van de ontvanger. 7

7. Afdeling personeelszaken. 7

8. Afdeling registratuur en expeditie. 7

II. Dienst voor sociale en economische zaken. Bureau crisiszaken. 7

III. Dienst van openbare werken. 7

D. Geneeskundig onderzoek. 8

E. Onderstand bij wijze van pensioen. 8

HOOFDSTUK III

BEVOLKING

A. Loop der bevolking gedurende het jaar 1953. 9

B. Burgerlijke stand. 9

I. Geboorten. 9

II. Overlijden. 10

III. Huwelijken en echtscheidingen. 10

IV. Erkenning en wettiging. 10

C. Nationaliteit. 10

HOOFDSTUK IV

EIGENDOMMEN

A. Domeinbeheer. 11

I. Personeel. 11

II. Ongebouwde eigendommen. 11

III. Gebouwde eigendommen. 12

1. Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd. 12

2. Eigendommen voor de openbare dienst bestemd. 12

3. Onderhoud gebouwen. 14

4. Nieuwe gebouwen. 15

IV. Overdracht van landseigendommen aan het eilandgebied. 15

B. Kadaster en hypotheken. 15

I. Personeel. 15

II. Kadasterdienst. 15

III. Hypotheekkantoor. 16

IV. Bewaring der scheepsbewijzen. 19

HOOFDSTUK V

FINANCIEN

A. Algemeen. 20

B. Personeelsbezetting. 20

I. Kantoor van de landsontvanger. 21

II. Dienst der douane. 21

C. Ontvangsten en uitgaven. 21

Ontvangsten:

I. Voor het eilandgebied. 21

II. Voor het land. 23

Uitgaven:

I. Door het eilandgebied. 25

II. Door het land. 25

D. Overdracht van credieten aan het eilandgebied. 25

HOOFDSTUK VI

OPENBARE ORDE

A. Algemeen. 26

B. Politie. 26

I. Sterkte van het korps. 26

II. Opleiding van het personeel. 27

III. Dienstgebouwen. 27

IV. Technische opsporingsdienst. 28

V. Speciale diensten. 28

VI. Vreemdelingendienst. 28

C. Publiciteit. 29

D. Wapenen en munitie. 29

E. Huisnummering. 29

F. Toezicht op bioscoopvoorstellingen. 29

HOOFDSTUK VII

OPENBARE ZEDELIJKHEID

A. Bestrijding van misbruik van verdovende middelen. 31

I. Alcoholische dranken. 31

II. Opium en andere verdovende middelen. 31

B. Loterijen. 32

C. Bestrijding der onzedelijkheid. 32

D. Dierenbescherming. 32

HOOFDSTUK VIII

OPENBARE GEZONDHEID

A. Algemene gezondheidstoestand. 33

B. Gezondheidsdienst. 33

I. Algemeen. 33

II. Personeelsbezetting. 33

III. Laboratoriumonderzoekingen. 34

IV. Ambulancedienst. 42

C. Toezicht op voedingsmiddelen. 42

I. Toezicht op en keuring van eet- en drinkwaren, niet van dierlijke oorsprong. 42

II. Toezicht op en keuring van vee en vlees en andere producten van dierlijke oorsprong. 42

1. Abattoir, koel- en vrieshuizen. 42
2. Particuliere vleesverkoopplaatsen. 44
D. Bestrijding en voorkoming van besmettelijke ziekten. 44
I. Besmettelijke ziekten. 44
II. Rattenbestrijding. 44
E. Quarantaine. 44
F. Reiniging van straten, ophalen en afvoeren van huisvuil, terrein- en bedrijfsafval. 45
G. Parken en plantsoenen. 46
H. Watervoorziening. 46
I. Algemeen. 46
II. Watervoorzieningsdienst. 49
I. Volkshuisvesting. 51
I. Bouw- en woningtoezicht. 51
II. Volkswoningbouw. 52
III. Huurcommissieregeling. 55
J. Veeartsenijkundig toezicht. 57

HOOFDSTUK IX

OPENBARE VEILIGHEID

A. Toezicht op stoomwezen en electriciteitsvoorziening. 58
I. Stoomwezen. 58
1. Personeel. 58
2. Verrichte werkzaamheden. 58
3. Algemene opmerkingen. 58
II. Electriciteitsvoorziening. 58
B. Brandweer. 58
I. Materiaal. 58
II. Branden. 59

HOOFDSTUK X

VERKEER EN VERVOER

A. Verkeer en vervoer te land. 60

I. Algemeen. 60

1. Aanleg en onderhoud van wegen. 60

2. Verkeerscommissie. 61

3. Vervoermiddelen. 61

4. Vervoer van personen met autobussen. 61

5. Verkeersongevallen. 61

II. Toezicht op het verkeer. 62

1. Keuren van motorrijtuigen. 62

2. Rijbewijzen. 62

III. Toezicht op openbare middelen van vervoer. 63

1. Algemeen. 63

2. Commissie inzake autobusdiensten. 63

3. Vergunningen voor huurauto's en autobussen. 64

B. Verkeer en vervoer te water. 64

I. Algemeen. 64

II. Gegevens betreffende de scheepvaart. 64

1. Algemeen. 64

2. Paardenbaai. 65

3. Druifbaai. 66

4. Sint Nicolaas. 66

III. Haven- en loodswezen. 73

1. Haven- en loodsdienst. 73

2. Havens. 74

3. Haven- en kustverlichting. 75

C. Verkeer en vervoer in de lucht. 75

I. Luchthaven Dakota. 75

II. Luchtvaartongevallen. 79

III. Koninklijke Luchtvaart Maatschappij. 80

IV. Aruba Flying Club. 80

D. Posterijen. 80

E. Radiotelegrafie- en telefonie. 89

F. Lijntelefonie. 90

HOOFDSTUK XI

ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN

A. Algemeen. 93

B. Landbouw en veeteelt. 93

I. Algemeen. 93

II. Landbouw. 94

III. Veeteelt. 94

C. Mijnwezen. 94

D. Handel, industrie en nijverheid. 95

I. Handel. 95

1. Algemeen. 95

2. Kamer van Koophandel en Nijverheid. 95

3. Handelsregister. 95

4. Vestigingsregeling voor bedrijven. 95

5. Faillissementen. 96

6. Prijsopdrijving. 96

7. Indexcijfer kosten van levensonderhoud. 97

8. Buitenlandse handel. 97

II. Industrie. 98

1. Olie-industrie. 98

2. Electriciteitsvoorziening. 99

3. Aloë-industrie. 99

III. Nijverheid. 100

E. Bevordering van het vreemdelingenverkeer. 100

F. Marktwezen. 101

G. Vordering, distributie en uitvoer enz. van goederen. 101

H. Visserij. 102

HOOFDSTUK XII

ARBEID

A. Werkloosheid en arbeidsbemiddeling. 103

B. Registratie van arbeidskrachten. 106

C. Arbeidstijden. 112

D. Arbeidsgeschillen. 112

E. Bedrijfsongevallen. 112

HOOFDSTUK XIII

MAATSCHAPPELIJKE STEUN EN VOORZORG

A. Onderstand, verpleging en verzorging van on- en minvermogenden. 113

I. Overheidszorg. 113

1. Onderstand aan behoeftigen. 113

2. Vrije geneeskundige behandeling. 113

II. Particuliere zorg. 114

1. Weldadigheidsvereniging "Helpt Elkander". 114

2. Liefdadigheidsvereniging "F.W.P.Winkel". 114

B. Ziekenhuiswezen en wijkverpleging. 114

I. Hospitaal "San Pedro di Verona". 114

II. Lago-hospitaal. 115

III. Stichting van het Wit Gele Kruis voor Volkshygiëne "Aruba". 115

C. Tuberculosebestrijding. 116

D. Verloskundige verzorging. 118

E. Zuigelingenzorg. 119

F. Zorg voor krankzinnigen. 119

G. Maatschappelijke zorg voor jeugdige personen en reclassenten. 119

I. Voogdijraad. 119

II. Stichting voor Reclassering en Kinderbescherming. 120

H. Zorg voor de zeeman. 120

I. Verlenen van rechtsbijstand. 121

J. Ongevallen- en ziekteregeling. 121

HOOFDSTUK XIV

VOLKSONTWIKKELING EN -OPVOEDING. EREDIENSTEN

A. Onderwijs. 122

I. Mededelingen van algemene aard. 122

II. Wettelijke regelingen. 122

III. Schooltoezicht. 123

IV. Algemene overzichten. 123

V. Voorbereidend onderwijs. 130

VI. Lager onderwijs. 130

1. Overzicht van de scholen en leerlingen. 130

2. Leerkrachten. 130

3. Leerlingen. 130

4. Schoolverzuim. 131

5. Schoolvoeding. 131

6. Schoolartsendienst. 131

7. Oudercommissies. 131

8. Uitkomsten van het onderwijs. 131

9. Opleiding van leerkrachten bij het lager onderwijs. 131

10. Lago Community School. 132

VII. Vervolgonderwijs. 132

VIII. Middelbaar onderwijs. 132

IX. Beroepsonderwijs en leergangen. 133

1. Arubaanse Technische School. 133

2. Vocational and Apprentice Training der Lago Oil & Transport Company, Ltd. 133

3. Opleiding voor de diploma's van de Vereniging tot bevordering van Electrotechnisch Vakonderwijs in Nederland (V.E.V.). 134

4. Arubaanse Technische Avondschool. 134

5. Opleiding voor de diploma's van N.A.V.P. en V.L.I. S.E.M. 134

6. Leergang voor ambtenaren. 135

7. Landsleergang landmeetkunde. 135

8. Leergang voor handenarbeid. 135

9. Algemeen vormend muziekonderwijs. 135

X. Studiebeurzen en voorrechten. 135

1. Eilandsstudiebeurzen voor opleiding aan middelbare scholen op Curacao. 135

2. Eilandsstudiebeurzen voor opleiding in Nederland. 135

3. Landsstudiebeurzen voor opleiding in Nederland. 135

4. Vrije overtocht naar Nederland vanwege het eilandgebied. 136

5. Huisvestingstoelagen. 136

XI. Filmonderwijs en culturele filmvoorstellingen. 136

1. Filmonderwijs. 136

2. Culturele filmvoorstellingen. 136

B. Bibliotheek en filmotheek. 136

C. Kunst. Wetenschap. 137

I. Stichting Cultureel Centrum Aruba. 137

1. Filmliga. 138

2. Muziekschool. 138

3. Rhythmische dansschool. 138

4. Volksuniversiteit. 138

5. Amateurtoneelgroep "Aruba". 138

6. Arubaanse Kunstkring. 138

II. Algemeen Nederlands Verbond. 139

D. Sport en spel. 139

E. Erediensten. 140

I. De katholieke kerk. 140

II. Andere kerkgenootschappen. 140

HOOFDSTUK XV

LANDSVERDEDIGING 141

HOOFDSTUK XVI

JUSTITIE

A. Processen-verbaal. 142

B. Aanhouding van verdachten. 145

C. Hof van Justitie. 145

D. Gerecht in eerste aanleg. 145

E. Huis van bewaring. 151

F. Notarisambt. 151

HOOFDSTUK XVII

BUITENLANDSE AANGELEGENHEDEN

I. Consulaire vertegenwoordigers. 152

II. Bezoek buitenlandse oorlogsschepen. 152

HOOFDSTUK XVIII

BIJZONDERE AANGELEGENHEDEN

I. Viering Koninginnedag. 153

II. Bijzondere bezoeken. 153

HOOFDSTUK I

BESTUUR

A. EILANDENREGELING NEDERLANDSE ANTILLEN.

Gedurende het verslagjaar werd de Eilandenregeling Nederlandse Antillen tweemaal gewijzigd, te weten bij de landsverordeningen van 20 October 1952, P.B. 1953 nrs. 3 en 4. Deze wijzigingen betroffen respectievelijk de vervulling van de betrekking van ontvanger op Saba en Sint Eustatius en de verdeling der kosten voor bezoldiging van het personeel en voor de bijdragen aan de pensioenfondsen tussen de Nederlandse Antillen en de eilandgebieden. Beide verordeningen werkten terug tot en met 14 Maart 1951.

B. VERKIEZINGEN.

I. Kiesreglement.

Het Kiesreglement voor de verkiezing van de leden van de Eilandsraad (P.B. 1951 no. 41) werd niet gewijzigd.

II. Kiezerslijst.

Het eilandgebied was verdeeld in 20 stemdistricten. Bij de voorlopige vaststelling van de kiezerslijst op 28 Februari 1953 bevatte deze lijst 15.795 kiezers. Bij rechterlijke uitspraak werden daarop alsnog 18 personen geplaatst, terwijl 10 personen werden afgevoerd, zodat de kiezerslijst uiteindelijk 15.803 kiezers aanwees.

Het aantal kiezers in de verschillende stemdistricten, gesplitst in mannen en vrouwen, bedroeg respectievelijk als volgt:

Stemdistrict	nummer	mannen	vrouwen	totaal
Noord	1	406	470	876
"	2	451	465	916
Oranjestad	3	535	517	1052
"	4	482	550	1032
"	5	371	418	789
"	6	227	254	481
"	7	323	327	650
Perkietenbos	8	272	278	550
Paradera	9	454	476	930
Santa Cruz	10	243	262	505
" "	11	285	298	583
" "	12	439	461	900
Savaneta	13	299	273	572
"	14	263	261	524
"	15	313	350	663
Sint Nicolaas	16	487	506	993
" "	17	584	455	1039
" "	18	368	339	707
" "	19	496	526	1022
" "	20	505	514	1019
Totaal		7803	8000	15803

Verdeling van de kiezers naar geslacht en plaats van herkomst geeft het volgende resultaat:

Geboren in:	mannen	vrouwen	totaal
Aruba	4160	4478	8638
Curaçao	499	419	918

Geboren in:	mannen	vrouwen	totaal
Bonaire	423	270	693
Sint Maarten N.G.	526	487	1013
Saba	182	213	395
Sint Eustatius	133	151	284
Nederland	669	448	1117
Suriname	760	510	1270
Buitenland	451	1024	1475

C. EILANDSRAAD.

Op 14 Maart 1953 nam het eilandsraadslid F.B.Tromp als zodanig ontslag. Nadat F.J.Tromp voor zijn benoeming als lid had bedankt, van G.Kok niet werd ontvangen de mededeling of hij de benoeming aannam, zodat hij geacht werd de benoeming niet aan te nemen, en J.C.Every eveneens voor zijn benoeming als lid had bedankt, werd in plaats van F.B.Tromp bij besluit van de voorzitter van het hoofdstembureau van 26 Mei 1953 benoemd Th.J. Figaroa, die de benoeming aanvaardde.

De leden R.van Hoorn en F.P.Lejuez namen op respectievelijk 25 April 1953 en 12 Mei 1953 als zodanig ontslag. In hun plaats werden bij besluiten van de voorzitter van het hoofdstembureau van 1 Mei 1953 en 19 Mei 1953 respectievelijk benoemd W.Nisbet en T.R.A.de Palm, die beiden de benoeming aanvaardden.

Bij beschikking van het Hof van Justitie der Nederlandse Antillen van 7 Augustus 1953 no. 103 werden Th.J.Figaroa, W.Nisbet en T.R.A.de Palm als leden van de Eilandsraad toegelaten, aangezien binnen de bij artikel 18, derde lid, van de Eilandenregeling voorgeschreven termijn door de Eilandsraad terzake geen beslissing werd genomen als gevolg van de omstandigheid, dat niet tijdig een openbare vergadering van de Raad werd belegd.

Op respectievelijk 1 October 1953 en 11 December 1953 namen de eilandsraadsleden E.E.Goedhoop en T.R.A.de Palm als zodanig ontslag. In hun plaats werden bij besluiten van de voorzitter van het hoofdstembureau van 6 October 1953 en 17 December 1953 respectievelijk benoemd F.B.Tromp en F.P.Lejuez, die beiden de benoeming aanvaardden.

Aan het eind van het verslagjaar was de Raad mitsdien als volgt samengesteld: W.C.Anslyn, M.J.Croes, P.Croes, C.A.Eman, Th.J.Figaroa, E.R. Finck, A.J.Flanegin, J.Geerman, N.E.Henriquez, J.E.Irausquin, E.Kock, L. Laclé, F.P.Lejuez, H.I.Lopes, H.M.Nassy, W.Nisbet, D.B.Oduber, E.O. Petronia, F.B.Tromp, A.Werleman en A.I.W.Wijngaarde.

Gedurende de verslagperiode kwam de Eilandsraad tienmaal in openbare vergadering bijeen. Een op 2 October 1953 uitgeschreven openbare vergadering kon wegens het ontbreken van het quorum geen doorgang vinden. Er werden acht afdelingsvergaderingen gehouden.

D. BESTUURSCOLLEGE.

De gedeputeerde F.B.Tromp nam als zodanig per 10 Maart 1953 ontslag; in zijn plaats werd gekozen M.J.Croes, die zijn benoeming aanvaardde. Op 4 September 1953 nam laatstgenoemde wederom ontslag, terwijl in zijn plaats F.B.Tromp opnieuw als gedeputeerde werd gekozen; hij aanvaardde zijn benoeming als zodanig.

Aan het eind van het verslagjaar was het Bestuurscollege mitsdien als volgt samengesteld:

Voorzitter Mr.L.C.Kwartsz, Gezaghebber
Leden J.Geerman, lid van de Raad
N.E.Henriquez, lid van de Raad
F.B.Tromp, lid van de Raad
F.de P.Wever, niet-lid van de Raad.

Bij eilandsverordening van 12 Maart 1953 (Ab. 1953 no. 13) werd de Toelage-regeling gedeputeerden 1951 (Ab. 1951 no. 1) in die zin gewijzigd, dat de gedeputeerden een jaarlijkse toelage genieten van f. 10.200, verhoogd met een bedrag overeenkomende met dat, hetwelk wegens duurtetoeslag aan een ambtenaar van het eilandgebied, die een bezoldiging van f. 10.200 's jaars geniet, zou zijn toegekend. Deze verordening werkte terug tot en met 1 Januari 1953.

E. GEZAGHEBBER.

Bij landsbesluit van 31 Januari 1953 no. 1 werd de gedeputeerde F.de P. Wever met ingang van die datum en voor de tijd dat hij als gedeputeerde tijdens de verdere duur van de lopende zittingsperiode van de Eilandsraad zou optreden, aangewezen als waarnemend Gezaghebber van het eilandgebied.

Op grond van deze aanwijzing trad hij als waarnemend Gezaghebber op tijdens het ziekteverlof van de Gezaghebber Mr. L.C.Kwartsz van 2 Februari 1953 tot en met 22 Februari 1953 en van 28 Augustus 1953 tot en met 30 September 1953.

Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 11 September 1953 (P.B. 1953 no. 155) werden nadere regelen getroffen ten aanzien van de aan de gezaghebbers en administrateurs en hun waarnemers toekomende vergoeding wegens representatiekosten.

F. TAKKEN VAN DIENST.

I. Algemeen.

In het begin van het verslagjaar kwam de verbouwing van de voormalige passanggrahan tot bestuurskantoor gereed. Het gebouw werd zo spoedig mogelijk daarna betrokken door de Gezaghebber, de gedeputeerden, de secretaris van het eilandgebied en de afdelingen algemene zaken, financiën, personeelszaken en registratuur en expeditie (alsmede de gouvernementsaccountantsdienst).

Bij besluit van het Bestuurscollege van 7 October 1953 no. 2894 werd de organisatie van het bestuurskantoor geregeld, de benamingen van de verschillende afdelingen en diensten vastgesteld en de titels van de hoofden van diensten van het eilandgebied bepaald. Bij de samenstelling van dit verslag werd met de inhoud van dit besluit rekening gehouden.

II. Overdracht van Landsdiensten aan het Eilandgebied.

Nadat reeds bij de Overdrachtslandsverordeningen VIII (P.B. 1952 no. 167), IX (P.B. 1952 no. 164) en X (P.B. 1952 no. 168) met ingang van 1 Januari 1953 respectievelijk de navolgende taken en takken van dienst aan het eilandgebied werden overgedragen:
- haven- en loodswezen;
- volksgezondheid;
- luchthavens;

werden bij de Overdrachtslandsverordeningen XI (P.B. 1953 no. 59), XII (P.B. 1953 no. 58), XIV (P.B. 1953 no. 56) en XV (P.B. 1953 no. 57) met ingang van 1 Mei 1953 respectievelijk alsnog de navolgende taken en takken van dienst aan het eilandgebied overgedragen:
- lager onderwijs;
- middelbaar onderwijs;
- beroepsonderwijs;
- openbare leeszalen, bibliotheken en filmotheken.

III. Garage en werkplaats van de dienst van openbare werken.

Personeel.

De personeelssterkte van deze afdeling van de dienst van openbare werken bedroeg op 31 December 1953:

1 technisch ambtenaar le klasse (tevens ambtenaar stoomwezen), chef van de garage en werkplaatsen
3 assistent-opzichters
1 tijdschrijver A
1 aankomend klerk C
2 monteurs A
4 monteurs B
1 aankomend monteur
1 smid-plaatwerker A
1 lasser A
1 lasser B
1 draaier A
1 machine-bankwerker B
5 automonteurs B
2 chauffeurs
2 peonnen A
1 peon B
8 leerlingen

Organisatie.

De werkzaamheden aan het zware materieel werden meer gecentraliseerd. Het onderhoudssysteem van het rollend materieel bleek te voldoen, terwijl de registratie van voertuigen, machines en onderdelen werd verbeterd.

Verrichte werkzaamheden.

a. Garage.

Alle dienstvoertuigen, met uitzondering van die van de diensten politie, brandweer en een gedeelte van de watervoorzieningsdienst, in totaal 144 voertuigen, waren in onderhoud, in verband waarmede 3921 werkorders werden uitgevoerd.

In het verslagjaar werd met het moderniseren van de outillage begonnen. Zo werden in December 1953 twee volautomatische smeerbruggen aangekocht, welke in begin 1954 worden gemonteerd.

b. Onderhoud van het zware materieel.

In het verslagjaar waren 74 wegenbouwmachines in onderhoud. Diverse machines en motoren werden gereviseerd en weer in bedrijf gesteld. De in bedrijf zijnde motoren werden door de gasolinetruck van de dienst van brandstof voorzien.

c. Werkplaats.

Alle voorkomende werkzaamheden voor lands- en eilandsdiensten werden verricht, waardoor de werkzaamheden voor particulieren tot een minimum beperkt bleven.

Algemene opmerkingen.

In het verslagjaar bleek duidelijk, dat standaardisering van type voor voertuigen en motoren noodzakelijk is, hetwelk reparatie, service en onderdelen voorziening vereenvoudigt.

Wederom bleek, dat goede diesel- en benzinemonteurs moeilijk waren te verkrijgen of te vervangen.

HOOFDSTUK II

PERSONEEL

A. ALGEMEEN.

Op 1 Januari 1953 trad de Regeling Ambtenarenrechtspraak 1951 (P.B. 1951 no. 134) in werking.

Bij landsverordening van 6 Januari 1953 (P.B. 1953 no. 12), de zogenaamde Overgangsregeling Rechtspositie Personeel, werden enige regelen gesteld met betrekking tot de rechtspositie van ambtenaren en werklieden in overheidsdienst, in verband ook met de terbeschikkingstelling van landsdienaren en gouvernementswerklieden aan de besturen der eilandgebieden.

Bij landsbesluit van 30 November 1953 no. 10 (P.B. 1953 no. 198) werden regelen gesteld betreffende de opleiding van de administratieve ambtenaren.

In verband hiermee werden bij landsbesluiten van dezelfde datum nos. 11 (P.B. 1953 no. 199) en 12 (P.B. 1953 no. 200) respectievelijk leergangen ingesteld tot opleiding voor het vakexamen voor benoembaarheid tot adjunct-commies, en ter uitvoering nadere regelen gesteld omtrent bovenaangehaald vakexamen.

Bij de eilandsbesluiten, houdende algemene maatregelen, van 5 Februari 1953 (Ab. 1953 no. 8), 16 April 1953 (Ab. 1953 no. 14), 27 April 1953 (Ab. 1953 no. 15), 2 Mei 1953 (Ab. 1953 no. 16), 21 Augustus 1953 (Ab. 1953 no. 20) en 20 November 1953 (Ab. 1953 no. 29) werden ter uitvoering van artikel 60 van de Eilandenregeling Nederlandse Antillen de bezoldigingen vastgesteld van respectievelijk de navolgende ambtenaren van het eilandgebied:
opzichter domeinbeheer (Bezoldigingsbesluit I);
ambtenaar in algemene dienst (Bezoldigingsbesluit II);
havenmeester (Bezoldigingsbesluit III);
kantoorbediende (Bezoldigingsbesluit IV);
hoofdopzichter watervoorzieningsdienst (Bezoldigingsbesluit V);
monteur en scheepstimmerman haven- en loodsdienst (Bezoldigingsbesluit VI).

Bij eilandsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 23 Februari 1953 (Ab. 1953 no. 12) werd vastgesteld de Loonregeling Aruba 1953. Hierbij werden de lonen van de werknemers op uur- of weekloon in dienst van het eilandgebied opnieuw geregeld. In de bij dit besluit behorende bijlage zijn tien loongroepen opgenomen, terwijl bij elke groep zijn vermeld de daaronder vallende werknemers, het uurloon en voor zover mogelijk het aantal werkuren per week. Dit besluit werkte terug tot en met 1 Januari 1953.

Bij landsbesluit van 24 Juli 1953 no. 10 (G.S. no. 4341) werden de in dat besluit genoemde landsdienaren, werkzaam bij het lager, middelbaar en beroepsonderwijs, ingaande 1 Mei 1953 en voor onbepaalde tijd ter beschikking van het eilandgebied gesteld.

De bij de luchtvaartdienst, haven- en loodswezen en gezondheidsdienst werkzame landsdienaren en gouvernementswerklieden werden reeds bij de landsbesluiten van respectievelijk 29 December 1952 (P.B. 1952 no. 172, P.B. 1952 no. 174 en P.B. 1952 no. 176) ter beschikking gesteld van het eilandgebied met ingang van 1 Januari 1953.

De tijdelijke bibliothecaris aan de gouvernementsboekerij en openbare leeszaal werd bij landsbesluit van 7 September 1953 no. 14 (G.S. no. 5484) gerekend te zijn ingegaan 1 Mei 1953 en tot en met 31 Juli 1953 ter beschikking gesteld van het eilandgebied, en gerekend te zijn ingegaan 1 Augustus 1953, in verband met zijn overgang in dienst van het eilandgebied, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

B. GEORGANISEERD OVERLEG IN AMBTENARENZAKEN.

Als vertegenwoordigers van de afdeling Aruba van de Algemene Curacaose Ambtenarenbond hadden per 31 December 1953 zitting in de Commissie voor georganiseerd overleg in ambtenarenzaken:

E.J.Prins leden
J.van Zijl
S.Dirkmaat plv. leden
A.H.Douglas

C. PERSONEELSBEZETTING DER DIENSTEN.

De personeelsbezetting van afdelingen en diensten, met de verzorging van een bepaaldelijk aangewezen onderdeel van de overheidstaak belast, wordt opgenomen bij de hoofdstukken en onderdelen, waarin van dat gedeelte van de overheidstaak verslag wordt gedaan. Te dezer plaatse worden derhalve alleen de personeelsbezettingen vermeld van die afdelingen en diensten, waarvan de werkzaamheid zich over het gehele terrein van de overheidszorg of over verschillende onderdelen daarvan uitstrekt. Alle personeelsformaties worden vermeld naar de toestand op 31 December van het verslagjaar.

I. Bestuurskantoor.

1 secretaris van het eilandgebied
1 ambtenaar in algemene dienst
1 arbeidscontractante
1 bode 1ste klasse
1 bode

1. Afdeling algemene zaken.

1 commies
1 adjunctcommies
1 klerk 1ste klasse
1 klerk b
1 schrijver b

2. Afdeling bevolking en burgerlijke stand.

1 hoofdcommies
1 commies
10 klerken b
3 klerken a
1 arbeidscontractant
1 bevolkingscontroleur 1ste klasse
2 bevolkingscontroleurs

3. Afdeling domeinbeheer.

1 hoofdcommies (ambtenaar belast met het domeinbeheer)
2 opzichters
1 klerk 1ste klasse
1 klerk b
1 schrijver b
1 arbeidscontractant
3 opzieners

4. Afdeling financiën.

1 hoofdcommies
2 commiezen
2 klerken 1ste klasse
1 klerk b

1 klerk a
3 schrijvers b
1 schrijver a

5. Afdeling onderwijs.
1 commies (vacant)
1 adjunctcommies
1 schrijver b

6. Kantoor van de ontvanger.
Zie onder B van hoofdstuk V.

7. Afdeling personeelszaken.
1 commies
1 klerk 1ste klasse
2 klerken a

8. Afdeling registratuur en expeditie.
1 hoofdcommies
1 klerk 1ste klasse
2 klerken b
2 schrijvers b

II. Dienst voor sociale en economische zaken
Bureau crisiszaken.
1 hoofdcontroleur
2 controleurs
1 controleur 2de klasse
6 assistent-controleurs
1 klerk 1ste klasse
3 klerken b
3 klerken a
2 schrijvers b
1 schrijver a
2 sociale werksters
1 bode 1ste klasse
1 arbeidscontractant

III. Dienst van openbare werken.

Administratief personeel:
3 commiezen
1 klerk 1ste klasse
1 klerk b
2 klerken a
2 kantoorbedienden
1 schrijver b
1 schrijver a
3 schrijfsters op arbeidscontract
4 arbeidscontractanten

Technisch personeel:
1 hoofd van dienst
2 hoofdtechnisch ambtenaren
2 technisch ambtenaren 1ste klasse
5 technisch ambtenaren 2de klasse
3 hoofdopzichters
1 opzichter-uitvoerder
4 opzichters

6 assistent-opzichters
1 onderopzichter
1 landmeetkundig ambtenaar
1 hulpmagazijnmeester
1 uitvoerder A
5 leerling-tekenaars
21 werklieden
375 losse arbeiders
2 schoonmaaksters

Voorts:
1 loopjongen

Het personeel behorende tot de verschillende afdelingen van de dienst van openbare werken is ook meer gespecificeerd vermeld onder de betrekkelijke hoofden in de verschillende hoofdstukken. Om wille van de volledigheid werd het ook hier opgenomen.

D. GENEESKUNDIG ONDERZOEK.

De geneeskundige commissie, bedoeld in gouvernementsbeschikking no. 652 van 13 Februari 1948, belast met het onderzoek van personen op Aruba die in tijdelijke overheidsdienst worden genomen, bestond aan het einde van het verslagjaar uit:

Hoofd van de gezondheidsdienst q.q.	voorzitter
J.Brouerius van Nidek	leden
C.J.J.M.van der Bijl	

De commissie van geneeskundigen ex artikel 36, lid 4, van het Curacaos Verlofreglement 1946 (P.B. 1946 no. 34):

Hoofd van de gezondheidsdienst q.q.	voorzitter
C.J.J.M.van der Bijl	leden
A.A.Schlachter	

E. ONDERSTAND BIJ WIJZE VAN PENSIOEN.

Over de laatste vijf jaren werden hiervoor de navolgende bedragen uitgegeven:

in 1949	f. 9.481,24
1950	" 8.770,50
1951	" 7.869,--
1952	" 7.889,--
1953	" 7.625,50

HOOFDSTUK III

BEVOLKING

A. LOOP DER BEVOLKING GEDURENDE HET JAAR 1953.

	mannen	vrouwen	totaal
Bevolkingscijfer van het eilandgebied op 31 December 1952	29310	26896	56206
Vermeerdering			
gedurende het jaar door (geboorte	1026	976	2002
(vestiging	671	769	1440
Gehele vermeerdering	1697	1745	3442
Vermindering			
gedurende het jaar door (sterfte	103	69	172
(vertrek	1173	1000	2173
Gehele vermindering	1276	1069	2345
Zodat de bevolking gedurende het jaar 1953 is toegenomen met	421	676	1097
Bevolkingscijfer op 31 December 1953	29731	27572	57303

Deze toename van de bevolking met ruim 1.9% is uitsluitend het gevolg van het geboorte-overschot, aangezien het aantal vertrokken personen meer bedroeg dan het aantal vestigingen, evenals dit in 1951 en 1952 het geval was.

Hieronder volgt het bevolkingscijfer per de eerste van elke maand van het verslagjaar:

	mannen	vrouwen	totaal
1 Januari	29310	26896	56206
1 Februari	29343	26967	56310
1 Maart	29234	26925	56159
1 April	29269	26990	56259
1 Mei	29275	27001	56276
1 Juni	29296	27079	56375
1 Juli	29251	27078	56329
1 Augustus	29278	27106	56384
1 September	29387	27173	56560
1 October	29484	27270	56754
1 November	29573	27391	56964
1 December	29668	27497	57165
31 December	29731	27572	57303

In de in deze cijfers begrepen vreemdelingen waren onderstaande landen vertegenwoordigd:

Argentinië, België, Brazilië, Canada, China, Columbia, Costa Rica, Cuba, Denemarken, Dominikaanse Republiek, Duitsland, Ecuador, Frankrijk, Griekenland, Groot-Brittannië, Guatemala, Haïti, Hongarije, Ierland, India, Indonesië, Italië, Joego-Slavië, Libanon, Mexico, Noorwegen, Oostenrijk, Panama, Peru, Polen, Portugal, Roemenië, Rusland, Spanje, Syrië, Tsjecho-Slowakije, Venezuela, Verenigde Staten van Amerika, Zweden en Zwitserland.

B. BURGERLIJKE STAND.

I. Geboorten.

	mannelijk	vrouwelijk	totaal	in echt	buiten echt
Aantal levend geborenen:	1043	997	2040	1736	304
Aantal levenloos aangegevenen:	37	34	71	58	13

II. Overlijden.

Aantal overledenen:	mannelijk	vrouwelijk	totaal
beneden 12 maanden	10	10	20
boven 12 maanden	96	61	157
totaal	106	71	177

III. Huwelijken en echtscheidingen.

In de loop van het verslagjaar werden 353 huwelijken voltrokken en werden 42 echtscheidingen ingeschreven.

IV. Erkenning en wettiging.

Aantal in de loop van het verslagjaar erkende kinderen:

	jongens	meisjes	totaal
door de vader	24	17	41
door de moeder	66	75	141
door beide ouders	40	43	83
totaal	130	135	265

Erkend bij huwelijk werden 28 kinderen, te weten 13 jongens en 15 meisjes.

Door huwelijk werden 38 kinderen gewettigd, te weten 16 jongens en 22 meisjes, door brieven van wettiging 1 meisje.

N.B. In bovenstaande cijfers is een verschil te zien tussen het aantal overledenen in het overzicht van de loop der bevolking gedurende het jaar 1953 en dat volgens de burgerlijke stand. Dit verschil vindt zijn oorzaak in het feit, dat eerstgenoemde cijfers betrekking hebben op personen die hun werkelijke woonplaats binnen het eilandgebied hebben, ook indien deze personen elders zijn overleden, terwijl in de registers van overlijden alle personen worden opgenomen, die op Aruba overlijden, ook wanneer zij hier geen woonplaats hebben.

C. NATIONALITEIT.

Bij de wet van 15 Mei 1953, S. 233, welk staatsblad is uitgegeven op 26 Mei 1953, werd artikel 2 van de wet van 12 December 1892, S. 268 op het Nederlanderschap en het ingezetenschap nader vastgesteld.

Deze wet is in de Nederlandse Antillen afgekondigd op 13 Juli 1953 (P.B. 1953 no. 117).

HOOFDSTUK IV

E I G E N D O M M E N

A. DOMEINBEHEER.

I. Personeel.

Voor de personeelsbezetting moge verwezen worden naar Hoofdstuk II onder C. I. 3.

II. Ongebouwde eigendommen.

Algemeen.

Bij eilandsverordening van 13 Mei 1953 (Ab. 1953 no. 19), Verordening op de uitgifte van eigendommen, werd ter uitvoering van artikel 97, eerste lid, van de Eilandenregeling Nederlandse Antillen geregeld de uitgifte in enigerlei vorm van eigendom of pacht en het beheer der aan het eilandgebied toebehorende domaniale rechten.

Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 28 Augustus 1953 (P.B. 1953 no. 149) werden, ter uitvoering van artikel 97, lid 2, van de Eilandenregeling Nederlandse Antillen, regelen gesteld ten aanzien van het hoger toezicht op de vervreemding van domeingrond, uitgifte van gronden in erfpacht en het in gebruik geven van eigendommen van het eilandgebied.

In het verslagjaar kwam een volledig verkavelingsplan voor Rooi Congo gereed, zodat begin 1954 een aanvang zou kunnen worden gemaakt met de uitgifte van gronden ter plaatse.

Ten aanzien van de ruiling en de aankoop van gronden kan worden vermeld, dat de aankoop van de gronden aan de Hospitaalstraat, Oranjestad, werd voorbereid en tot die aan de Elleboogstraat, Oranjestad, werd besloten.

Op Socotoro werd een terrein aangekocht ter grootte van 166.833 M2 en de desbetreffende akte op 8 Januari 1954 verleden.

De grondaankopen aan de Leliestraat, St. Nicolaas, hebben in het verslagjaar hun beslag gekregen. Slechts één kwestie hiervan bleef hangende, waaromtrent naar het zich liet aanzien nog een proces zou moeten worden gevoerd.

Met betrekking tot de gronden, nodig voor de Vondellaan, Oranjestad, kan worden opgemerkt dat hieruit één geval is overgebleven, waarbij tot executie van de betreffende ruiling moest worden overgegaan.

Uitgifte in erfpacht.

Uitgegeven werden in het verslagjaar 97 percelen met een oppervlakte van totaal 18.59.65 H.A. en voor een totaal bedrag aan erfpachtscanon van f. 13.209,34.

In totaal waren per 31 December 1953 in erfpacht uitgegeven 1213 percelen met een totale oppervlakte van 1450.34.33 H.A. en voor een totaal aan canon van f. 164.901,21.

Prijsgeving recht van erfpacht.

In 1953 hadden 14 prijsgevingen plaats tot een totale oppervlakte van 1.62.52 H.A. en voor een totaal bedrag aan canon van f. 2.851,60.

Vervallenverklaring recht van erfpacht.

In 1953 had geen vervallenverklaring van het recht van erfpacht plaats.

Ruiling van gronden.

30 overeenkomsten van grondruil kwamen gedurende 1953 tot stand, waarbij het eilandgebied in totaal verkreeg 2.88.68 H.A. en aan derden afstond 2.12.42 H.A.

Aankoop van gronden.

In 1953 werden 10 stukken grond door het eilandgebied aangekocht met een totale oppervlakte van 2.95.43 H.A., waarvoor door het eilandgebied een bedrag werd betaald van f. 19.457,75.

Verkoop van gronden.

In 1953 werden slechts 2 stukken grond verkocht met een gezamenlijke oppervlakte van 49 M2.

Uitgifte van grond in huur.

Per 31 December 1953 waren in huur uitgegeven 5103 percelen voor een totaal bedrag van f. 67.686,38.

III. Gebouwde eigendommen.

Hieronder volgt een overzicht van de aan het einde van het verslagjaar aanwezige gebouwde eigendommen.

1. Eigendommen niet voor de openbare dienst bestemd.

a. Aantal eilandswoningen te:	Oranjestad	11
	Sint Nicolaas	7
	Sint Nicolaas (volkswoningen)	178
	Savaneta	1
	Noord	2
	Santa Cruz	1
	Westpunt	1
	Dakota (oud Arubaans huis)	1
	Dakota (tot noodwoningen verbouwde barakken)	15
	Dakota (volkswoningen)	264
	Seroe Tijshi no. 8	1
	Balashi (watervoorzieningsdienst)	28
	Totaal	510

b. Aantal landswoningen te:	Oranjestad	44
	Sint Nicolaas	26
	Savaneta	2
	Noord	2
	Santa Cruz	3
	Kustbatterij	2
	Dakota (tot noodwoningen verbouwde barakken)	9
	Totaal	88

2. Eigendommen voor de openbare dienst bestemd.

In complex opgetrokken gebouwen.

a. In eigendom toebehorende aan het eilandgebied:

te Oranjestad:

complex abattoir	4
markthallen aan de L.G.Smith Boulevard	7
telefooncentrale	2
openbare werken aan de Zoutmanstraat	2
openbare werken aan de Weststraat	8
loodsdienst aan de L.G.Smith Boulevard	2
Julianaschool	2
Arubaanse Technische School	10
markthal aan de Havenstraat	2
Totaal	39

te Sint Nicolaas:

complex openbare werken te Seroe Pretoe		2
markthal aan de Marktstraat		2
Bernhardschool		2
Commandeur Pieter Boerschool		2
	Totaal	8

in de buitendistricten:

complex luchthaven Dakota		4
openbare werken te Wayaka		2
openbare werken te Sabana Verde		2
watervoorzieningsdienst te Balashi		19
watervoorzieningsdienst te Seroe Fierno		3
	Totaal	30

b. In eigendom toebehorende aan de Nederlandse Antillen:

te Oranjestad:

complex douanebarakken aan de **L.G.**Smith Boulevard		3
douaneloodsen langs de weg naar de grote pier		2
douaneloodsen aan de Cornelis Emankade		2
post- en telegraafkantoor		3
politiebureau		4
	Totaal	14

te Sint Nicolaas:

complex politiebureau 5

in de buitendistricten:

complex huis van bewaring Dakota 6

<u>Niet in complex opgetrokken gebouwen.</u>

a. In eigendom toebehorende aan het eilandgebied:

te Oranjestad:

benzinestation openbare werken	L.G.Smith Boulevard
bestuurskantoor	L.G.Smith Boulevard
havenkantoor	L.G.Smith Boulevard
kantoor openbare werken	L.G.Smith Boulevard
Margrietschool (oud)	Wilhelminastraat
Margrietschool (nieuw)	
muziektent	Willem de Zwijgerpark
openbare leeszaal en boekerij	Lagoenweg
oude gevangenis	Zoutmanstraat
oude telefooncentrale	J.G.Emanstraat
openbare gezondheidsdienst	Zoutmanstraat
toren Willem III	Zoutmanstraat
watertoren	J.G.Emanstraat

te Sint Nicolaas:

brandweergarage	Tankfarm
Commandant-Generaal Abraham de Veerschool	Ceintuurbaan
Havenkantoor	Lagoterrein
Marijkeschool (nieuw)	Leliestraat
Marijkeschool (barak)	Leliestraat
polikliniek	Leliestraat
telefooncentrale	B.v.d.Veen Zeppenfeldtstraa
vuurtoren	Coloradopunt
dienstgebouw watervoorzieningsdienst	Mons. Niewindtstraat
pomphuis watervoorzieningsdienst	Bernhardstraat
pomphuis watervoorzieningsdienst	Juana Morto
waterreservoir watervoorzieningsdienst	Juana Morto
watertank	Seroe Pretoe
watertoren	Bernhardstraat

in de buitendistricten:

apotheek	Noord
apotheek	Santa Cruz
apotheek	Savaneta
betonbedrijf openbare werken	Cumana
brandweergarage	Santa Cruz
noodaggregaatgebouw-transformatorhuis	vliegveld Dakota
vuurtoren	Westpunt
waterreservoir	Paradera
waterhydranthuisje	Noord

b. In eigendom toebehorende aan de Nederlandse Antillen:

te Oranjestad:

voormalig Gezaghebberskantoor	J.G.Emanstraat
douanekantoor	Wilhelminaplein
douaneloods	grote pier

te Sint Nicolaas:

post- en telegraafkantoor	Helfrichstraat

in de buitendistricten:

barak D 80	Sabana Verde
politiewacht	Noord
politiewacht	Santa Cruz
politiewacht	Savaneta
radiostation	Barcadera
radiostation	Hooiberg
radiostation	vliegveld Dakota

Totaal aantal eilandswoningen	510
landswoningen	88
eilandsgebouwen	113
landsgebouwen	36
Totaal aantal overheidsgebouwen op Aruba	747

Aan verschillende dezer gebouwen werd het normale onderhoudswerk verricht tot een totaal van 1531 werkorders.

3. Onderhoud gebouwen.

De personeelssterkte van de afdeling "Onderhoud gebouwen" van de dienst van openbare werken was op het einde van het verslagjaar:

1 opzichter-uitvoerder
1 uitvoerder B
1 loodgieter-electricien
1 voorman-timmerman A
1 baas-schilder A
1 machine-houtbewerker A
6 timmerlieden A
1 metselaar A
1 pijpfitter B
2 timmerlieden B
1 metselaar B
4 schilders A
19 schilders B
3 peonnen A
3 peonnen B
2 leerlingen-schilder
1 leerling-timmerman
1 aankomend typist A

Tijdens het verslagjaar werden 1920 werkorders uitgevoerd.

4. Nieuwe gebouwen.

In het verslagjaar werden door de afdeling "Nieuwbouw" van de dienst van openbare werken de navolgende belangrijke werken uitgevoerd of aangevangen:

In eigen beheer:
In eigen beheer werden geen belangrijke nieuwe werken uitgevoerd.

Onder directie:
uitbreiding van het Bestuurskantoor;
aanbouw van een kamer aan de woning van de chef van de afdeling financiën;
bouw van een brandweergarage te Savaneta;
uitbreiding van het kantoor en bouw van een onderzoekruimte bij het abattoir;
bouw van een sleephelling te Oranjestad;
bouw van een batterijkamer bij de telefooncentrale te Sint Nicolaas;
bouw van woonruimte voor daklozen;
bouw van het hoofdgebouw der Arubaanse Technische School;
bouw van een 7-klassige R.K. school te Paradera;
bouw van de R.K. meisjes kopschool te Sint Nicolaas;
bouw van de R.K. jongens kopschool te Sint Nicolaas;
bouw van een R.K. jongensschool te Lago Heights;
bouw van 6 klassen bij de R.K. meisjesschool te Savaneta;
bouw van onderwijzers- en hoofdenkamer bij de Julianaschool te Oranjestad;
restauratie en verbouwing van de oude Prinses Margrietschool tot openbare leeszaal en boekerij;
uitbreiding en verbouwing van de politiewacht te Santa Cruz;
aanbouw van een kamer aan de woning van de landsontvanger.

IV. Overdracht van landseigendommen aan het eilandgebied.

Bij landsbesluit van 18 Februari 1953,no. 2 (P.B. 1953 no. 34) werden de aan de rechtspersoon de Nederlandse Antillen per 19 Februari 1953 in eigendom toebehorende goederen, gelegen op het eilandgebied Aruba, per 19 Februari 1953 aan het eilandgebied overgedragen, met uitzondering van een aantal onroerende goederen, in genoemd landsbesluit met name omschreven, terwijl bij landsbesluit van 1 Mei 1953, no. 2 (P.B. 1953 no. 63) een aantal van de hiervoor uitgezonderde goederen per 1 Mei 1953 alsnog aan het eilandgebied in eigendom werden overgedragen.

B. KADASTER EN HYPOTHEKEN.

I. Personeel.

De personeelsbezetting van het kantoor van het kadaster en hypotheken was aan het einde van het jaar als volgt samengesteld:
1 landmeter (hoofd van het kadasterkantoor, tevens hypotheekbewaarder)
1 landmeter
2 adjunct-landmeters
1 landmeetkundig ambtenaar 1ste klasse
1 adjunctcommies
2 klerken b
2 schrijvers b
1 bladschrijfster.

II. Kadasterdienst.

Bij landsbesluit van 12 Mei 1953 no. 25 (P.B. 1953 no. 69) werd het tijdstip van inwerkingtreding van de Kadasterlandsverordening (P.B. 1938 no. 100) voor het eilandgebied Aruba bepaald op 1 Juni 1953.

Voorts werden bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 12 Mei 1953 (P.B. 1953 no. 70) enige regelen gesteld ter uitvoering van artikel 3 van de Kadasterlandsverordening.

Het	aantal	opgemaakte meetbrieven bedroeg	209
"	"	afgegeven afschriften van meetbrieven	19
"	"	grensbepalingen en grensregelingen	22
"	"	opgemaakte kadastreringen en vervaardigde kaarten	13
"	"	bijzondere werkzaamheden	8
"	"	ingekomen opdrachten	212
"	"	afgedane opdrachten	212

Gedurende het jaar werd ongeveer 82,5 ha als gevolg van opdrachten gemeten en de namen der eigenaren en de grenzen der eigendommen nauwkeurig vastgesteld.

De ontvangsten van het kadasterkantoor bedroegen in 1953 f. 6044,60. Ten behoeve van andere overheidsdiensten werden werkzaamheden verricht, welke bij toepassing van het normale tarief gewaardeerd kunnen worden op f. 2727,20.

In de loop van het verslagjaar werd het oude tarief vervangen door een waarde-tarief.

Aan de kadastrering werd normaal doorgewerkt.

In het 4e district werd een gedeelte van het driehoeksnet vernieuwd, aangezien vier driehoekspunten verdwenen bleken te zijn, te weten drie door bouwwerken ter plaatse en een door overspoeling door de zee. Hierna werden 16 secundaire punten in Sint Nicolaas en omgeving verkend, gemeten en berekend. Met deze punten als uitgangspunten is begonnen met het leggen van een polygoonnet. Hiervan werd ongeveer 2 km gemeten en berekend.

Het polygoonnet te Oranjestad werd met ongeveer 5 km uitgebreid.

Gedurende het verslagjaar werden vier plans gekaarteerd en in inkt gezet, voor vijf plans werden de processen-verbaal klaar gemaakt en van twee plans werden de processen-verbaal ondertekend. Het verwijzingsregister werd voor vier plans opgemaakt. Voor twee plans geschiedde de oppervlakteberekening, terwijl voor een van deze plans de grootten werden vastgesteld.

III. Hypotheekkantoor.

Het aantal boekingen in het dagregister bedroeg:

in 1945	457
1946	739
1947	659
1948	642
1949	730
1950	744
1951	815
1952	770
1953	691

Staat van hypothecaire inschrijvingen per ultimo December 1953.

Rentevoet	Verbeterde stand per 31/12/52 Aantal	Bedrag	Bijgekomen Aantal	Bedrag	Afgegaan Aantal	Bedrag	Stand per 31/12/53 Aantal	Bedrag
Crediethypotheken.								
Onbekend	61	4.351.500,--	13	774.000,--	9	770.000,--	65	4.355.500,--
5½%	1	45.000,--					1	45.000,--
6%	73	2.246.500,--	5	592.500,--	2	50.000,--	76	2.789.000,--
6½%	2	70.000,--					2	70.000,--
7%	13	207.300,--	1	40.000,--	1	10.000,--	13	237.300,--
	150	6.920.300,--	19	1.406.500,--	12	830.000,--	157	7.496.800,--
Hypotheken.								
Onbekend	19	90.804,--	2	4.000,--			21	94.804,--
Renteloos	9	23.356,25	1	36.500,--			10	59.856,25
3%	1	2.500,--					1	2.500,--
3½%	1	8.500,--					1	8.500,--
4%	8	199.000,--					8	199.000,--
4½%	22	215.800,--			1	15.000,--	21	200.800,--
5%	129	1.896.364,--	20	178.391,67	11	166.000,--	138	1.908.755,67
5½%	29	247.100,--	2	21.000,--	1	8.000,--	30	260.100,--
6%	145	1.138.279,74	10	135.266,19	21	166.759,69	134	1.106.786,24
7%	23	108.900,--			1	6.000,--	22	102.900,--
7½%	2	26.000,--					2	26.000,--
8%	219	1.069.280,--	109	477.045,--	51	226.250,--	277	1.320.075,--
9%	5	9.924,91					5	9.924,91
9,6%	9	27.900,--			1	2.000,--	8	25.900,--
10%	31	117.000,--	7	18.050,--	9	21.000,--	29	114.050,--
12%	91	329.157,10	9	69.050,--	15	57.400,--	85	340.807,10
18%	1	1.700,--					1	1.700,--
24%			1	2.000,--			1	2.000,--
30%	1	400,--					1	400,--
	895	12.432.266,--	180	2.347.802,86	123	1.498.409,69	952	13.281.659,17

Gemiddelde rentevoet per 31 December 1952: 6,28%   Gemiddelde rentevoet per 31 December 1953: 6,29%

Niet medegerekend zijn de bedragen, waarvan geen rentevoet bekend is.

Overzicht van de waarde der overgedragen onroerende goederen in 1953.

Eigendomsoverdrachten en veilingen			f. 648.885,62
Erfpachtsoverdrachten			374.125,26
Erfpachtsverlening	canon f. 5.305,92		
Erfpachtsoverdrachten	canon 3.559,08		
Totaal	f. 8.865,--	gekapitaliseerd	110.812,50
		Totaal	f. 1.133.823,38

Prijsgeving, vervallenverklaring en vermindering van erfpachtsrecht canon f. 3.068,70 gekapitaliseerd f. 38.358,75

Buiten beschouwing zijn gelaten die overdrachten, waarvan geen waarde werd opgegeven (in het algemeen: scheidingen, delingen, ruilingen, verjaringen, schenkingen enz.).

De inkomsten van het hypotheekkantoor bedroegen:

a. wegens boekingen in het register hypotheken no. 1 (akten, borderellen, doorhalingen)	f. 5.232,50
b. wegens boekingen in het register comptabiliteit no. 8 (inzagen, afschriften, schepen enz.)	968,26
Totaal	f. 6.200,76

De ontwikkeling van de credietverlening in de vorm van hypotheken blijkt uit het navolgende overzicht.

Uitstaande hypotheken per:	aantal	bijgekomen	afgegaan	uitstaand bedrag
31 December 1929	122	/		f. 316.014,89
31 December 1930	139	27	10	384.833,97
31 December 1931	159	29	9	508.803,97
31 December 1932	185	37	11	619.481,89
31 December 1933	185	9	9	602.127,89
31 December 1934	179	10	16	591.527,89
31 December 1935	178	17	18	663.519,89
31 December 1936	188	28	18	725.109,89
31 December 1937	204	36	20	906.595,89
31 December 1938	217	36	23	1.129.207,02
31 December 1939	239	44	22	1.291.203,65
31 December 1940	257	37	19	1.387.719,89
31 December 1941	267			1.473.564,01
31 December 1942	283	35	19	1.534.441,75
31 December 1943	283			1.598.311,75
31 December 1944	298	50	35	1.736.925,25
31 December 1945	345	93	46	2.149.532,76
31 December 1946	437	167	75	3.285.561,56
31 December 1947	526	159	70	4.479.836,49
31 December 1948	567	118	76	5.811.994,71
31 December 1949	665	189	91	7.037.327,28
31 December 1950	729	171	107	7.882.134,23

Hernieuwd onderzoek:					
31 December 1950	721				f. 8.212.155,875
				en	$ 6.000,--
Verbeterd onderzoek:					
31 December 1951	813	237	145		f. 10.624.631,535
				en	$ 6.000,--
31 December 1952	895	203	121		f. 12.432.266,--
31 December 1953	952	180	123		f. 13.281.659,17

IV. B e w a r i n g d e r s c h e e p s b e w i j z e n .

In 1953 werden 2 schepen voor het eerst geboekt, met een bruto-inhoud van 81,41 M3.

Van twee schepen werd de naamsverandering ingeschreven.

Op 31 December 1953 stonden 36 schepen ingeschreven met een totale inhoud van 2678,15 M3.

HOOFDSTUK V

FINANCIEN

A. ALGEMEEN.

Bij Overgangsbepaling VII van de Eilandenregeling Nederlandse Antillen werd het tijdstip, waarop de verdeling van het belastinggebied tussen de Nederlandse Antillen en de eilandgebieden, zoals omschreven in artikel 2 van de Eilandenregeling, in werking moest treden, gesteld op 1 Januari 1953.
Om redenen van practische aard echter werd voor dit eilandgebied eerst op 1 Januari 1954 een eigen ontvangerskantoor ingesteld. Door de landsontvanger, die gedurende het verslagjaar tevens de functie van eilandsontvanger waarnam, werd uiteraard wel een eigen boekhouding voor het eilandgebied opgezet en bijgehouden.
In overeenstemming hiermee worden de ontvangsten en uitgaven van het land en het eilandgebied hieronder afzonderlijk opgegeven.

De gouvernements-accountantsdienst heeft zich op verzoek van het Bestuurscollege tot wederopzegging belast met de controle op de eilandsfinanciën. De kosten van de plaatselijke afdeling van deze dienst worden door het eilandgebied geheel aan het land vergoed.

Bij landsverordening van 27 October 1953 (P.B. 1953 no. 174), Comptabiliteitsvoorschriften eilandgebieden, werden, ter uitvoering van het bepaalde in de artikelen 92, zesde lid, en 93, derde lid, 105 en 114 van de Eilandenregeling Nederlandse Antillen, voorschriften gegeven met betrekking tot de inrichting en uitvoering der begroting en de inrichting der rekening der eilandgebieden.
Ter uitvoering van het bepaalde in de artikelen 1, derde lid, 5, vierde lid, 17, vierde lid, en 40, derde lid, van hiervoor genoemde landsverordening werden bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 11 November 1953 (P.B. 1953 no. 184) de nodige in die artikelen voorgeschreven modellen vastgesteld.

Bij eilandsverordening van 11 September 1953 (Ab. 1953 no. 22) werden bepalingen vastgesteld met betrekking tot de invordering van belastingen, bijdragen en vergoedingen, aan het eilandgebied verschuldigd (Invorderingsverordening Aruba 1953). Zij werkte terug tot en met 1 Januari 1953. Zij werd gewijzigd bij eilandsverordening van 10 November 1953 (Ab. 1953 no. 28).

B. PERSONEELSBEZETTING.

Ofschoon door een gedeelte van het personeel van het ontvangerskantoor gedurende het verslagjaar bijna uitsluitend werkzaamheden ten behoeve van het eilandgebied werden verricht, had ten aanzien van het personeel nog geen definitieve splitsing plaats. Dit geschiedde eerst per 1 Januari 1954, waarbij een 19-tal ambtenaren naar het kantoor van de eilandsontvanger overging, te weten:
1 commies
1 subkassier
5 klerken b
2 schrijvers a
8 schrijvers b
2 deurwaarders.

In het hieronder volgende overzicht zijn de hiervoor genoemde ambtenaren echter nog begrepen onder het personeel van het kantoor van de landsontvanger, daar alle personeelsbezettingen zijn gegeven naar de toestand per 31 December van het verslagjaar.

I. Kantoor van de landsontvanger.

- 1 ontvanger
- 1 hoofdcommies
- 4 commiezen
- 1 adjunctcommies
- 3 subkassiers
- 1 klerk 1ste klasse
- 11 klerken b
- 14 schrijvers b
- 2 schrijvers a
- 1 arbeidscontractant
- 3 deurwaarders
- 1 bode

II. Dienst der douane.

- 1 verificateur
- 4 kommiezen-verificateur
- 24 hoofdkommiezen
- 20 kommiezen 1ste klasse
- 22 kommiezen 2de klasse
- 57 hulpkommiezen
- 4 chauffeurs
- 1 visiteuse

C. ONTVANGSTEN EN UITGAVEN.

De ontvangsten op de voornaamste middelen beliepen over 1953 als volgt:

I. Voor het eilandgebied:

Verkoop van afkondigingsbladen en begrotingen van het eilandgebied	f. 130,--
Verkoop van boek- en drukwerken	932,07
Overige ontvangsten terzake van de algemene bestuursafdelingen	1.290,75
Leges en rechten wegens dienstverlening door ambtenaren van de burgerlijke stand	90,--
Verkoop van huisnummerplaten	97,25
Overige ontvangsten terzake van sociale & economische zaken	55,71
Opbrengst van bestekken	475,--
Toeslag op door de dienst van openbare werken voor particulieren verrichte werkzaamheden	3.744,64
Overige ontvangsten terzake van openbare werken	586,32
Verkoop van nummerplaten en hondenpenningen	5.306,25
Vervolgingskosten	3.696,--
Overige ontvangsten terzake van de ontvangersadministratie	14,25
Erfpachtsrecht	123.891,02
Huur van huizen	8.034,64
Huur van gronden en water	40.760,56
Verkoop van zand en steen van domeingrond	2.072,--
Overige ontvangsten terzake van de eigendommen	4.997,--

Vergoeding voor keuring van stoomketels	f.	2.216,52
Doorberekende arbeidslonen terzake van het toezicht op het stoomwezen		3.776,85
Vergunningsrechten ingevolge de Loterijverordening 1909		167.000,--
Vergunningsrecht ingevolge de Vergunningsverordening 1949		82.360,--
Vergoeding van aan de Nederlandse Antillen bewezen diensten door de gezondheidsdienst		76,75
Vergoeding voor gezondheidsonderzoekingen door de havenarts		1.485,--
Overige ontvangsten terzake van de voorkoming en bestrijding van ziekten		669,--
Vergoeding voor verrichte ontsmettingen		3.597,--
Verhuur van ambulancewagens		1.191,--
Slacht- en keurlonen		19.250,02
Warmwaterverstrekking		669,48
Koraalrechten		4.254,42
Weeggelden		1.701,34
Koelhuisrechten		11.298,10
Verkoop van grafplaatsen		122,50
Overige ontvangsten terzake van de volksgezondheid		126,74
Aansluitingen op de watervoorzieningsdienst		19.970,18
Waterlevering aan de dienst voor eigen verbruik		45,50
Waterverbruik door eilandsdiensten		13.891,71
Waterverbruik door derden		934.742,95
Terugontvangst van inningskosten		12.879,--
Overige ontvangsten terzake van de watervoorziening		679,18
Recognitiën ingevolge de Bouw- en Woningverordening 1935		2.154,23
Huren van volkswoningen		163.606,63
Vergoedingen van herstellingen in volkswoningen		196,93
Overige ontvangsten terzake van de volkswoningbouw		275,42
Loodsgelden		1.102.614,50
Liggelden havens		42.511,27
Landingsgelden vliegveld		84.109,20
Huren en pachten van ruimte in de luchthaven		14.001,--
Terugontvangsten wegens water- en stroomkosten als voren		2.690,44
Overige ontvangsten terzake van de luchthavens		4,76
Kosten van aansluiting op de telefoon		14.721,50
Abonnementen wegens eigen toestellen van de dienst		885,--
Abonnementen wegens toestellen van eilandsdiensten		15.514,--
Abonnementen wegens toestellen voor derden		201.782,--
Verkoop van telefoongidsen		1.627,--
Overige ontvangsten terzake van de telefoondienst		2.267,--
Ontvangsten terzake van de veeteelt		25,--
Verhuur van markthallen en koelhuisruimten		12.753,18
Terugontvangsten wegens water- en stroomkosten		150,21
Overige ontvangsten terzake van de markten en hallen		45,72
Opbrengst van werkboekjes en arbeidsregisters		260,75
Terugontvangst van ondersteuningsgelden		75,--
Schoolgeld openbaar voorbereidend lager onderwijs en openbaar gewoon lager onderwijs		8.965,73
Verhuur van schoollokalen		904,50
Overige ontvangsten terzake van het openbaar gewoon lager onderwijs		181,56
Schoolgelden bijzonder lager onderwijs		36.415,85
Schoolgelden openbaar ambachtsonderwijs		3.349,30

Overige ontvangsten terzake van het openbaar ambachtsonderwijs	f.	189,10
Cursusgelden leergang handenarbeid		610,--
Cursusgelden opleiding V.E.V.diploma's		39,--
Cursusgelden normaallessen voor onderwijzers 3e klasse		864,--
Terugontvangst van teveel uitgekeerde vergoedingen voor vervoer van schoolkinderen		583,50
Examengelden		40,--
Overige ontvangsten terzake van de overige taken met betrekking tot het onderwijs		28,--
Leeskaarten en boeten leeszaal en boekerij		2.350,68
Filmverhuur		2.626,--
Toegangsgelden filmvoorstellingen		231,25
Overige ontvangsten terzake van de boekerij en leeszaal		289,65
Successiebelasting		4.141,72
Grondbelasting		264.769,08
Gebruiksbelasting		119.406,04
Inkomstenbelasting		2.841.092,24
Winstbelasting		4.365.981,--
Overdrachtsbelasting		39.382,85
Belasting op openbare verkopingen van roerend goed		1.349,46
Hondenbelasting		497,75
Motorrijtuig- en motorbootbelasting		187.555,--
Uitkering van de Nederlandse Antillen aan het eilandgebied Aruba		1.312.500,--
Overige ontvangsten		2.885,--

In totaal werd door de eilandsontvanger ontvangen:

Ontvangsten ten bate van de begroting	f.	12.337.675,70
Ontvangsten ten bate van de reserve-, kas- en verrekendienst		4.225.660,90
Totaal	f.	16.563.336,60

II. Voor het land:

Gerechtelijke boeten	f.	63.098,--
Overige ontvangsten terzake van de afdeling justitie		8.246,91
Keurgelden van motorrijtuigen en examengelden enz.		22.753,50
Heffing en bewaarloon ingevolge het Vuurwapenbesluit		344,--
Invoerrecht		3.530.893,74
Bijzonder invoerrecht op benzine		622.723,10
Accijns op gedistilleerd		998.915,04
Accijns op geslacht		6.432,81
Zegelbelasting		79.780,70
Overdrachtsbelasting x)		1.426,62
Grondbelasting x)		279.086,32
Gebruiksbelasting x)		85.978,28
Inkomstenbelasting x)		1.790.251,41
Winstbelasting x)		5.735.863,64

---

x) Ingevolge Overgangsbepaling VII van de Eilandenregeling Nederlandse Antillen komen alle ontvangsten wegens belastingen en retributies, verschuldigd vóór 1 Januari 1953 of betrekking hebbend op enige periode of enige verrichting vóór die datum, doch nà deze datum geïnd, ten bate van het Land. Dit verklaart waarom deze ontvangst is vermeld zowel onder C.I als C.II. van dit hoofdstuk.

Successiebelasting x)	f.	586,--
Registratierecht		2.880,--
Vervolgingskosten		50.858,50
Dienstverlening bij de in-, uit- en doorvoer van goederen		235.606,60
Huur van opslagplaatsen		64.824,58
Vergoeding van het eilandgebied Aruba wegens werkzaamheden van de landsaccountantsdienst		26.925,--
Inkomsten van de hypotheekbewaarder, van de kadasterdienst en opbrengst rooigelden		12.239,75
Erfpachtsrecht x)		27.538,64
Huur van huizen x)		54.176,13
Huur van domeingronden en -water x)		32.917,56
Overige ontvangsten terzake van de afdeling financiën		78.837,61
Bijdrage door het eilandgebied Aruba in de aflossing van obligatieleningen		175.056,--
Bijdrage door het eilandgebied Aruba in de rente op de obligatieleningen		70.395,--
Schoolgelden openbaar voorbereidend onderwijs x)		4.332,83
Schoolgelden openbaar lager onderwijs x)		33.980,24
Schoolgelden openbaar middelbaar onderwijs		111,50
Vergoeding voor gebruik van leermiddelen		11.250,84
Cursusgelden x)		1.166,17
Schoolgelden bijzonder lager onderwijs x)		50.195,68
Overige ontvangsten betrekking hebbende op het onderwijs x)		61.033,--
Examengelden		1.735,--
Schoolgelden openbare ambachtschool en opbrengst van verkochte werkstukken x)		7.139,82
Overige ontvangsten terzake van de afdeling volksontwikkeling en eredienst x)		11.981,60
Vergoeding voor verrichte laboratoriumonderzoekingen		11.459,--
Vergoeding voor gezondheidsonderzoekingen door de havendokter x)		792,--
Verhuur van ziekenauto's x)		347,50
Overige ontvangsten terzake van de afdeling openbare gezondheidsdienst		1.630,50
Inkomsten van de landsradiodienst		145.772,82
Inkomsten van de telefoondienst x)		6.576,--
Loodsgelden x)		89.064,--
Uitgifte vliegbrevetten, luchtvaartcertificaten e.d.		85,--
Landingsgelden vliegveld x)		24.249,80
Liggelden havens x)		3.859,09
Overige ontvangsten terzake van de afdeling verkeer en vervoer		8.525,15
Inkomsten van de watervoorzieningsdienst x)		152.040,34
Inkomsten van de markthallen x)		264,12
Verhuur van landbouwwerktuigen		1.644,--
Premiën ex Ongevallen- en Ziekteregeling		141.595,22

---

x) Ingevolge Overgangsbepaling VII van de Eilandenregeling Nederlandse Antillen komen alle ontvangsten wegens belastingen en retributies, verschuldigd vóór 1 Januari 1953 of betrekking hebbend op enige periode of enige verrichting vóór die datum, doch nà deze datum geïnd, ten bate van het Land. Dit verklaart waarom deze ontvangst is vermeld zowel onder C.I als C.II. van dit hoofdstuk.

Recognitiën ingevolge de Bouw- en Woningverordening 1935 x)	f.	361,50
Opbrengst van voor particulieren verrichte werkzaamheden aan riolering etc. door de dienst van openbare werken x)		7.108,09
Opbrengst formulieren deviezenbureau		2.625,--
Deviezenprovisiën		351.384,18
Vergoeding van de Lago Oil & Transport Company, Ltd. van voor haar verrichte politiediensten		159.623,24
Opbrengst van door de reinigingsdienst voor particulieren verrichte werkzaamheden x)		7.186,47
Overige ontvangsten terzake van de afdeling openbare werken x)		65.140,75
Ontvangsten behorende tot afgesloten dienstjaren		10.773,59

In totaal werd door de landsontvanger ontvangen:

Ontvangsten ten bate van de begroting	f.	14.574.451,34
Ontvangsten ten bate van de rekening met derden		7.456.600,72
Restitutiën in mindering van uitgaven		983.134,53
Overstortingen		1.494.000,--
Totaal	f.	24.508.186,59

Uitgegeven werd:

I. <u>D o o r h e t e i l a n d g e b i e d :</u>

Uitgaven ten laste van de gewone dienst	f.	5.186.823,65
Uitgaven ten laste van de kapitaaldienst		598.510,84
Uitgaven ten laste van de reserve-, kas- en verrekendienst		9.136.201,46
Totaal	f.	14.921.535,95

II. <u>D o o r h e t l a n d :</u>

Uitgaven ten laste van de begroting	f.	13.902.233,36
Uitgaven ten laste van de rekening met derden		5.103.823,66
Overstortingen		5.780.068,98
Totaal	f.	24.786.126,--

D. <u>OVERDRACHT VAN CREDIETEN AAN HET EILANDGEBIED.</u>

Bij eilandsverordening van 30 Januari 1953 (Ab. 1953 no. 7) vond op diverse aan de Raad ter beschikking gestelde credieten voor het dienstjaar 1952 onderlinge overschrijving plaats. Deze eilandsverordening werd bij landsbesluit van 3 Maart 1953, no. 11 opgenomen in P.B. 1953, no. 48.

Bij landsbesluit van 30 September 1953, no. 10 (P.B. 1953, no. 161) werden in verband met de vaststelling van de le Suppletoire begroting 1952 verschillende der bij landsbesluiten van respectievelijk de 21ste Juni 1952 no. 1 (P.B. 1952, no. 56) en de 21ste November 1952 no. 16 (P.B. 1952, no. 147) overgedragen credieten verhoogd c.q. verlaagd en enkele nieuw opgebrachte credieten ter beschikking gesteld.

---

x) Ingevolge Overgangsbepaling VII van de Eilandenregeling Nederlandse Antillen komen alle ontvangsten wegens belastingen en retributies, verschuldigd vóór 1 Januari 1953 of betrekking hebbend op enige periode of enige verrichting vóór die datum, doch nà deze datum geïnd, ten bate van het Land. Dit verklaart waarom deze ontvangst is vermeld zowel onder C.I als C.II. van dit hoofdstuk.

HOOFDSTUK VI

O P E N B A R E   O R D E

A. ALGEMEEN.

De Algemene Politieverordening voor Aruba 1952 (Ab. 1952 no. 7) werd gewijzigd bij eilandsverordening van 30 Januari 1953 (Ab. 1953 no. 5).

Bij eilandsbesluit van 8 Mei 1953 no. 3474 (Ab. 1953 no. 17) werd het tijdstip van inwerkingtreding van de Algemene Politieverordening voor Aruba 1952, zoals gewijzigd, bepaald op 1 Juni 1953.

Voorts kwam gedurende het verslagjaar nog tot stand de eilandsverordening van 11 September 1953 (Ab. 1953 no. 23), houdende maatregelen tot beteugeling van het euvel van het gebruiken van eens anders vaartuig zonder daartoe gerechtigd te zijn.

B. POLITIE.

I. S t e r k t e   v a n   h e t   k o r p s .

Algemene leiding:		1 commissaris (met buitenlands verlof)
		1 inspecteur toegevoegd (waarnemend commissaris)
Algemene dienst:		1 onderinspecteur le klasse
Centrale administratie:		1 hoofdagent
		2 agenten le klasse
		1 klerk b
		1 klerk a
		1 arbeidscontractante
Technische dienst:		4 agenten le klasse
		1 agent 3e klasse
Gezaghebber:		1 agent 2e klasse (chauffeur Gezaghebber)
Parketdienst:		1 agent 3e klasse
Speciale diensten	Oranjestad :	1 hoofdagent
		2 agenten le klasse
	Sint Nicolaas :	1 hoofdagent
		1 agent le klasse
Technische opsporingsdienst:		1 hoofdagent
Straatdienst:		
	Brigade Oranjestad :	1 onderinspecteur
		3 hoofdagenten
		17 agenten le klasse
		3 agenten 2e klasse
	Brigade Sint Nicolaas :	1 onderinspecteur
		2 hoofdagenten
		17 agenten le klasse
		6 agenten 2e klasse
Lago-brigade:		1 hoofdagent x)
		12 agenten le klasse x)
		1 agent 2e klasse x)

---

x) De kosten van dit personeel worden door de Lago Oil & Transport Company, Ltd. aan het land gerestitueerd.

Politiepost	Noord :	2 agenten le klasse
	Santa Cruz :	1 hoofdagent
		6 agenten le klasse
	Savaneta :	2 agenten le klasse
Recherche:		1 onderinspecteur le klasse (chef recherche en vreemdelingendienst)
	Oranjestad :	2 hoofdagenten
		4 agenten le klasse
	Sint Nicolaas :	1 onderinspecteur
		1 hoofdagent
		7 agenten le klasse
		1 schrijfster
Vreemdelingendienst:		
	Oranjestad :	1 hoofdagent
		10 agenten le klasse
		2 agenten 2e klasse
		1 klerk a
		1 schrijver b
		1 arbeidscontractante
	Sint Nicolaas :	2 agenten le klasse

II. Opleiding van het personeel.

Bij het op 14 Februari 1953 gehouden examen voor agent le klasse slaagden 9 agenten 2e klasse. De opleiding van dit personeel was aangevangen op 20 Augustus 1952. Met ingang van 1 Maart 1953 werden de geslaagden bevorderd.

Op 16 Februari 1953 werd aangevangen met een nieuwe cursus voor de opleiding tot agent van politie le klasse. Deze opleiding werd beëindigd in November. Bij het op 16, 23 en 24 November 1953 gehouden examen slaagden alle deelnemers aan dit examen.

3 agenten slaagden voor het E.H.B.O. examen, als onderdeel van hun opleiding.

III. Dienstgebouwen.

In de behuizing van de verschillende diensten en de huisvesting van het ongehuwde personeel werd ook in 1953 nog geen verbetering gebracht.

Te Sint Nicolaas werd de situatie met de dag moeilijker ten aanzien van de onderbrenging van de afdelingen recherche, vreemdelingendienst en speciale diensten. Op 31 December 1953 was nog geen aanvang gemaakt met de uitbreiding der kazerne, waarvoor de credieten op de landsbegroting 1953 toegestaan waren, aangezien uit de aanbesteding bleek, dat het bedrag van de laagste inschrijver nog hoger lag dan het verleende crediet. Het verleende crediet werd voorlopig naar het reservefonds overgeschreven.

De brandspuiten werden gedeeltelijk ondergebracht in de garages bestemd voor landsmotorrijtuigen.

Het cellencomplex te Sint Nicolaas werd onbruikbaar, doordat het dak op verschillende plaatsen op instorten stond. Arrestanten moesten per motorrijtuig worden vervoerd naar de politiekazerne te Oranjestad, teneinde hen aldaar in te sluiten. De herstellingswerkzaamheden waren aan het eind van het verslagjaar nog niet aangevangen.

IV. Technische opsporingsdienst.

Van 102 (128) x) personen werd een dactyloscopisch signalement gemaakt. Voorts werden van min of meer ernstige aanrijdingen alsmede van andere ongelukken en daarvoor in aanmerking komende voorvallen en/of misdrijven fotografische opnamen gemaakt.

V. Speciale diensten.

Voor aanvragen tot het verkrijgen van vergunningen ingevolge de Algemene Politieverordening voor Aruba 1952 werden 249 (281) onderzoeken gehouden en werd het Plaatselijk Hoofd van Politie omtrent deze aanvragen van advies gediend. De aanvragen bestonden o.a. uit:
54 (67) ventvergunningen;
73 (100) vergunningen voor het houden van dansen en picnics;
13 (12) " " " aanbrengen van reclames;
21 (13) " " " bezigen van luidsprekers;
22 (34) " " " inzamelen van geld;
45 (39) " " " houden van vermakelijkheden en fairs;
11 (8) " " " " " optochten;
10 (8) " " " plaatsen van bouwschuttingen e.d.

VI. Vreemdelingendienst.

Hieronder volgt een overzicht van de in de loop van het jaar aangekomen, vertrokken en doorgaande passagiers:

maanden	aangekomen	vertrokken	doorgaande
Januari	2004	1990	1849
Februari	1950	2153	1994
Maart	2035	2097	2457
April	2401	2568	1880
Mei	2131	2412	2719
Juni	2114	2062	2263
Juli	2181	2145	1905
Augustus	2669	2644	2445
September	2389	2003	2663
October	2115	1960	2040
November	2193	2035	1757
December	1924	2307	2330
Totaal	26106 (24985)	26376 (25610)	26302 (23614)

In totaal werden 63 (71) personen van vreemde nationaliteit in bewaring gesteld in afwachting van hun vertrek van het eiland, waaronder zijn begrepen achtergebleven schepelingen, waarvoor de betrokken scheepvaartmaatschappijen verantwoordelijk waren.

Aan 1198 (1215) personen werd een bewijs van goed gedrag en aan 1491 (1827) personen een bewijs van terugkeer op Aruba afgegeven.
Behandeld werden 429 (626) aanvragen tot toelating en/of transitoverblijf, waarvan 370 (548) werden toegestaan en 59 (78) afgewezen.
Uitgezet werden 24 (28), verwijderd 7 (9) personen, terwijl aan 19 (38) personen het landen op Aruba werd geweigerd.

---

x) De hier en elders in dit verslag tussen haakjes geplaatste cijfers betreffen, indien een andere betekenis daarvan niet is aangegeven of uit de tekst blijkt, de overeenkomstige aantallen over 1952.

C. PUBLICITEIT.

Arubaanse Persvereniging.

Aan het einde van het verslagjaar was het bestuur samengesteld als volgt:

G.Schagen	voorzitter
G.J.Staartjes	secretaris
A.G.Rijsdijk	penningmeester

De maandelijkse persconferenties met het Bestuurscollege werden regelmatig voortgezet.

Het dagblad Beurs- en Nieuwsberichten opende in de maand Februari een bijkantoor op dit eiland.

In November 1953 organiseerde de Lago Oil & Transport Company, Ltd. voor het eerst een zogenaamde "press-day", waaraan behalve door de leden der vereniging ook werd deelgenomen door directeuren en hoofdredacteuren van bladen op Curacao.

De Heer A.Cloo maakte de eerste K.L.M. vlucht naar Cayenne mee en maakte hiervan een verslag voor de aangesloten bladen.

D. WAPENEN EN MUNITIE.

De volgende machtigingen en consenten werden verleend ingevolge de Vuurwapenverordening 1930 (P.B. 1930 no. 2), het Vuurwapenbesluit 1930 (P.B. 1930 no. 3) en de Wapenverordening 1931 (P.B. 1931 no. 77):

Algemene machtigingen tot het optreden als handelaar in vuurwapens	2	(2)
Machtigingen tot het bij zich hebben van een vuurwapen op de openbare weg	221	(208)
Machtigingen tot het voorhanden hebben van een vuurwapen op een bepaalde plaats	57	(52)
Consenten van invoer van een vuurwapen	22	(23)
Consenten van doorvoer van een vuurwapen	0	(1)
Consenten van vervoer van een vuurwapen tussen de eilandgebieden onderling	0	(2)
Consenten van uitvoer van een vuurwapen	6	(7)

Ingevoerd werden: 10 (41) jachtgeweren, 5 (2) rifles, 15 (1) revolvers, 2 (0) pistolen, 35000 (56875) patronen (13500 jachtpatronen, 12000 riflepatronen en 9500 revolver- en pistoolpatronen).

E. HUISNUMMERING.

In de loop van het verslagjaar werden genummerd c.q. hernummerd de wijken Madiki en Socotoro; voorts de complexen van de Home Building Foundation, gelegen te Brasil en Cura Cabai. Mede in verband hiermede moesten de wijken Cura Cabai en Noord Cura Cabai overgenummerd worden, aangezien de nieuw gebouwde huizen verandering brachten in de oude nummering.

Medegerekend het aantal huizen dat normaal bijgebouwd wordt, werden gedurende het verslagjaar ongeveer een 400-tal huizen van nummers voorzien c.q. overgenummerd.

F. TOEZICHT OP BIOSCOOPVOORSTELLINGEN.

De Bioscoopverordening Aruba (Ab. 1952 no. 5) trad ingevolge eilandsbesluit van 23 September 1953 no. 3326 (Ab. 1953 no. 26) in werking op 1 October 1953.

Bij eilandsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 19 September 1953 (Ab. 1953 no. 25) werd het vergunningsrecht, bedoeld in artikel 7 van de Bioscoopverordening Aruba, vastgesteld.

De samenstelling van de filmkeuringscommissie ingevolge artikel 13 van de Bioscoopverordening Aruba (Ab. 1952 no. 5) was aan het einde van het jaar als volgt:

Pastoor J.N.Burgemeester	voorzitter
Ds. W.J.H.Baart	lid en plv. voorzitter
Mevr. Alida Lampe	leden
Mevr. H.Irausquin-Süthoff	
Mej. H.A.Schreuder	
Mej. Aurora Wever	
Godfried Croes	
Mr. J.Schaafsma	plv. leden
Pastoor C.Penninx	
Mej. J.M.de Cuba	
E.D.B.Fowler	
Mevr. Irma Beaujon-Brouwer	
Mevr. M.L.Kuiperi-Laclé	
Mevr. L.Oduber	

Door de commissie werden gedurende het verslagjaar 43 films gekeurd.
Hiervan werden er 4 goedgekeurd voor alle leeftijden;
15 " voor personen boven 12 jaar;
21 " voor personen boven 18 jaar;
3 afgekeurd.

Bij de herkeuring, die voor een van de drie afgekeurde films werd aangevraagd, werd deze goedgekeurd voor personen boven 18 jaar.

HOOFDSTUK VII

O P E N B A R E   Z E D E L I J K H E I D

A. BESTRIJDING VAN MISBRUIK VAN VERDOVENDE MIDDELEN.

I. A l c o h o l i s c h e   d r a n k e n .

Overzicht per 31 December 1953 van het aantal vergunningen, uitgereikt ingevolge de Vergunningsverordeningen 1909 en 1949 (P.B. 1909 no. 7 en P.B. 1949 no. 4).

District	koffie-huis-vergunning	tap-vergunning	bier-huis-vergunning	grossier-derij/slijterij-vergunning	hotel-vergunning	loge-ment-vergunning	socie-teits-vergunning
Oranjestad	22 (22)	5 (5)	13 (10)	30 (30)	5 (4)	0 (0)	6 (4)
Sint Nicolaas	36 (36)		10 (8)	25 (26)	5 (3)	2 (4)	7 (6)
Santa Cruz	5 (5)		2 (1)	14 (14)			3 (2)
Noord	2 (2)		1 (0)	7 (7)			2 (2)
Savaneta	2 (2)		1 (0)	8 (8)			2 (0)
Lago-concessie	1 (0)			2 (1)	2 (2)		4 (2)
Arend Petroleum Mij.				1 (1)			1 (1)
Totaal	68 (67)	5 (5)	27 (19)	87 (87)	12 (9)	2 (4)	24 (16)

Terzake van openbare dronkenschap werden in het verslagjaar opgemaakt 623 (596) processen-verbaal, waarvan 57 (107) tegen zeelieden, 26 (47) tegen vreemdelingen, 39 (41) tegen personen van andere eilanden van de Nederlandse Antillen en 501 (401) tegen Arubanen.

Het gebruik van bayrum en methylalcohol namgedurende het verslagjaar af, respectievelijk doordat een fabrikant van bayrum de aanmaak ervan stopte en omdat door de douane niet meer met methylalcohol doch met brucine of chinine werd gedenatureerd.

In de samenstelling der Commissie ter bestudering van het vraagstuk van het drankmisbruik in de ruimste zin, ingesteld bij besluit van het Bestuurscollege dd. 30 October 1951 no. 7069, werden in de loop van het verslagjaar enige wijzigingen gebracht, zodat de samenstelling per 31 December 1953 als volgt was:

Mr. J.N.van Veen	voorzitter
M.C.Schild	lid tevens secretaris
C.A.de Jager	leden
Pastoor J.N.Burgemeester	
J.Brouerius van Nidek	
Ds. W.J.H.Baart	

Aan het einde van het jaar had deze commissie nog geen verslag uitgebracht.

II. O p i u m   e n   a n d e r e   v e r d o v e n d e   m i d d e l e n .

Met betrekking tot het gebruik van opium en andere verdovende middelen kan worden opgemerkt, dat uit een terzake opgemaakt proces-verbaal is

gebleken, dat de handel in en het gebruik van opium zich beperkte tot de alhier verblijvende Chinezen.

Gelet op het grote aantal schepen, dat de havens van Aruba aandoet, mag gezegd worden, dat de handel in en het gebruik van opium op kleine schaal plaats vond, maar zich in het afgelopen jaar zeker niet heeft uitgebreid.

Als gunstige factor kan genoemd worden, dat niet veel schepen met een Chinese bemanning de havens aandeden.

Ten aanzien van andere verdovende middelen, met name marihuana, moet het geluid minder optimistisch zijn. Herhaaldelijk bereikten de politie berichten, welke spraken van handel in en het gebruik van marihuana-sigaretten. Deze zouden worden gerookt door Arubaanse jongens. In een café, dat veel door Arubaanse jongemannen wordt bezocht, werden peukjes sigaretten gevonden, welke na onderzoek afkomstig bleken van marihuana-sigaretten. Een en ander had de bijzondere aandacht van de politie.

B. LOTERIJEN.

Behalve de normale veertiendaagse trekkingen van de landsloterij werden in 1953 voor het eilandgebied 16 loterijvergunningen afgegeven, waarvan 11 bij besluit van de Gezaghebber en 5 bij landsbesluit.

C. BESTRIJDING DER ONZEDELIJKHEID.

Met betrekking tot de bestrijding der onzedelijkheid kan worden opgemerkt, dat het aantal zedenmisdrijven in verhouding tot andere jaren geen aanleiding tot ongerustheid gaf. Bedenkt men hierbij, dat in 1951 uit de betrekkelijk kleine Arubaanse gemeenschap ongeveer 75 buitenlandse prostituees werden verwijderd, dan mag het beeld, dat 1953 toont, zelfs gunstig genoemd worden.

Aan het einde van het verslagjaar bevonden zich op Aruba 80 (62) ingeschreven prostituees. Hiervan zijn er slechts 6 op Aruba geboren. In het afgelopen jaar werden er 18 ingeschreven, die tevoren nog niet als zodanig bekend stonden. Over het algemeen werden door deze vrouwen de bepalingen van de Besmettelijke Ziektenverordening behoorlijk nageleefd. Het feit dat bij herhaling van overtreding der wettelijke bepalingen dikwijls principale hechtenis wordt opgelegd, werkt uitstekend als algemene preventie.

D. DIERENBESCHERMING.

Na de opschorting in 1952 der werkzaamheden van het voorlopige bestuur van de Arubaanse Vereniging voor Dierenbescherming, zijn deze niet meer hervat, zodat op dit punt niets te vermelden valt.

HOOFDSTUK VIII

OPENBARE GEZONDHEID

A. ALGEMENE GEZONDHEIDSTOESTAND.

De algemene gezondheidstoestand van het eilandgebied gedurende 1953 was goed te noemen. Behalve de min of meer endemisch voorkomende dysenterie, meestal van het type Flexner, die steeds goed reageerde op sulphapraeparaten, is het eiland voor epidemieën van welke aard ook gespaard gebleven. De meest voorkomende ziekten zijn avitaminosen, voornamelijk van de B-groep, mede tengevolge van de eenzijdige voeding bij een deel van de bevolking. Naar de aard dezer voeding wordt door een der op Aruba gevestigde apothekers een onderzoek ingesteld.

In de loop van het jaar zijn geen evidente sterfgevallen door het drinken van bayrum of methylalcohol voorgekomen. Een en ander is te danken aan het feit dat een der bayrum fabrikanten vrijwillig van de fabricage afzag, doch mede doordat gedurende 1953 door de dienst der douane niet meer met methylalcohol werd gedenatureerd doch met brucine of chinine. Door deze wijze van denatureren schijnt de gedenatureerde alcohol inderdaad minder attractief te zijn voor inwendig gebruik. Het alcoholmisbruik door consumptiealcoholen (aethyl alcohol) blijft onveranderd een groot probleem. De gevolgen hiervan zijn minder acuut, doch veroorzaken niettemin op de duur ernstige gevolgziekten (leverziekten en krankzinnigheid), degeneratieverschijnselen bij het nageslacht en ernstige sociale mistoestanden in de gezinnen.

B. GEZONDHEIDSDIENST.

I. Algemeen.

De werkzaamheden van de gezondheidsdienst werden gedurende het verslagjaar belangrijk uitgebreid. Het aantal uitgegeven kaarten voor vrije geneeskundige behandeling bleek o.a. ten opzichte van 1951 meer dan verdubbeld. Als gevolg hiervan namen de administratieve werkzaamheden ook toe. Zo steeg het aantal uitgaande stukken van 578 in 1952 tot 1351 in 1953. De administratie werd per 1 Maart 1953 uitgebreid met een arbeidscontractante.

Dr. P.F.van Bemmel, die zowel neus-, keel- en oorarts als oogarts was, nam per 1 April 1953 ontslag. In zijn plaats werden een neus-, keel- en oorarts en een oogarts op arbeidscontract aangesteld.

De geneeskundige J.Brouerius van Nidek werd tot internist benoemd.

Bij besluit van het Bestuurscollege van 10 Augustus 1953 no. 1216 werd, geacht te zijn ingegaan 1 April 1953, ingesteld de veterinaire dienst, zodat deze tak van dienst niet langer rechtstreeks onder de gezondheidsdienst ressorteerde.

II. Personeelsbezetting.

Algemene leiding:	1 hoofd van de gezondheidsdienst
Centrale administratie:	1 opzichter bij de hygienische dienst, belast met huishoudelijke dienst en financiën
	1 arbeidscontractante
Geneeskundige dienst:	1 specialist chirurg-gynaecoloog
	1 specialist internist, tevens geneeskundige van het hospitaal en hoofd van de tuberculose bestrijdingsdienst

	4 geneeskundigen, t.w.: 1 te Oranjestad, 1 te Noord, 1 te Santa Cruz en 1 te Savaneta
	1 specialist voor neus-, keel- en oorziekten
	1 specialist oogarts
	1 schoolarts
Laboratorium: x)	1 analyst (chemisch en medisch), tevens belast met de leiding
	1 assistent analyst
	1 laborante
	1 hulpbediende
	1 klerk a
	1 laboratoriumbediende
Hygienische dienst:	1 controleur
	4 opzichters
Verloskundige verzorging: xx)	1 vroedvrouw te Oranjestad
	1 vroedvrouw te Savaneta
Zuigelingenzorg: xxx)	1 verpleegster
Ambulancedienst:	2 chauffeurs te Oranjestad
	2 chauffeurs te Sint Nicolaas
	1 begeleider te Oranjestad
	1 begeleider te Sint Nicolaas

III. Laboratoriumonderzoekingen.

Aantal verrichte onderzoekingen:	in 1948	6303
	1949	6991
	1950	8182
	1951	8249
	1952	6553
	1953	10648

Hierna volgt een tabellarisch overzicht van de verrichte onderzoekingen gedurende het verslagjaar.

---

x) Bij de overdracht aan het eilandgebied van uitvoerende bevoegdheden op het gebied van de volksgezondheid (Overdrachtslandsverordening IX: Volksgezondheid, P.B. 1952 no. 164) werd, in verband met artikel 1 van de Gezondheidslandsverordening 1952 (P.B. 1952 no. 157), het laboratorium niet aan het eilandgebied overgedragen.

xx) Zie hoofdstuk XIII onder D.

xxx) Zie hoofdstuk XIII onder E.

maanden	totaal aantal monsters	urine chemisch en/of microscopisch	urine quantitatief glucose	amoebiasis en concentratie-proef cysten: aantal monsters	waarvan positief amoeben	waarvan positief cysten	wormen en andere darmparasieten: aantal monsters	waarvan positief	tuberculose Ziehl-Neelsen preparaten van sputum, urine enz.: aantal monsters	waarvan positief
Januari	839	154	11	84	-	2	60	13	8	3
Februari	686	116	2	64	3	1	49	17	12	1
Maart	912	170	32	70	1	1	49	13	21	4
April	806	138	24	86	-	-	59	17	10	2
Mei	899	167	33	104	3	-	69	18	14	1
Juni	991	216	39	127	4	4	88	23	14	2
Juli	1112	237	43	128	3	-	84	31	14	2
Augustus	1046	201	22	111	2	3	73	25	13	1
September	952	153	7	80	5	1	46	15	26	9
October	816	116	3	80	2	-	37	9	25	3
November	791	115	8	71	6	-	43	19	26	7
December	798	97	10	69	2	-	31	7	18	4
Totalen	10.648	1.880	234	1.074	31	12	688	207	201	39

maanden	aantal monsters gonorrhoe, pus, exudaat, urine enz. microscopisch	uitstrijkpreparaat op lepra	maaginhoud chemisch en/of microscopisch	faeces occult bloed	urineonderzoek chemische zwangerschapsreactie	morphologisch bloedonderzoek	bepaling van de bloedgroep	kruisproef agglutinatie	rhesusfactor	bezinkingssnelheid	tuberculose: kweekproef op	tuberculose: waarvan positief
Januari	1	16	7	3	5	65	8	3	4	9	19	2
Februari	4	3	8	8	14	40	16	12	18	9	11	2
Maart	4	11	15	17	4	66	26	12	27	29	10	3
April	3	1	8	21	7	61	15	4	15	51	12	2
Mei	3	4	17	21	3	57	8	7	8	52	6	-
Juni	2	3	13	7	5	68	15	4	15	59	4	1
Juli	1	1	11	41	5	98	12	2	12	62	11	2
Augustus	-	-	11	15	4	75	20	2	19	40	15	1
September	12	3	25	13	8	59	13	13	15	24	3	1
October	2	-	18	15	6	61	10	2	9	9	10	-
November	12	3	14	6	2	64	11	1	11	8	10	3
December	9	3	9	8	3	47	19	11	19	5	20	3
Totalen	53	48	156	175	66	761	173	73	172	357	131	20

algemeen en andere infectie-ziekten bacteriën	bacillaire dysenterie: aantal monsters	waarvan positief	diphtherie microscopisch en cultuur neus- en keeluitstrijk	kweek typhus en paratyphus bacteriën uit faeces, urine enz.	waarvan positief	kweek typhus en paratyphus bacteriën uit bloed in gal	waarvan positief	water bacteriologisch	bacteriologisch onderzoek van sodawater, limonade enz.	bacteriologisch onderzoek van comsumptie-ijs	bacteriologisch onderzoek van pop-cycle	reacties van Kahn, Kline en VDRL (Venereal Disease Research Laboratory)
8	71	4	2	48	-	1	-	6	7	11	1	141
6	32	1	4	24	-	2	-	6	10	20	2	101
11	29	-	-	27	1	2	-	7	12	20	2	122
7	31	2	1	27	-	4	1	2	7	3	1	97
5	28	-	1	22	-	-	-	2	5	4	2	112
3	34	1	2	24	-	1	-	2	5	3	1	116
2	57	2	5	41	-	-	-	6	5	8	2	136
2	47	2	2	38	-	2	-	8	9	19	2	154
6	36	1	3	26	-	3	-	6	4	3	-	135
3	26	-	5	25	-	-	-	6	7	16	2	135
1	39	1	7	37	-	-	-	6	6	22	2	104
-	32	-	19	31	1	3	-	6	7	19	2	131
54	462	14	51	370	2	18	1	63	84	148	19	1484

maanden	glucose-bepaling in bloed of liquor	reacties van Hymans van den Bergh	ureumgehalte in bloed en/of urine	cephaline-cholesterol uitvlokkingsproef van Hanger	eiwitspectrum	chloornatrium in bloed of urine	alcalisch fosfatase	cholesterine bepaling in bloed	diverse onderzoekingen	liquor onderzoek op cellen en de reacties van Nonne en Pandy	pepsine maaginhoud	Thymoltroebelingsproef
Januari	31	10	4	8	3	-	-	1	22	2	5	-
Februari	6	9	2	7	-	-	-	-	57	6	6	-
Maart	34	7	7	8	2	-	4	-	31	11	13	-
April	35	9	5	9	2	-	2	2	33	8	6	-
Mei	59	6	2	12	5	5	5	-	26	7	17	-
Juni	38	7	8	6	1	1	-	9	41	1	9	-
Juli	18	10	2	11	1	-	1	-	35	1	9	-
Augustus	46	9	12	10	1	8	3	1	31	3	11	7
September	35	10	40	12	10	22	14	16	47	2	10	12
October	44	6	22	12	11	14	15	15	36	1	-	12
November	25	8	21	10	10	6	16	14	40	2	-	10
December	17	15	23	10	7	14	8	14	52	-	1	10
Totalen	388	106	148	115	53	70	68	72	451	44	87	51

Toelichting op vorenstaand tabellarisch overzicht.

Urine, quantitatief glucose.
Deze bepaling werd volgens de methode Causse-Bonnans of polarimetrisch uitgevoerd.

Amoebiasis, concentratieproef cysten.
Voor het onderzoek op cysten werd de concentratie-methode met Bayer's reagens van de dubbele sterkte gedaan.
In de 1074 monsters werd 31 maal (= 2.88%) Entamoeba histolytica en werden 12 maal (= 1.1%) cysten van Entamoeba histolytica gevonden. Opgemerkt dient te worden, dat gedurende dit verslagjaar van alle personen die voor overheidsdienst gekeurd werden de faeces werd onderzocht op amoeben, cysten, dysenterie-, paratyphus en typhusbacteriën.

Wormen en andere darmparasieten.
Van deze monsters werd steeds een eosinepreparaat en de Telemannmethode gedaan, zonodig aangevuld met de verzadigde keukenzoutmethode. Van de 688 monsters was 207 maal (= 30.08%) de uitslag positief. De patienten met eieren van Ankylostoma duodenale en Schistozoma Manzoni waren vreemdelingen. Onderstaande soorten darmparasieten werden gevonden:

65 maal eieren van Trichocephalus dispar;
65 maal lambliacysten;
13 maal larven van Strongyloides Stercoralis;
7 maal eieren van Taenia Nana;
7 maal eieren van Ascaris lumbricoides en van Trichocephalus dispar;
6 maal eieren van Trichocephalus dispar en lambliacysten;
6 maal eieren van Ascaris lumbricoides;
4 maal larven van Strongyloides Stercoralis en eieren van Trichocephalus dispar;
4 maal Lambliae;
4 maal eieren van Ankylostoma duodenale;
3 maal lambliacysten en eieren van Trichocephalus dispar;
3 maal eieren van Oxyuris vermicularis;
3 maal eieren en larven van Oxyuris vermicularis;
2 maal larven en eieren van Oxyuris vermicularis en eieren van Trichocephalus dispar;
2 maal eieren van Schistozoma Manzoni;
2 maal eieren van Ascaris lumbricoides en eieren van Trichocephalus dispar en lambliacysten;
2 maal eieren van Ankylostoma duodenale en Trichocephalus dispar;
1 maal lambliacysten en Lambliae;
1 maal lambliacysten en eieren van Ascaris lumbricoides en van Trichocephalus dispar;
1 maal lambliacysten en eieren van Trichocephalus dispar en van Ascaris lumbricoides;
1 maal eieren en larven van Oxyuris vermicularis en lambliacysten;
1 maal eieren en proglettiden van Taenia Saginata;
1 maal larven en eieren van Strongyloides Stercoralis;
1 maal Lambliae of lambliacysten;
1 maal eieren van Taenia Nana en Lambliae en lambliacysten;
1 maal Lambliae, lambliacysten en eieren van Trichocephalus dispar.

Tuberculose, Ziehl-Neelsenpreparaat van sputum, urine, maaginhoud enz.
Van de 201 monsters was het Ziehl-Neelsenpreparaat 39 maal (= 19.4%) positief. Dit is het hoogste percentage dat hier in een jaar werd gevonden.

Kweekproef tuberculose volgens de Lowenstein methode.
Van de 131 monsters was 20 maal (= 15.2%) de uitslag positief.

Morphologisch bloedonderzoek.
De 731 patienten voor dit onderzoek waren òf opgenomen in het San Pedro Hospitaal (in welk geval door het laboratoriumpersoneel bloed werd afgenomen) òf kwamen op het laboratorium.

Diphtherie (kweekproef).
Uit de 51 ingezonden monsters werden geen diphtheriebacteriën gekweekt.

Kweek bacillaire dysenterie.
Uit 462 monsters werden 14 maal (= 3.03%) dysenteriebacteriën gekweekt.

Kweek typhus-en paratyphusbacteriën.
Er werden 2 maal paratyphusbacteriën gekweekt uit de 370 monsters.

Kweek typhus- en paratyphusbacteriën uit bloed in gal.
Uit de 18 ingezonden monsters werden 1 maal typhusbacteriën gekweekt.

Bacteriologisch onderzoek van leidingwater.
De 63 monsters werden door het laboratorium op geregelde tijden genomen in Noord, Paradera, Santa Cruz, Sint Nicolaas, Savaneta en Oranjestad. In 32 monsters (= 50.79%) waren per c.c. meer dan 100 kweekbare microörganismen aanwezig. In een monster genomen in de distillatie-inrichting op Balashi waren per c.c. resp. 1 en 0 kweekbare microörganismen aanwezig op dezelfde dag dat op de andere plaatsen meer dan 100 kweekbare microörganismen aanwezig waren. Het hoge aantal kweekbare microörganismen wordt verklaard te zijn veroorzaakt door het in gebruik stellen van nieuwe gedeelten van het buizennet of van nieuwe reservoirs. Steeds werd geadviseerd tot meerdere chlorering over te gaan. Bacteriën van de coli-aerogenesgroep werden uit ± 100 c.c. monster nooit geisoleerd.

Bacteriologisch onderzoek van consumptie-ijs.
De eisen van het Consumptie-ijsbesluit van de Nederlandse Warenwet zijn o.a. dat per c.c. monster niet meer dan 100.000 kweekbare microörganismen aanwezig mogen zijn en dat 0.1 c.c. monster of minder geen kweekbare colibacteriën mag bevatten.
In 30 (= 20.28%) van de 148 onderzochte monsters waren per c.c. meer dan 100.000 kweekbare microörganismen aanwezig, terwijl 22 (= 14.79%) kweekbare colibacteriën bevatte in 0.1 c.c. monster. In 63 (= 42.5%) van het aantal ingezonden monsters werden in 0.1 c.c. lactisaerogenes bacteriën gekweekt die bij nauwkeurige navolging van de gegeven instructie betreffende de vervaardiging van consumptie-ijs, dat voldoet aan de bepalingen van de Nederlandse Warenwet, niet aanwezig behoefden te zijn. Ook dit verslagjaar werd aan enkele ijsbereiders genoemde instructie gegeven.

Bacteriologisch onderzoek van limonade en sodawater.
Totaal werden 84 monsters onderzocht. In 13 (= 15.4%) waren per c.c. meer dan 100 kweekbare microörganismen aanwezig. 4 maal was de gistingsproef positief; hieruit werd eenmaal bacterium coli communior gekweekt.

Bacteriologisch onderzoek van pop-cycle.
In de 19 onderzochte monsters waren 9 maal (= 47.3%) meer dan 100 kweekbare microörganismen per c.c. aanwezig. Van 1 werd bacterium coli communior gekweekt.

Serologisch onderzoek op lues.
Van 1 Januari tot 1 October werden de reacties van Kahn en Kline uitgevoerd, waarbij onderstaande uitslagen werden gevonden:

	Totaal	Negatief	Dubieus	Positief
Kahn	1114	86.55%	8.7%	4.75%
Kline (diagnostic test)	1112	80.1%	15.5%	4.4%

Van 2 October - 31 December werden de reacties van Kahn en V.D.R.L. uitgevoerd, zodat thans in 3 laboratoria in de Nederlandse Antillen t.w. het Lago Hospitaal en de 2 laboratoria van de inspectie van de volksgezondheid op Aruba en Curacao dezelfde serologische reacties worden gedaan.
Van 2 October - 31 December waren de uitslagen:

	Totaal	Negatief	Dubieus	Positief
Kahn	369	88.7%	6.7%	4.6%
V.D.R.L.	370	77.9%	6.48%	15.6%

Diverse onderzoekingen.
Totaal 451 monsters o.a.:
32 maal faeces op vertering (microscopisch);
8 maal agglutinatie Bang;
19 maal urineonderzoek diastasegehalte;
3 maal vetbepaling in moedermelk;
1 maal onderzoek voor de recherche;
8 maal onderzoek van sperma;
1 maal urineonderzoek op methylalcohol;
1 maal urineonderzoek op barbituurzuurverbindingen;
8 maal onderzoek voor de douane;
45 maal urineonderzoek phenolroodproef;
11 maal bloedonderzoek op sikkelcellen;
2 maal onderzoek voor de landsontvanger;
1 maal microscopisch onderzoek van rijst op schimmels;
7 maal urineonderzoek op Bilharzia eieren;
2 maal bloedonderzoek voor haematocriet;
1 maal microscopisch onderzoek van snoepgoed;
1 maal faecesonderzoek urobuline;
1 maal bloedonderzoek congoroodproef;
1 maal microscopisch onderzoek van het bezinksel in limonade;
1 maal bepaling van het diastasegehalte in bloedserum;
1 maal reactie van Paul-Bunnell;
2 maal onderzoek voor de dienst van openbare werken;
1 maal onderzoek voor de vreemdelingendienst;
1 maal bloedonderzoek agglutinatie Tularaemie;
1 maal bloedonderzoek koude agglutinatie;
1 maal kweek van haren op schimmels; hieruit werd microsporon lanosum gekweekt;
29 maal bloedonderzoek op malariaparasieten. Dit onderzoek was 7 maal positief; de patienten waren vreemdelingen, voornamelijk zeelieden;
15 maal bloedonderzoek op filaria;
9 maal caviaproef tuberculose;
20 maal reactie van Widal; deze was 2 maal positief voor typhus;
1 maal creatininebepaling in bloedserum;
22 maal calcium of fosfaatbepaling in bloedserum;
19 maal bacteriologisch onderzoek van vlees of organen;
2 maal resistentiebepaling van de rode bloedcellen;
10 maal de reactie van Takata-Ara-Jezler in bloedserum.

Inkomsten van de onderzoekingen.

Gedurende het verslagjaar werden door het laboratorium de volgende inkomsten geboekt: voor onderzoekingen, verricht voor doktoren enz. werd ontvangen f. 11.137,--; voor die, verricht voor andere diensten en houders van kaarten voor vrije geneeskundige behandeling f. 18.752,--.

IV. Ambulancedienst.

Deze dienst had de beschikking over 3 ambulanceauto's, waarvan 2 gestationneerd te Oranjestad en 1 te Sint Nicolaas. De dienst had in Oranjestad 303 vervoeren en in Sint Nicolaas 285.

C. TOEZICHT OP VOEDINGSMIDDELEN.

I. Toezicht op en keuring van eet- en drinkwaren, niet van dierlijke oorsprong.

Door de hygienische dienst werden in de loop van het verslagjaar de navolgende soorten en aantallen levensmiddelen afgekeurd:

17 zakken uien
2 zakken tarwemeel
10 zakken rijst
21 blikken spinazie
34 blikken diversen
2 blikken rode bieten
1 blik McCormick Gloves
3 blikken sardine
6 blikken Tamales
5 blikken Diced Carrots
3 blikken zuurkool
40 blikken Scottish Oatmeal
23 blikken Beans and Bacon soup
32 blikken Consomme soup
84 blikken Vegetable soup

Toezicht op winkels en verlofslokaliteiten.

Te Oranjestad en omgeving werden gedurende het verslagjaar 313 inspectiebezoeken aan winkels gebracht, 33 maal werd een waarschuwing gegeven. Verlofslokaliteiten werden 178 maal bezocht, in 32 gevallen werd een waarschuwing gegeven.

Te Sint Nicolaas en omgeving werden 407 inspecties in winkels gehouden; in 57 gevallen volgde een waarschuwing. Het aantal bezoeken aan verlofslokaliteiten was 202; het aantal waarschuwingen 117.

II. Toezicht op en keuring van vee en vlees en andere producten van dierlijke oorsprong.

1. Abattoir, koel- en vrieshuizen.

Personeel.

De personeelsbezetting van de veterinaire dienst x) was als volgt:

---

x) Bij besluit van het Bestuurscollege van 10 Augustus 1953 no. 1216 werd de veterinaire dienst als zodanig ingesteld. Behalve met de zuiver tot deze dienst behorende aangelegenheden is hij tevens belast met de zorg voor de landbouw, de veeteelt, de visserij en de openbare markten.

1 dierenarts (hoofd van dienst)
1 hoofdopzichter
1 keurmeester
1 assistent koel- en vrieshuis
1 assistent abattoir
3 slachthuisarbeiders

Dienstgebouwen.

Tegen het einde van het verslagjaar werd een aanvang gemaakt met het bouwen van een nieuw kantoor en de aanbouw van een laboratorium aan het oude kantoor.

Slachtingen.

Over de jaren 1951 tot en met 1953 hadden in het abattoir de volgende slachtingen plaats.

	binnenlands			buitenlands			totaal		
	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953
runderen	91	67	91	2774	2947	2126	2865	3034	2217
varkens	1978	2338	1793	422	83	664	2400	2421	2457
schapen	609	757	615	1757	1632	1456	2366	2389	2071
geiten	555	617	614	2144	2132	2237	2699	2749	2851
schildpadden	1			141	180	147	142	180	147

Afkeuringen.

In het abattoir hadden over 1953 de volgende afkeuringen plaats.

	runderen	varkens	schapen	geiten
Gehele dieren:	6	20	12	21
Gestorven in de koralen:	1	10	14	48
Afgekeurd wegens cysticerci:		3		
Organen:				
longen	750	640	922	
levers	51	61	160	
nieren	300	209	254	
vlees	1297 kg	115 kg	120 kg	

Afgekeurd wegens bederf in koelhuis:
377 kg rundvlees, 8 kg beenderen met vlees, 46 kg gezouten geitenvlees en 3 geiten.

Voorwaardelijk goedgekeurd werden 30 runderen onder voorwaarde van invriezen gedurende 14 dagen.

De navolgende levensmiddelen van dierlijke oorsprong werden afgekeurd en vernietigd:

porkchops	2402½	kg	red snepper	10	kg
pigtails	2300	lbs	corned beef	50	blikken
pigsnouts	100	lbs	spare ribs	2850	lbs
luncheon meat	120	blikken	zalm	350	lbs
salami	370	kg	codfish	3100	lbs
sausages	3760	blikken	kaas	172	kg
gekookte ham	27	blikken	lamblegs	113	lbs
haring	10	kg	tripes	216	blikken

Veekoralen.
Gedurende het verslagjaar werden in de koralen geplaatst:
20 zendingen runderen;
99 zendingen runderen, varkens, schapen en geiten uit Guajira;
6 zendingen runderen en kleinvee uit Sint Maarten, N.G.

Koel- en vrieshuizen.
Van de beschikbare koel- en vriesruimte werd door de handel intensief gebruik gemaakt. Wegens gebrek aan ruimte kon niet aan alle aanvragen worden voldaan.

2. Particuliere vleesverkoopplaatsen.
Bij eilandsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 27 Augustus 1953 (Ab. 1953 no. 21) werden ter uitvoering van artikel 12, tweede lid, van de Slacht- en keuringsverordening 1933 (P.B. 1933 no. 17, zo als gewijzigd) eisen vastgesteld waaraan vleeshouwerijen in de kringen moeten voldoen (Vleeshouwerij-besluit).

Aan het einde van het verslagjaar werden in totaal 23 particuliere vleesverkoopplaatsen geëxploiteerd, waarvan:

te Oranjestad	5
Noord	1
Tanki Leendert	2
Santa Cruz	4
Savaneta	3
Sint Nicolaas	8.

D. BESTRIJDING EN VOORKOMING VAN BESMETTELIJKE ZIEKTEN.

I. Besmettelijke ziekten.

Gedurende het verslagjaar werden door de laboratoria van de gezondheidsdienst en het Lago-hospitaal de onderstaande aantallen besmettelijke ziekten geconstateerd. Alleen die gevallen zijn opgegeven, waarbij het laboratoriumonderzoek een positieve uitslag gaf. Het is aan te nemen, dat het aantal bacillaire dysenterieën hoger ligt. In vele gevallen werd echter geen laboratoriumonderzoek verricht.

bacillaire dysenterie	amoeben dysenterie	typhus abdominalis	paratyphus	open-tuberculose	dyphterie	meningitis	totaal
230	45	4	11	21	4	1	316

II. Rattenbestrijding.

Ter bekoming van vrijstellingscertificaten voor uitgassing werden door de hygienische dienst in het afgelopen jaar 123 schepen onderzocht, t.w. 120 te Sint Nicolaas, 1 te Druifbaai en 2 te Paardenbaai.
Vanwege de aanwezigheid van ratten werd in 1 geval de afgifte van een certificaat geweigerd. Gedurende het verslagjaar werden geen schepen uitgegast.

E. QUARANTAINE.

In verband met een kinderverlamming-epidemie in Venezuela en San Salvador werd op het vliegveld Dakota respectievelijk van 25 Juli tot 10 Augustus 1953 en van 10 Augustus tot 2 October 1953 een quarantaine ingesteld. Ieder binnenkomende reiziger uit de besmette gebieden werd ondervraagd en onderzocht en zo nodig ter controle opgeroepen.

F. REINIGING VAN STRATEN, OPHALEN EN AFVOEREN VAN HUISVUIL, TERREIN- EN BEDRIJFSAFVAL.

Het personeel van de reinigingsdienst bestond op 31 December 1953 uit:
1 hoofdopzichter
1 onderopzichter
2 onderopzichters B
1 baas-straatveger
17 chauffeurs
37 truckhelpers
14 straatvegers
4 saneerders
2 helpers stortplaats

Hieronder volgt een overzicht van de werkzaamheid van deze dienst.

Reiniging.

Verwerkte kubieke meters:

huisvuil	17363
straatvuil	2307
terreinafval (sanering) x)	836
bedrijfsafval	1471
faecaliën	5934

Ophalen van huisvuil.

Het aantal woningen, waarvan huisvuil werd opgehaald, bedroeg per 31 December 1953:

Oranjestad en Cas di Paloma	2399
Sint Nicolaas	2363
Noord, Sta Cruz, Paradera, Tanki Leendert	563
Balashi, Brazil, Savaneta, Juana Morto	748

Aanleg van rioleringen.

Gedurende het verslagjaar werden op de navolgende plaatsen rioleringen aangelegd:

Oranjestad:
Nassaustraat: tussen Kazernestraat en Oranjestraat;
tussen Kruisweg en Oude Schoolstraat;
tussen Kleistraat en Columbusstraat;
Wilhelminastraat: tussen Kruisweg en ontworpen weg naar Zuidstraat;
Nieuwstraat: tussen Ooststraat en Columbusstraat, Ooststraat, Willemstraat en Boerhaavestraat.

Sint Nicolaas:
De regenwaterafvoer, vorig jaar aan de uitmonding in het afvoerkanaal door de Lower Yard van de Lago-concessie begonnen, werd voortgezet tot de Noordzijde van de kruising met de Bernhardstraat.

Begonnen werd met de aanleg van een faecaliënriool in de Bernhardstraat tussen Resedastraat en Marktstraat.

---

x) Hieronder valt o.a. het schoonmaken van open terreinen, particuliere erven en het opruimen van z.g. "containers" in het kader van de bestrijding van de gele koortsmuskiet.

Overzicht van de regenval op het terrein van de Lago
Oil & Transport Co., Ltd. over de laatste tien jaren.
(gegevens in millimeters)

Jaar	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.	Totaal
1944	23.1	09.7	07.6	23.1	139.7	19.1	20.6	08.9	13.0	42.4	307.3	177.8	792.3
1945	11.2	59.2	16.8	20.3	05.8	29.5	13.2	28.4	05.8	74.9	18.0	04.1	287.2
1946	35.3	48.0	00.3	05.8	18.0	40.9	10.4	05.8	-	14.0	174.0	220.2	572.7
1947	60.2	03.8	-	-	00.3	01.8	22.4	18.0	16.3	09.7	18.3	60.7	211.5
1948	30.2	19.0	04.3	21.3	16.3	08.1	15.7	12.7	14.7	17.0	62.2	31.5	253.0
1949	53.8	56.4	02.8	00.3	05.6	00.5	07.4	78.5	03.8	105.2	22.6	189.2	526.1
1950	200.2	68.8	23.9	34.0	56.1	67.1	25.0	24.7	02.0	90.9	225.6	302.8	1121.1
1951	101.7	64.0	34.0	02.5	144.6	07.3	04.8	-	05.8	31.7	69.1	111.3	576.9
1952	77.2	03.5	00.3	00.5	-	40.6	20.3	32.8	28.0	24.1	52.3	127.7	407.4
1953	57.9	07.7	18.0	06.3	07.7	00.5	16.8	09.4	23.1	42.5	66.3	116.8	373.0
Gemiddelde	65.1	34.0	10.8	11.4	39.4	21.5	15.7	21.9	11.2	45.2	101.6	134.2	512.1

II. W a t e r v o o r z i e n i n g s d i e n s t .

Personeel.

De personeelsbezetting van de watervoorzieningsdienst was als volgt:

1 hoofdtechnisch ambtenaar (hoofd van dienst)
1 technisch ambtenaar le klasse
2 technisch ambtenaren 2e klasse
1 hoofdmachinist
2 machinisten
2 assistent machinisten
1 hoofdopzichter
2 adjunct-commiezen
1 klerk le klasse
1 beambte le klasse
8 beambten
12 werklieden
170 losse arbeiders

Zeewater-distillatie-inrichtingen te Balashi.

Aan de bestaande eenheden en de fabrieksgebouwen werd het normale onderhoudswerk verricht.

De totale productie van de distillatie-eenheden te Balashi over 1953 beliep 709.210 M3, welke hoeveelheid werd geproduceerd in 3046 bedrijfsdagen en 2 uren.

Waterdistributie.

Het in 1952 bestelde watervoorraadreservoir op Seroe Fierno werd in 1953 geheel gebouwd en in October in bedrijf genomen. Hierdoor kon de watervoorraad met 14.000 M3 worden verhoogd.

In 1953 werd ook het distributie-reservoir te Seroe Pretoe te Sint Nicolaas aanbesteed en gebouwd. Dit reservoir kon echter in 1953 niet meer in gebruik worden genomen.

Uit de hydranten te Balashi en Noord werd in totaal 32.072,825 M3 water verkocht (38.342,050 M3). Dit water werd door particuliere watertrucks over het gehele eiland geleverd.

In totaal werd door de zeewater-distillatie-inrichtingen te Balashi geproduceerd:		709.210,000 M3
Op 1 Januari 1954 was de inhoud van de reservoirs 9104 M3 meer dan op 1 Januari 1953		9.104,000 M3
Totaal gedistribueerd:		700.106,000 M3
Hiervan voor het spuien van leidingen en voor geschat lekverlies 5% van de jaarproductie		35.460,500 M3
Blijft geleverd aan de aangeslotenen:		664.645,500 M3
Door meteraanwijzing en volgens vastrecht van 15 December 1952 tot 16 December 1953 werd berekend:	567.497,900 M3	
Hydranten te Noord en Balashi:	32.072,825 M3	
Scheepvaart:	1.394,600 M3	
Voor eigen gebruik:	10.000.000 M3	610.965,325 M3

Het verbruik beneden het vastrecht bedroeg 36.561,200 M3.

De ongeregistreerde hoeveelheid aan de percelen bedroeg dus: 664.645,500 M3 minus 610.965,325 M3 is 53.680,175 M3, hetwelk overeenkomt met 7,569% van de jaarproductie.

Hoofdleidingnet.

Het hoofdleidingnet werd op vele plaatsen uitgebreid, o.a. in de weg van de Eagle Beach naar Bubali, in de weg van de Politiewacht te Noord in de

richting Malmok, van Tarabana door Pavilla naar Piedra Plat en voorts van Piedra Plat in de richting Seroe Pita tot het hoogste bereik van het water, alsmede van Pos Chiquito door Sabana Basora.

Ten behoeve van het reservoir op Seroe Pretoe te Sint Nicolaas werd een pompleiding aangelegd, terwijl afvoerleidingen van dit reservoir werden gelegd te Juana Morto en in de weg Fontein.

Ten behoeve van nieuwgebouwde woningen werden diverse korte stukken hoofdleiding gelegd, o.a. in Rooi Bosal - Papillon, Venezuelastraat-Weststraat, enz.

Brandkranen werden in overleg met de commissaris van politie op diverse plaatsen in de hoofdleidingen ingebouwd en van betonnen putten en ijzeren deksels voorzien.

Dienst- en binnenleidingen.

Het aantal aangesloten percelen bedroeg op 1 Januari 1954:

Oranjestad	1831
Sint Nicolaas	3236
Santa Cruz/Noord	1350
Eilandsdiensten	41
Landsdiensten	22
Militaire inrichtingen	3
Totaal:	6483

Het aantal afgesloten percelen bedroeg op 1 Januari 1954:

Oranjestad	253
Sint Nicolaas	218
Santa Cruz/Noord	53
Totaal:	524

Het totaal aantal aangelegde dienstleidingen bedroeg dus op 1 Januari 1954 6483 plus 524 is 7007. Dit betekent een vermeerdering in vergelijking met 1 Januari 1953 van 7007 minus 6178 is 831.

Voorraadreservoirs, watertorens en gebouwen.

Waar noodzakelijk, werden onderhoudswerken verricht; alle gebouwen verkeren in redelijke staat van onderhoud.

Het reservoir te Seroe Fierno werd in 1953 gebouwd, voltooid en in gebruik genomen.

Het reservoir te Seroe Pretoe werd in hetzelfde jaar gebouwd en opgeleverd, doch nog niet in gebruik genomen, daar het reservoir zowel van binnen als buiten nog moest worden geverfd en de electrische pompen voor het oppompen van het water nog niet waren ontvangen.

Waterputten in de buitendistricten.

Daar de molen-installaties en de tapkranen bij de waterputten in de buitendistricten herhaaldelijk moedwillig werden vernield en voorts door watertrucks water werd onttrokken aan de waterreservoirs bij de putten voor andere doeleinden dan als huishoudwater voor de omwonenden, werden de meeste molen-installaties stilgezet. De omwonenden kunnen thans water bekomen door dit met een emmer op te halen.

Het normale schoonmaken van putten vond ook dit jaar plaats.

Inkomsten en uitgaven.

Inkomsten:

De ontvangsten wegens waterleveringen, aansluitingen, verkoop van materialen enz. van 1 Januari tot en met 31 December 1953 bedroegen:

over het dienstjaar 1953		f.	956.624,10
" " " 1952			157.238,59
" " " 1951			1.323,61
" " " 1950			304,95
" " " 1949			203,70
" " " 1948			70,--
	Totaal:		f. 1.115.764,95

Het totaal van de rekeningen voor gedane waterlevering enz., ter invordering uitgeschreven van 1 Januari tot en met 31 December 1953, bedroeg:

voor waterleveringen:		f. 1.071.845,08
voor andere inkomsten:		23.502,60
	Totaal:	f. 1.095.347,68

De raming der inkomsten was f. 1.003.000,--, zodat de inkomsten f. 92.347,68 boven de raming zijn gebleven.

Uitgaven:

De uitgaven voor exploitatie beliepen:

Personeelskosten	f.	157.228,15
Geneeskundige behandeling en keuring van het personeel		13.878,56
Vervoer		9.267,77
Reis- en verblijfkosten		15.174,02
Materiele kosten		8.344,12
Onderhouds- en bedrijfskosten waterproductie		878.128,63
Onderhouds- en bedrijfskosten waterdistributie		151.126,75
Aankoop, aanmaak en onderhoud van molens en putten		7.225,43
Verzekeringen		457,44
Lonen over feestdagen, vacantiedagen en gedurende ziekte enz.		60.436,30
Overige uitgaven		126,93
Teruggaaf van ten onrechte betaalde gelden		41,45
De totale exploitatie-uitgaven beliepen derhalve (Gewone dienst):		f. 1.301.435,55

I. VOLKSHUISVESTING.

De commissie ter bestudering van de volkswoningbouw en volkshuisvesting, ingesteld krachtens besluit van de Eilandsraad van 6 Augustus 1951, had aan het einde van het verslagjaar nog geen rapport uitgebracht.

I. Bouw- en woningtoezicht.

De personeelsformatie van deze afdeling van de dienst van openbare werken was op 31 December 1953 als volgt:

1 hoofdopzichter
1 assistent-opzichter
1 leerling-tekenaar

Onderstaande cijfers geven een overzocht van de behandelde bouwaanvragen:

	ingediende aanvragen om bouwvergunningen	verleende bouwvergunningen	vervallen aanvragen	afgewezen aanvragen	voltooide bouwwerken
woningen	241	220	10	11	243
andere gebouwen	168	151	9	8	99
verbouwingen	121	105	13	3	44
bijbouw	293	275	10	8	159
Totaal:	823	751	42	30	545

Aan het einde van het verslagjaar was de samenstelling van de Bouwcommissie als volgt:

Ir. A.van den Berg	voorzitter
J.G.de Castro	leden
F.A.van Drimmelen	
J.C.Lampe	
C.J.Juliao	plv. leden
N.P.Schindeler	

In de loop van 1953 heeft de commissie 12 vergaderingen gehouden. In totaal werden 236 bouwaanvragen behandeld.

De uitgebrachte adviezen betroffen:

Aanvragen voor	goedgekeurde plannen	afgekeurde plannen
bouw van woningen	128	6
bouw van andere gebouwen	53	5
verbouwingen	20	3
bijbouwingen	19	2
Totaal:	220	16

Gedurende het verslagjaar werden 18 woningen onbewoonbaar verklaard.

II. Volkswoningbouw.

De Commissie tot toewijzing van volkswoningen, ingesteld bij gouvernementsbeschikking van 30 December 1949 no. 9604, werd bij landsbesluit van 24 November 1953 no. 18 opgeheven, daar de onderwerpelijke aangelegenheid thans tot de zorg van het eilandgebied behoort.

De volkswoningen zelf waren bij landsbesluit van 18 Februari 1953 no. 2 (P.B. 1953 no. 34) reeds per 19 Februari 1953 aan het eilandgebied overgedragen (zie onder IV van hoofdstuk IV).

Het beheer der woningen voor wat betreft onderhoud en herstel was per 1 Januari van het verslagjaar opgedragen aan de afdeling Domeinbeheer.

In verband met de nieuwe situatie werd de redactie van het huurcontract gewijzigd en in aanvulling daarop een volkswoningreglement vastgesteld.

Ten gevolge van de administratieve moeilijkheden in de overgangsperiode ontstond enig oponthoud bij het verhuren van vrijgekomen volkswoningen, zodat tegen het einde van het verslagjaar een 16-tal woningen geruime tijd onverhuurd bleven.

Ten behoeve van de volkswoningen waren gedurende het verslagjaar bij de dienst voor sociale en economische zaken werkzaam een ambtenaar in de rang van assistent-controleur, die belast was met alle administratieve aangelegenheden zoals de behandeling der aanvragen, de toewijzing, de verhuur en de huurinning, en een volkswoning-inspectrice, belast met het toezicht op de woningen en het contact met de bewoners.

Gedurende 1953 bleef het aantal volkswoningen ongewijzigd.

Verdeeld naar de grootte der woningen en hun ligging te Oranjestad of Sint Nicolaas kan het volgende overzicht gegeven worden.

Type woning	Oranjestad	Sint Nicolaas	Totaal
1-kamer-type	23	29	52
2-kamer-type	113	90	203
3-kamer-type	128	59	187
Totaal:	264	178	442

Het totaal aantal huurders dat de volkswoningen bewoont, kon aan het einde van het verslagjaar naar gelang de plaats van herkomst als volgt worden ingedeeld:

Plaats van herkomst	Oranjestad	Sint Nicolaas	totaal
Aruba	95	17	112
Overige Antillen	71	120	191
Suriname	58	20	78
Nederland	3	-	3
Elders geboren, doch van Nederlandse nationaliteit	13	14	27
Vreemdelingen	24	7	31
Totaal	264	178	442

Er bestaat nog immer een grote belangstelling om een volkswoning te verkrijgen. Dit blijkt uit het aantal aanvragen. Hoewel in de loop van het verslagjaar de mogelijkheid in het algemeen om op Aruba een woning te huren enigszins verbeterde, bleek er toch nog een aanzienlijk tekort te zijn voor wat betreft woningen in de lagere prijsklasse, geschikt voor de handarbeidersklasse en andere laagbezoldigde werknemers.

Verdeeld naar de plaats van herkomst van de aanvragers en de grootte van hun gezinnen kan van dit aantal het navolgende overzicht gegeven worden.

Plaats van herkomst	1-kamer-type	2-kamer-type	3-kamer-type	totaal
Aruba	18	34	18	70
Overige Antillen	15	48	28	91
Suriname	12	17	10	39
Elders geboren, doch van Nederlandse nationaliteit	2	7	5	14
Vreemdelingen	1	0	6	7
Totaal	48	106	67	221

Verdeeld naar de gezinsgrootte, alsmede de voorkeur welke getoond werd voor het wonen te Sint Nicolaas of Oranjestad, ontstaat het volgende overzicht:

	1-kamer-type	2-kamer-type	3-kamer-type	totaal
Oranjestad	22	47	26	95
Sint Nicolaas	25	50	41	116
Geen voorkeur	1	9	-	10
Totaal	48	106	67	221

Met betrekking tot het betalen van de huurpenningen der volkswoningen vertoont het verslagjaar geen verbetering in de toestand. Het gemiddelde percentage der niet-betaalde huurpenningen per maand liep zelfs nog op van 54% tot 56.7%.

Naar aanleiding hiervan werd bij besluit van de Eilandsraad van 11 September 1953 aan het Bestuurscollege machtiging verleend tot het voeren van rechtsgedingen door het eilandgebied betreffende de ontbinding van overeenkomsten terzake van de huur van woningen, het ontruimen van woningen en het invorderen van woninghuren.

Gedurende het jaar werd op grond daarvan een aanvang gemaakt met invordering van huurschulden, eventueel ontruiming van de volkswoning, langs gerechtelijke weg.

Omtrent de ontvangst der huurpenningen gedurende het jaar 1953 moge het navolgende overzicht een beeld geven.

Maand	te ontvangen bedrag	niet betaald over deze maand		ontvangen bedrag, inclusief achterstallige huurpenningen
Januari	f. 15.043,50	f. 8.438,--	56,3%	f. 14.574,50
Februari	"	8.753,25	58,4%	13.510,50
Maart	"	8.041,75	53,6%	14.519,25
April	"	8.366,--	55,8%	13.732,--
Mei	"	8.342,25	55,6%	15.923,--
Juni	"	8.400,50	56 %	15.782,--
Juli	"	8.503,75	56,7%	13.729,25
Augustus	"	8.638,50	57,6%	13.654,50
September	"	8.644,75	57,6%	13.553,37[5]
October	"	8.708,75	58,1%	12.725,50
November	"	8.707,75	58,1%	13.334,50
December	"	8.547,75	57 %	14.842,--
Totaal	f. 180.522,--	f. 102.093,--	56,7%	f. 169.880,37[5]

III. Huurcommissieregeling.

Aan het einde van het verslagjaar was de Huurcommissie als volgt samengesteld:

A.F.Dussenbroek	voorzitter
J.A.Hille	lid-huurder
A.G.Th.Arends	lid-verhuurder
D.S.Oduber	plv. voorzitter
H.D.C.Kroonenberg	plv. lid-huurder
J.L.Wever	plv. lid-verhuurder
S.Dirkmaat	secretaris

Tot het behandelen van verzoeken om tot huuropzegging te mogen overgaan kwam de commissie gedurende het verslagjaar 17 maal bijeen en voorts 26 maal tot het verrichten van huurschattingen .

Verzoeken tot huuropzegging.

In het verslagjaar werden 101 verzoeken om tot huuropzegging te mogen overgaan ingediend. 18 van deze verzoeken werden afgewezen, 50 toegestaan en 22 kwamen te vervallen doordat de huurders de woning verlieten ofwel de achterstallige huur werd betaald. Ook kwam het enige malen voor dat de huurpenningen ter vergadering werden voldaan. Bovendien moesten enige verzoeken vervallen omdat partijen, ondanks het feit dat zij tweemaal werden opgeroepen, niet ter vergadering verschenen. De overige verzoeken bleven nog in behandeling.

Opvallend was ook dit jaar weer het grote aantal wanbetalingen, dat ter kennis van de commissie werd gebracht. Verschillende malen konden partijen door minnelijke schikking tot elkaar worden gebracht, doch ook kwam het voor, dat de achterstand reeds zo groot was, dat een toestemming tot huuropzegging op korte termijn de enige voor toepassing in aanmerking komende maatregel was. Het scheen ook voor te komen, dat in geval van wanbetaling partijen zich rechtstreeks tot de rechter wendden.

Ofschoon de woningruimte op Aruba ongetwijfeld gunstiger was dan voorgaande jaren, is het toch opvallend dat het aantal verzoeken tot behuuropzegging practisch nog even groot was als gedurende 1952. De behoefte aan goedkope arbeiderswoningen was nog steeds zeer groot. Hiervoor kwamen de nieuw-gebouwde woningen eigenlijk niet in aanmerking, daar voor deze huizen een huur berekend mag worden van f. 85,— à f. 100,-- per maand. Voor de loontrekkenden met een inkomen tot f. 400,-- per maand, en dat is een vrij grote groep, was deze huurprijs nog te hoog. Velen van hen brengen hun leven dan ook nog door in verblijven welke de naam woning niet verdienen.

Schattingen.

Gedurende het verslagjaar werden 170 woningen geschat, waartoe de commissie 26 keer bijeen kwam. Het aantal door de commissie geschatte woningen was 23 hoger dan het voorgaande jaar. Hieronder bevonden zich 13 gevallen van herschatting.

Ook dit jaar werd weer een aantal woningen ambtshalve geschat. Hoewel op de hoogte van de verplichtingen dienaangaande, werden de betrokken woningen toch verhuurd zonder dat de maximum maandelijkse huurprijs door de commissie was vastgesteld. Het betrof hier hoofdzakelijk nieuw-gebouwde woningen.

Huurverhoging.

Opvallend is ieder jaar het gering aantal verzoeken tot huurverhoging. Indien de verhuurders kunnen aantonen, dat het instandhouden en het onderhoud van hun bezit grote kosten heeft meegebracht, kan ongetwijfeld in veel gevallen huurverhoging worden verkregen. Dit werd dikwijls onderling geregeld, met veelal tot gevolg, dat partijen onaangenaamheden krijgen.

Slechts drie verzoeken tot huurverhoging bereikten de commissie; zij konden alle drie worden toegestaan.

Hoger beroep.

Tegen 25 beslissingen van de commissie werd hoger beroep aangetekend bij de rechter. In 7 gevallen werd de beschikking van de commissie zonder enige verandering bevestigd. In 3 gevallen werd het hoger beroep niet ontvankelijk verklaard. Eén zaak werd van de rol afgevoerd. In 2 gevallen werd de beslissing van de commissie vernietigd en in 11 gevallen werd door de rechter een andere huurprijs vastgesteld. In één zaak moest aan het einde van het verslagjaar nog worden beslist.

De eigenaars van een groep nieuw-gebouwde huizen gingen in beroep van de door de commissie vastgestelde maximum toegestane huurprijs. De rechter stelde voor deze huizen een belangrijk hogere huurprijs vast.

Voorts ging de eigenaar van enkele op erfpacht gebouwde panden in hoger beroep en verkreeg van de rechter een aanmerkelijk hogere maandelijkse huurprijs. Dit werd veroorzaakt door het feit, dat bij de berekening door de commissie slechts de erfpachtscanon als factor wordt genomen, terwijl in hoger beroep de waarde, althans de geschatte waarde, in de berekening werd opgenomen.

J. VEEARTSENIJKUNDIG TOEZICHT.

In de loop van het verslagjaar werden de navolgende belangrijke dierenziekten geconstateerd:

runderen: in verband met het constateren van mond- en klauwzeer bij een lading uit Columbia ingevoerd slachtvee werden speciale voorzorgsmaatregelen getroffen.

Naar aanleiding hiervan werd bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 25 November 1953 (P.B. 1953 no. 192) de Quarantaineverordening (P.B. 1931 no. 92, zoals gewijzigd) tijdelijk van toepassing verklaard op mond- en klauwzeer.

varkens : varkenspest kwam veelvuldig voor. De uitgevoerde voorbehoedende entingen bleken de ziekte afdoende te bestrijden.

geiten : cryptococcosis. Deze ziekte bleek veelvuldig voor te komen en onderzoekingen betreffende deze waarschijnlijk ook voor de mens gevaarlijke ziekte waren aan het einde van het jaar nog lopende.

pluimvee: coccidiosis werd enkele malen geconstateerd. Met de huidige geneesmiddelen is deze ziekte geen probleem meer.

pseudovogelpest (new castle disease) werd eenmaal vastgesteld. Alle maatregelen werden genomen om verspreiding van deze gevaarlijke besmettelijke ziekte te voorkomen.

Ook door een coryza-achtige ziekte werden door de pluimveehouders vele verliezen geleden. Een onderzoek hierover was aan het einde van het verslagjaar nog gaande.

Vitaminen deficienties en parasitaire aandoeningen konden veelvuldig worden vastgesteld.

HOOFDSTUK IX

OPENBARE VEILIGHEID

A. TOEZICHT OP STOOMWEZEN EN ELECTRICITEITSVOORZIENING.

I. Stoomwezen.

1. Personeel.
De werkzaamheden verbonden aan het toezicht op de naleving van de verordening, houdende regeling van het gebruik van stoomketels (P.B. 1911 no. 31) werden in het verslagjaar uitgevoerd door de ambtenaar stoomwezen.

2. Verrichte werkzaamheden.
In het verslagjaar werden 44 stoomtoestellen (ketels en verdampers) onderzocht.
In totaal werden terzake deze toestellen verricht:

inwendige inspecties	39
beproevingen en herbeproevingen	60
inspecties op reparaties e.d.	28
inspecties op in aanbouw zijnde toestellen	7
tussentijdse controles	10

3. Algemene opmerkingen.
Bij de diverse dry-cleaninginrichtingen was een langzame achteruitgang in het gebruik van stoomketels te bespeuren.
In het afgelopen jaar werd met de tussentijdse controle op stoomtoestellen begonnen.

II. Electriciteitsvoorziening.

De personeelssterkte van de afdeling electro- en koeltechniek van de dienst van openbare werken bedroeg per 31 December 1953:
1 hoofdopzichter
2 opzichters
2 monteurs
3 leerling-monteurs

Aantal gekeurde installaties:

gekeurd	1011
herkeurd	123
tussentijds gecontroleerd	820
Totaal	1954

B. BRANDWEER.

I. Materiaal.

Oranjestad:
1 brandspuit, capaciteit 700 liter water per minuut
1 " " 500 gallon " " "
1 ladderwagen, klimbereik 16 meter.

Sint Nicolaas:
2 brandspuiten, capaciteit 700 liter water per minuut elk
1 hogedruk mistspuit.
Vliegveld Dakota:
1 hogedruk mistspuit, tevens voorzien van een schuimpomp en een lagedrukpomp, capaciteit 500 gallon water per minuut
1 schuimspuit.
Santa Cruz:
1 hogedruk mistspuit, tevens voorzien van een lagedrukpomp (op 6 November 1953 in bedrijf genomen).

Een brandspuit met een capaciteit van 700 liter water per minuut was aan het einde van het verslagjaar bij de dienst van openbare werken in revisie, met de bedoeling de brandspuit na het gereedkomen der revisie te stationneren te Savaneta.

In 1953 werden ten behoeve van de brandweer 27 (30) watervindplaatsen aangelegd.
Het totaal aantal watervindplaatsen bedroeg derhalve aan het einde van het verslagjaar 156 (129), verdeeld als volgt:

Oranjestad en naaste omgeving	59
Noord	4
Paradera en Santa Cruz	27
Spaans Lagoen tot Sint Nicolaas	21
Sint Nicolaas en naaste omgeving	45

Gedurende het verslagjaar werden alle overheidsgebouwen voorzien van brandblusapparaten, voor zover nog niet aanwezig.

Totaal aantal apparaten in eilandsgebouwen:	168
landsgebouwen	61

II. Branden.

In totaal werd 81 (103) maal uitgerukt voor brandalarm, 50 (63) maal te Oranjestad en 31 (40) maal te Sint Nicolaas, te weten wegens:

grote branden	0 (8)	maal
middelmatige branden	3 (15)	"
kleine branden	61 (74)	"
loos alarm	11 (6)	"
stand by vliegveld	5 (0)	"
klein alarm vliegveld	1 (0)	"

HOOFDSTUK X

V E R K E E R   E N   V E R V O E R

A. VERKEER EN VERVOER TE LAND.

I. A l g e m e e n .

Bij eilandsbesluit van 19 Februari 1953 no. 1339 (Ab. 1953 no. 10) werd bekend gemaakt de geldende tekst der Motorrijtuig- en Motorboot-belastingverordening 1928, zoals deze laatstelijk gewijzigd was bij de eilandsverordening van 30 Januari 1953 (Ab. 1953 no. 2).

1. Aanleg en onderhoud van wegen.

De personeelsbezetting van de wegenploeg van de dienst van openbare werken was op 31 December van het verslagjaar als volgt:

1 hoofdtechnisch ambtenaar
1 technisch ambtenaar le klasse
2 technisch ambtenaren 2e klasse
1 opzichter
1 assistent-opzichter
1 opnemer A
1 opnemer B
1 uitvoerder A
1 uitvoerder B
5 wegenbouwmachinebestuurders A
4 wegenbouwmachinebestuurders B
5 metselaars A
3 metselaars B
7 aankomend metselaars
2 timmerlieden A
1 timmerman B
2 tijdschrijvers A
1 tijdschrijver B
3 onderopzichters B
2 opzichters C
21 chauffeurs
3 boorders
3 voorwerkers
13 peonnen A
118 peonnen B
4 leerling-peonnen
1 nachtwaker C

Dit personeel was tewerkgesteld bij de aanleg en het onderhoud van wegen en riolen, alsmede bij het steenslagbedrijf, asfaltbedrijf, betonbedrijf, waterbedrijf, witzandbedrijf en de meetploegen van de dienst van openbare werken.

Gedurende het verslagjaar kwamen gereed:

	lengtemeters asfaltweg	M2 asfalt	lengtemeters ingespoten weg	M2 asfalt trottoir
Oranjestad	1261			200
Sint Nicolaas	855			180
Buitendistricten	5341		5288	
Vliegveld Dakota		79400		
Totaal	7457	79400	5288	380

2. Verkeerscommissie.

De Verkeerscommissie was per 31 December 1953 samengesteld als volgt:

C.A.de Jager	voorzitter
A.G.Th.Arends	leden
H.E.P.Ecury	
E.A.de Cuba	
A.Laclé Jr.	
N.Schuit	
A.O.Scholten	
A.A.van de Werff	
J.L.Wever	plv. lid
E.J.Boelhouwers	secretaris

3. Vervoermiddelen.

Het aantal autobussen beliep per 31 December van het verslagjaar 110 (112) met een capaciteit van 1809 (1754) passagiers.

Hiervan waren 32 (32) grote autobussen met een capaciteit van 1280 (1280) passagiers en 78 (80) kleine autobussen met een capaciteit van 529 (474) passagiers.

Van de kleine autobussen waren er 76 (74) van het model "luxe auto" en nog slechts 2 (6) van het type "stationwagen".

Het aantal ingeschreven vervoermiddelen bedroeg per 31 December 1953 5161 (5285), verdeeld als volgt:

personenauto's, trucks, autobussen etc.	4822 (4318)
ambulances	3 (3)
lijkwagens	2 (2)
huurauto's	33 (38)
dienstmotorrijtuigen	195 (195)
motorrijwielen	63 (69)
dienstmotorrijwielen	8 (17)

4. Vervoer van personen met autobussen.

Op 31 December 1953 waren 32 (33) grote autobussen met een capaciteit van meer dan 10 personen in exploitatie. Hiervan behoorden er 10 (8) tot de N.V. Verkeersonderneming Comfort, 14 (16) tot de East End Transportation maatschappij, 4 (4) tot de maatschappij Farro en 4 (5) tot eenmansbedrijven.

5. Verkeersongevallen.

In 1953 werden in totaal 448 (584) aanrijdingen en verkeersongevallen bij de politie gemeld of door de politie geconstateerd.

Deze ongevallen zijn te verdelen als volgt:

333 (505) ongevallen met uitsluitend materiele schade;

115 (79) ongevallen, waarbij een of meer personen lichamelijk letsel bekwamen of waarbij een of meer personen werden gedood.

In totaal kwamen door verkeersongevallen 10 (6) personen om het leven; 105 (119) werden gewond.

De materiele schade aan motorrijtuigen toegebracht tengevolge van verkeersongevallen bedroeg naar schatting door de politie f. 183.064,-- (f. 220.548,--).

Naar aanleiding van verkeersongevallen en aanrijdingen werden over 1953 424 (389) processen-verbaal en 24 (23) rapporten opgemaakt.

Wegens verkeersovertredingen werden in 1953 opgemaakt 1625 (2380) processen-verbaal.

II. Toezicht op het verkeer.

1. Keuren van motorrijtuigen.

In het keuringslokaal te Sint Nicolaas werden ingevolge artikel 106 der Algemene Politieverordening voor Aruba 1952 in totaal 2126 (4611) motorrijtuigen gekeurd.

Deze keuringen kunnen worden verdeeld als volgt:

Dienstmotorrijtuigen:	138 (147)
Bij eerste keuring goedgekeurd:	127 (144)
Bij eerste keuring tijdelijk afgekeurd:	11 (3)
Aantal motorvrachtrijtuigen	111 (135)
" personenauto's	26 (12)
" motorrijwielen	1 (0)
Particuliere motorrijtuigen:	1988 (4461)
Bij eerste keuring goedgekeurd:	1781 (3919)
Bij eerste keuring tijdelijk afgekeurd:	207 (542)
Aantal motorvrachtrijtuigen	835 (867)
" personenauto's	759 (2884)
" autobussen (inbegrepen motorvrachtrijtuigen voor personenvervoer)	127 (121)
" huurauto's	30 (37)
" motorrijwielen	30 (10)

Tevens werd, ingevolge de voorwaarde verbonden aan de Landsverordening inzake autobusdiensten (P.B. 1946 no. 56), de driemaandelijkse keuring van 110 autobussen verricht.

Door de verkeerspolitie werd in 303 (319) gevallen bij aanrijdingen c.q. ongevallen met motorrijtuigen keuring door een deskundige verzocht. Hiervan werd in 101 (90) gevallen proces-verbaal opgemaakt.

2. Rijbewijzen.

Het aantal afgegeven rijbewijzen bedroeg per 1 Januari 1953 11972. Op 31 December 1953 was dit aantal gestegen tot 12871.

Verschillende rijbewijzen werden afgegeven op vertoon van een geldig rijbewijs, op een der andere eilanden van de Nederlandse Antillen, in Nederland of in Suriname afgegeven.

Het aantal afgegeven internationale rijbewijzen bedroeg 547 (501), terwijl 61 (68) internationale nummerbewijzen voor motorrijtuigen werden uitgereikt.

Voor het besturen van dienstmotorrijtuigen werden uitgegeven 5 (13) bijzondere rijbewijzen.

Rijvaardigheidsproeven.

Door de Commissie, belast met het afnemen van de rijvaardigheidsproeven, werden 1035 (1135) proeven afgenomen; hierbij slaagden bij de eerste proef 719 (696) candidaten en bij de tweede proef 185 (217). Afgewezen werden 104 (52) candidaten, terwijl 28 (29) personen niet meer voor de tweede proef verschenen.

Ingetrokken rijbewijzen en bevoegdheidsontzegging.

Door het Plaatselijk Hoofd van Politie werden ingetrokken 68 (74) rijbewijzen, terwijl aan 151 (200) personen bij rechterlijk vonnis de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen voor een bepaalde tijd werd ontzegd.

III. Toezicht op openbare middelen van vervoer.

1. Algemeen.

Bij eilandsverordening van 11 September 1953 (Ab. 1953 no. 24) werden nadere regelen gesteld ten aanzien van het openbaar personenvervoer met motorrijtuigen (Eilandsverordening openbaar personenvervoer met motorrijtuigen Aruba 1953). De inwerkingtreding werd bepaald op 1 Januari 1954.

2. Commissie inzake autobusdiensten.

De samenstelling van de commissie was op 31 December 1953 als volgt:

vacant	voorzitter
J.R.Arends	ondervoorzitter
G.de Veer	leden
C.C.Wever	
J.E.J.Ecury	
C.A.de Jager	plv. leden
S.Q.Oduber	
E.A,Henriquez	
L.A.Valk	secretaris

Op 31 December 1953 waren in het register van de commissie ingeschreven:

vergunningen A (grote autobussen)	6	(7)
vergunningen B (grote autobussen)	2	(3)
vergunningen B (kleine autobussen)	78	(77)

Van de vergunningen A waren in handen van:

Arubanen	5	(5)
Bonairianen	1	(1)

Van de vergunningen B (grote autobussen) waren in handen van:

Vreemdelingen	2	(3)

Van de vergunningen B (kleine autobussen) waren in handen van:

Arubanen	43	(40)
Andere Nederlands Antillianen	20	(23)
Vreemdelingen	15	(14)

Het aantal op de wachtlijst voorkomende aanvragers voor een vergunning B bedroeg op 31 December 1953:

bedroeg op 31 December 1953:	73	(80)
waarvan Arubanen	37	(35)
andere Nederlands Antillianen	36	(39)

De wachtlijst voor vreemdelingen werd opgeheven.

Naar aanleiding van rapporten en processen-verbaal werden 66 (116) waarschuwingen gezonden aan overtreders van de Landsverordening inzake autobusdiensten 1946 (P.B. 1946 no. 56).

Als strafmaatregel werd:

2 maal een vergunning ingetrokken voor een maand;
1 maal een vergunning ingetrokken voor twee weken;
3 maal een vergunning ingetrokken voor een week;
7 maal een vergunning ingetrokken voor een week, voorwaardelijk met een proeftijd;
1 maal een vergunning ingetrokken voor twee weken, voorwaardelijk met een proeftijd.

Op voorstel van de commissie werd door de Gezaghebber:

2 maal een vergunning ingetrokken voor twee weken;
2 maal een vergunning ingetrokken voor een week;
1 maal een vergunning ingetrokken voor een week, voorwaardelijk.

3. Vergunningen voor huurauto's en autobussen.

Aan het einde van het verslagjaar bedroeg het aantal nog geldige vergunningen voor het besturen van autobussen 118 (118), waarvan 29 (34) voor de grote bussen der vervoersmaatschappijen. Het aantal vergunningen voor het besturen van huurauto's bedroeg 33 (36).

Door het Plaatselijk Hoofd van Politie werden 2 (2) vergunningen tot het besturen van autobussen ingetrokken en 3 (1) tot het besturen van een huurauto.

Alle autobussen werden elk kwartaal gekeurd op remmen, stuurinrichting, verlichting, geluidsinstrument, zitplaatsen (aantal, toestand), inwendige en uitwendige gesteldheid met betrekking tot zindelijkheid en aanwezigheid van diverse verplichte aanduidingen.

B. VERKEER EN VERVOER TE WATER.

I. Algemeen.

Bij besluit van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen van 25 Juni 1953 no. 1 (P.B. 1953 no. 89) werd afgekondigd de Wet van 1 Juli 1909, houdende bepalingen ter voorkoming van scheepsrampen, tot het instellen van een onderzoek omtrent voorgekomen scheepsrampen en omtrent maatregelen van tucht ten opzichte van schippers, stuurlieden of machinisten (Schepenwet) (Staatsblad 1909 no. 219).

Bij besluit van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen van 25 Juni 1953 no. 18 (P.B. 1953 no. 106) werd afgekondigd het Besluit van 31 December 1952 tot vaststelling van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in de artikelen 3, 4bis, 5, 9, 17, 66 en 73 van de Schepenwet (Schepenbesluit 1952) (Staatsblad 1952 no. 679).

Het Koninklijk Besluit van 8 Juni 1953, Staatsblad 274, houdende vaststelling van het tijdstip, met ingang waarvan de Schepenwet, zoals gewijzigd en het Schepenbesluit voor de Nederlandse Antillen in werking treden, werd bij besluit van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen van 25 Juni 1953 no. 19 opgenomen in P.B. 1953 no. 110. Als tijdstip van inwerkingtreding werd vastgesteld 1 Juli 1953.

II. Gegevens betreffende de scheepvaart.

1. Algemeen.

Vertoonde de scheepvaartstatistiek in de havens van Aruba sinds 1950 over het algemeen nog een opgaande lijn, uit de gegevens over 1953 blijkt, dat een teruggang heeft plaats gevonden.

Hiervan geeft onderstaand overzicht over de laatste vier jaren een beeld.

Jaar	aantal stoom-schepen	B.R.T.	aantal zeil-schepen	B.R.T.	totaal aantal schepen	totaal B.R.T.	loodsgelden
1950	5995	33.718.229	742	30.876	6737	33.749.105	f. 1.186.091
1951	6037	35.885.875	700	32.802	6737	35.918.677	1.252.058
1952	6557	35.736.037	487	23.352	7044	35.759.389	1.318.684
1953	5229	31.227.266	399	15.924	5628	31.243.190	1.141.435

Beziet men nu de cijfers van de laatste twee jaren, dan blijkt het aantal schepen in 1953 ten opzichte van 1952 verminderd te zijn met 20%, het aantal B.R.T. met 13% en de loodsgelden eveneens met 13%.

2. Paardenbaai.

De scheepvaart op Oranjestad nam, wat het aantal stoom- en motorschepen betrof, dit jaar enigszins toe en wel met 6%, terwijl het aantal zeilschepen ook dit jaar wederom afnam en wel met 18%. Langzamerhand geraakt deze pittoreske handelsvloot in de verdrukking. Mochten er in 1943 nog 1239 zeilschepen de haven van Oranjestad binnenlopen, dit aantal bedroeg in 1953 nog slechts 399.

Vergelijking van de scheepvaart te Oranjestad 1952-1953.

1952.

348	stoom- en motorschepen	1.025.936 B.R.T.
487	zeilschepen	23.352 B.R.T.
39	marinevaartuigen	14.989 B.R.T.
12	andere schepen	1.712 B.R.T.
886	totaal	1.065.986 B.R.T.

1953.

368	stoom- en motorschepen	1.176.016 B.R.T.	Vermeerdering aantal	6%
			Vermeerdering B.R.T.	15%
399	zeilschepen	15.924 B.R.T.	Vermindering aantal	18%
			Vermindering B.R.T.	32%
14	marinevaartuigen	29.197 B.R.T.		
6	andere schepen	1.203 B.R.T.		
787	totaal	1.222.340 B.R.T.	Vermindering aantal	11%
			Vermeerdering B.R.T.	14%

Van de 368 stoom- en motorschepen die de haven van Oranjestad in het jaar 1953 binnenliepen, behoorden er 144 of 39% tot de Koninklijke Nederlandse Stoomboot Maatschappij. Uit een oogpunt van frequentie nam deze maatschappij wederom de eerste plaats in.

De tweede maatschappij die, wat het aantal schepen betrof, onmiddellijk op de K.N.S.M. volgde, was de Grace Line, wier schepen wekelijks de haven van Oranjestad aandeden.

De overige stoom- en motorschepen, behorende tot de Moore- McCormack Lines, de Alcoa Line, de Horn Line en de z.g. wilde vaart, onderhielden onregelmatige verbindingen met Oranjestad.

Het waren voornamelijk de K.N.S.M. en de Grace Line die een regelmatige verbinding in stand hielden tussen Aruba, de omliggende landen en de Verenigde Staten van Amerika, terwijl eerstgenoemde maatschappij ook een regelmatige verbinding met Europa onderhield.

Door Dominikaanse, Venezolaanse en Colombiaanse barkjes werd ook dit jaar vrij regelmatig vers fruit aangevoerd. Enkele Colombiaanse motorscheepjes voorzagen Aruba van uit Colombia van slachtvee. Deze aanvoer werd echter eind October gestaakt wegens een besmetting van het vee door mond- en klauwzeer.

De visvangst werd ook dit jaar uitgeoefend door Arubanen en Venezolanen met barkjes, varende onder Nederlandse vlag en thuis behorende te Aruba. In gevallen waar een Venezolaan als kapitein optrad werd door de Gouverneur van de Nederlandse Antillen daarvoor dispensatie verleend. Tweemaal in het verslagjaar kwam er een korte stagnatie in de visvangst doordat enige barkjes door de Venezolaanse kustpatrouille in beslag werden genomen. De z.g. dagvissers visten echter het gehele jaar door.

Het onder Nederlandse vlag varende m/s "Willemstad" maakte ook dit jaar, ingevolge een contract aangegaan door de Landsregering van de Nederlandse

Antillen, maandelijks een reis van Aruba naar de Bovenwindse eilanden.

Vergelijking van de opbrengst der loodsgelden te Oranjestad 1952-1953.

1952	Fl. 64.883	
1953	Fl. 71.030	Vermeerdering 9%

Vergelijking van de opbrengst der liggelden te Oranjestad 1952-1953.

1952	Fl. 45.056
1953	Fl. 45.720

3. Druifbaai.

Het was te verwachten dat de scheepvaart te Druifbaai, door het sluiten en slopen van de raffinaderij aldaar, aanmerkelijk zou inkrimpen. Werd in het jaar 1952 de haven van Druifbaai nog aangedaan door 815 schepen, dit verslagjaar liep dit aantal terug tot 202 schepen.

Vergelijking van de scheepvaart te Druifbaai 1952-1953.

1952.

554	olie brengende schepen	1.789.868 B.R.T.
261	olie halende schepen (waaronder bunkerschepen)	2.233.207 B.R.T.
815	totaal	4.023.075 B.R.T.

1953.

82	olie brengende schepen	413.466 B.R.T.	Vermindering aantal 85% Vermindering B.R.T. 82%
114	olie halende schepen (waaronder bunkerschepen)	915.395 B.R.T.	Vermindering aantal 57% Vermindering B.R.T. 54%
6	andere schepen	10.797 B.R.T.	
202	totaal	1.339.658 B.R.T.	Vermindering aantal 75% Vermindering B.R.T. 67%

Vergelijking van de opbrengst der loodsgelden te Druifbaai 1952-1953.

1952	Fl. 83.021	
1953	Fl. 23.021	Vermindering 72%

4. Sint Nicolaas.

De scheepvaart op Sint Nicolaas liep dit verslagjaar aanmerkelijk terug.

Alhoewel deze teruggang eensdeels geweten moet worden aan een mindere invoer van ruwe olie van uit Venezuela, dus ook een mindere uitvoer van geraffineerde olie-producten, moet anderdeels dit gezocht worden in het feit, dat de in de vaart zijnde tankers steeds groter van inhoud worden en er dus minder schepen nodig zijn voor de in- en uitvoer van olie-producten.

Dit komt, wat Sint Nicolaas betreft, het beste naar voren - vooral bij de olie brengende tankers van uit Venezuela - als de teruggang in procenten wordt uitgedrukt.

Vergelijking van de scheepvaart te Sint Nicolaas 1952-1953.

1952.

3583	olie brengende schepen	15.863.639 B.R.T.
1551	olie halende schepen	13.494.092 B.R.T.
210	andere schepen	1.312.468 B.R.T.
5344	totaal	30.670.199 B.R.T.

1953.

2918 olie brengende schepen	14.428.913 B.R.T.	Vermindering aantal	19%
		Vermindering B.R.T.	9%
1466 olie halende schepen	12.772.371 B.R.T.	Vermindering aantal	6%
		Vermindering B.R.T.	5%
255 andere schepen	1.479.908 B.R.T.	Vermeerdering aantal	21%
		Vermeerdering B.R.T.	13%
4639 totaal	28.681.192 B.R.T.	Vermindering aantal	13%
		Vermindering B.R.T.	6%

Het waren dan ook merendeels de grotere tankers (waaronder vele supertankers), die de ruwe olie van uit Venezuela haalden, terwijl de laketankervloot ook dit jaar aanmerkelijk inkromp. Vier laketankers, die onder Engelse vlag voeren, werden dit jaar aan het buitenland verkocht, terwijl er, in tegenstelling met het vorige jaar, geen laketankers gecharterd werden.

De haven werd voornamelijk aangelopen door tankers behorende tot diverse maatschappijen en varende onder verschillende vlaggen.

Vergelijking van de opbrengst der loodsgelden te Sint Nicolaas 1952-1953.

1952	Fl. 1.170.780	
1953	Fl. 1.047.384	Vermindering 11%

S C H E E P V A A R T O V E R Z I C H T 1 9 5 3

PAARDENBAAI

Maand	stoom-schepen	B.R.T.	zeil-schepen	B.R.T.	andere schepen	B.R.T.	marine vaar-tuigen	B.R.T.	loods-gelden	lig-gelden
Januari	28	92.563	36	1.608	-	-	1	158	f. 7.047	f. 3.621,50
Februari	33	81.427	33	1.234	-	-	1	6.811	5.664	2.954,29
Maart	29	89.599	36	1.401	-	-	2	17.158	5.415	3.379,27
April	30	88.282	33	1.300	-	-	2	1.210	6.281	3.346,44
Mei	34	109.619	25	1.069	-	-	-	-	5.591	4.001,80
Juni	28	98.245	34	1.562	1	77	-	-	4.893	3.951,81
Juli	26	98.498	27	1.206	1	449	2	500	5.380	4.292,62
Augustus	28	95.391	30	998	-	-	1	560	4.305	3.595,31
September	44	142.515	36	1.086	-	-	3	1.680	8.204	5.940,09
October	35	99.111	35	1.296	-	-	2	1.120	7.080	3.842,67
November	23	72.242	37	1.694	4	677	-	-	5.328	2.807,40
December	30	108.524	37	1.470	-	-	-	-	5.842	3.986,80
Totaal	368	1.176.016	399	15.924	6	1.203	14	29.197	f. 71.030	f. 45.720,00

S C H E E P V A A R T O V E R Z I C H T 1 9 5 3

DRUIFBAAI

Maand	olie halende schepen	B.R.T.	olie brengende schepen	B.R.T.	bunker-schepen	B.R.T.	andere schepen	B.R.T.	loods-gelden
Januari	12	97.007	3	7.966	10	75.543	1	490	f. 2.486
Februari	9	82.304	12	46.652	6	45.437	1	449	2.989
Maart	5	40.298	1	3.188	6	38.770	1	449	1.168
April	5	42.395	11	43.723	1	3.022	-	-	1.879
Mei	1	10.278	5	33.070	2	14.244	-	-	553
Juni	3	26.442	2	23.632	3	19.334	-	-	691
Juli	-	-	-	-	9	60.387	1	449	444
Augustus	-	-	5	50.760	7	53.522	1	8.511	1.009
September	1	9.811	5	34.754	6	42.723	-	-	960
October	6	57.076	10	39.655	2	11.381	-	-	1.547
November	8	86.826	17	82.524	2	12.730	-	-	5.971
December	5	45.494	11	47.542	5	40.371	1	449	3.324
Totaal	55	497.931	82	413.466	59	417.464	6	10.797	f. 23.021

SCHEEPVAARTOVERZICHT 1953

SINT NICOLAAS

Maand	olie brengende schepen	B.R.T.	olie halende schepen	B.R.T.	vracht-schepen	B.R.T.	andere schepen	B.R.T.	loodsgelden Lago schepen	loodsgelden andere schepen
Januari	317	1.354.874	135	1.162.118	14	78.852	1	498	f. 90.103	
Februari	251	1.058.877	110	962.865	18	110.120	-	-	77.681	
Maart	269	1.176.745	135	1.168.295	21	132.805	2	17.499	87.899	
April	234	1.183.426	104	887.243	18	105.587	2	1.952	73.085	
Mei	228	1.142.810	121	1.026.672	28	167.129	-	-	76.181	
Juni	233	1.084.529	116	1.023.086	19	96.848	-	-	76.301	
Juli	265	1.192.807	115	1.022.003	23	130.705	-	-	80.415	
Augustus	237	1.198.350	112	973.055	22	103.822	-	-	78.397	
September	220	1.141.278	113	993.622	21	123.324	2	1.184	74.317	
October	239	1.173.486	134	1.134.016	16	92.078	-	-	79.508	
November	200	1.273.208	133	1.181.829	21	107.202	7	100.927	80.535	
December	225	1.448.523	138	1.232.567	20	109.396	-	-	86.203	
Totaal	2918	14.428.913	1466	12.772.371	241	1.357.848	14	122.060	f. 960.625	f. 86.759

Overzicht van de aantallen schepen, niet in de Nederlandse Antillen thuisbehorende, verdeeld naar nationaliteiten, over 1953.

	PAARDENBAAI		DRUIFBAAI		SINT NICOLAAS		TOTAAL	
	aantal	B.R.T.	aantal	B.R.T.	aantal	B.R.T.	aantal	B.R.T.
Argentinië					1	10.322	1	10.322
België					6	63.144	6	63.144
Brazilië			5	47.736	28	123.925	33	171.661
Canada	3	567	1	7.120	97	612.337	101	620.024
Chili					9	91.126	9	91.126
Colombia	151	13.206			21	60.860	172	74.066
Costa Rica					1	7.764	1	7.764
Cuba					19	14.989	19	14.989
Denemarken	5	6.965	4	32.744	17	159.665	26	199.374
Dominikaanse Republiek	150	8.562			21	16.669	171	25.231
Duitsland	18	33.805	3	19.203	99	280.166	120	333.174
Engeland	14	21.629	39	333.653	136	1.185.619	189	1.540.901
Finland			2	11.247	4	32.291	6	43.538
Frankrijk			2	18.665			2	18.665
Griekenland	4	28.908	7	53.609	22	178.441	33	260.958
Honduras	6	8.538	2	14.424	18	112.270	26	135.232
Italië			5	33.108	15	140.417	20	173.525
Japan			1	8.236	2	23.959	3	32.195
Joego-Slavië			1	7.068			1	7.068
Libanon			3	21.525			3	21.525
Liberia	5	3.750			353	1.601.364	358	1.605.114
Nederland	136	407.312			51	369.236	187	776.548
Noorwegen	16	52.268	29	251.808	284	2.676.150	329	2.980.226
Panama	8	29.164	11	95.591	2450	11.756.930	2469	11.881.685
Portugal					7	43.728	7	43.728
Spanje			4	24.484	8	65.558	12	90.042
Venezuela	74	12.203	5	4.969	180	599.920	259	617.092
Verenigde Staten van Amerika	67	563.336	6	46.148	763	8.195.303	836	8.804.787
Zweden	6	13.884	6	54.402	27	259.039	39	327.325
Totalen	663	1.204.097	136	1.085.740	4639	28.681.192	5438	30.971.029

S C H E E P V A A R T O V E R Z I C H T

over de laatste 15 jaren.

	PAARDENBAAI		DRUIFBAAI		SINT NICOLAAS		TOTAAL	
Jaar	Aantal	B.R.T.	Aantal	B.R.T.	Aantal	B.R.T.	Aantal	B.R.T.
1939	1055	711.392	241	1.372.418	4202	19.897.630	5498	21.981.440
1940	823	476.401	166	937.000	3407	15.253.541	4396	16.666.942
1941	791	349.033	146	1.023.723	4081	17.591.643	5018	18.964.399
1942	849	252.043	115	574.539	2644	10.853.450	3608	11.680.032
1943	1329	198.402	201	652.337	4294	17.536.798	5824	18.387.537
1944	1245	184.637	86	511.514	5249	22.727.318	6580	23.423.469
1945	1196	153.722	392	1.705.113	5370	23.546.399	6958	25.405.234
1946	1236	298.574	837	3.723.477	5687	27.502.261	7760	31.524.312
1947	1255	452.131	807	3.691.402	6283	31.140.752	8345	35.284.285
1948	1183	544.409	915	4.230.227	6167	29.824.485	8265	34.599.121
1949	1291	988.603	799	3.842.492	5069	26.233.077	7159	31.064.172
1950	1204	1.359.845	967	4.710.550	4566	27.678.710	6737	33.749.105
1951	1096	1.181.533	897	4.398.838	4744	30.338.306	6737	35.918.677
1952	886	1.067.388	814	4.021.802	5344	30.670.199	7044	35.759.389
1953	787	1.222.340	202	1.339.658	4639	28.681.192	5628	31.243.190

III. Haven- en loodswezen.

1. Haven- en loodsdienst. x)

Personeelsbezetting.
Loodsdienst.

Oranjestad:	1 havenmeester (hoofd van dienst)
	1 loods
	1 walbootsman
	6 stuurlui-motoristen
	1 havenbeambte 1e klasse
	1 havenbeambte
Sint Nicolaas:	1 senior-loods
	6 loodsen
	1 walbootsman
	11 stuurlui-motoristen
	1 havenbeambte 1e klasse

Sleephelling.

Oranjestad:	1 chef-monteur
	1 monteur
	1 hulpmonteur
	1 baas-timmerman
	2 timmerlieden

Haventerreinen.

Oranjestad:	1 opzichter-werkman
	1 peon

Kustverlichting.

Vuurtoren N.W.punt:	1 vuurtorenwachter
	1 hulpvuurtorenwachter

Per 1 November van het verslagjaar werd de loodsdienst van de Arend Petroleum Maatschappij door het Eilandgebied overgenomen. Voordien werd deze dienst waargenomen door 3 loodsen die door het Gouvernement van de Nederlandse Antillen werden aangesteld, maar gesalarieerd werden door de Arend Petroleum Maatschappij. Het Gouvernement betaalde aan elke loods een maandelijkse toelage. Per 1 November 1953 werd de laatste loods van Druifbaai eervol ontslag uit de dienst verleend.

Materieel.

Oranjestad:	1 motor-sleepboot (115 P.K., Carterpillar, diesel)
	2 loodsboten (40 P.K., Lathrop, gasoline)
	1 loodsboot (50 P.K., Lathrop, diesel)
	2 westlanders
	1 pick-up
Sint Nicolaas:	3 loodsboten (50 P.K., Lathrop, diesel)
	1 loodsboot (40 P.K., Lathrop, gasoline)
	1 vlet (16 P.K., Kermath, gasoline)
	1 houten vlotje

---

x) Bij besluit van het Bestuurscollege van 18 Juli 1953 no. 4955 werd de haven- en loodsdienst als zodanig ingesteld, gerekend te zijn ingegaan 1 Januari 1953. Deze dienst is belast met de zorg voor alle aangelegenheden betreffende het haven- en loodswezen en de kustverlichting.

Het varend materieel verkeerde over het algemeen in een goede staat. Een nieuwe Lathrop dieselmotor werd in de loop van het jaar in een der loodsboten gemonteerd, terwijl de oude motor als reserve dienst deed.

De motor-sleepboot "Aruba" werd in September aangevaren door de sleepboot "Colorado Point" van de Lago Oil & Transport Company, Ltd. Reparaties werden door eigen personeel op de sleephelling te Oranjestad verricht.

Tegen het einde van het verslagjaar werden de motor-sleepboot "Aruba" en het havenkantoor te Oranjestad voorzien van een radiotelefoonapparaat, merk "General Electric". De gedane proeven, waarbij de sleepboot "Aruba" zich ongeveer 20 mijl buiten de kust bevond, waren zeer bevredigend. Ook werd telefonisch contact opgenomen met de signaltower van de Lago Oil & Transport Company, Ltd.

Een pompaggregaat-installatie, bestaande uit een dieselmotor, een wisselstroom-generator en een zelfaanzuigende centrifugaalpomp, werden tegen het einde van het jaar voor de sleepboot "Aruba" besteld, alsmede twee krachtige zoeklichten en enig brandblusmaterieel.

De loodsdienst te Oranjestad rukte gedurende het verslagjaar een dertig maal uit voor hulp en berging.

In Januari van het verslagjaar werden enige monsters zeewater uit de haven van Sint Nicolaas opgezonden naar R.S.Stokvis & Zonen N.V. te Rotterdam. Naar aanleiding van de analyse van dit zeewater werden 4 cunialbronzen bladschroeven voor de loodsboten gemaakt, welke in October ontvangen werden. Er moet nog afgewacht worden of het materiaal, waarvan deze schroeven gemaakt werden, bestand is tegen het met zuren bezwangerde water van de haven van Sint Nicolaas.

2. Havens.

Per 31 December 1953 was de Havencommissie als volgt samengesteld:

Ir. A.van den Berg	voorzitter
F.M.Arends	leden
R.J.Beaujon	
H.van der Linden	
M.Noot	
Godfried Eman	secretaris

Gedurende het verslagjaar werd viermaal vergaderd naar aanleiding van de wenselijkheid tot het oprichten van een bunkerstation aan de wal.

Oranjestad.

Begin Februari 1953 werden 4 schepen, bestemd voor de sloop, de haven van Oranjestad binnengesleept. Er werd een contract van een half jaar gesloten tussen het Eilandgebied en de "Fundiciones y Refinerias Metalurgicas Venezolanas C.A.", waarbij laatstgenoemde maatschappij het recht kreeg de vierde kademuur en omgeving kosteloos te gebruiken voor een op te richten sloperij van schepen. Daar tegenover diende de maatschappij voor elke ton uitgevoerd schroot f. 1,-- aan het Eilandgebied te betalen.

Een honderdtal trucks met koraalzand werden in de hoek bij de vismarkt gestort teneinde het aldaar aanwezige strandje groter te maken. Deze zandstorting bleek afdoende te zijn, zodat hiermede aan de wens van de dagvissers werd voldaan.

Begin November werd de tweede nieuwe douaneloods in gebruik genomen; hiermede beschikt Oranjestad over 2 grote loodsen, elk 20 x 100 meter. De ruimte tussen de tweede nieuwe loods en de kademuur van het eerste bassin werd geplaveid.

Druifbaai.

De baai werd het gehele verslagjaar slechts aangedaan door tankers en bunkerschepen.

De ruwe olie van uit Venezuela werd opgeslagen in tanks aan de wal en daaruit op ongeregelde tijden door oceaantankers naar elders vervoerd.

Sint Nicolaas.

In Februari kreeg de in de haven liggende Braziliaanse tanker "Salte 56" brand in de motorkamer. Nadat de brand geblust was en een voorlopige herstelling was uitgevoerd, werd een bewijs van zeewaardigheid afgegeven, waarna het schip naar Curacao vertrok ter completering van de reparatie.

In Augustus werd het Liberiaanse stoomschip "Maria Teresa" wegens een te grote diepgang, zulks in verband met plaats en datum benevens de gegevens voorkomende op het certificaat van uitwatering en de schaal van waterverplaatsing van het schip, het verbod opgelegd uit te varen. Nadat de diepgang aan de gestelde eisen voldeed werd het verbod tot vertrek opgeheven.

De haven werd voornamelijk aangedaan door tankers.

3. Haven- en kustverlichting.

Materieel.

Oranjestad:	4 lichtboeien
	5 lichtopstanden
	2 boeien
	2 geleidelichten met stalen masten
	1 vuurtoren (Fort Zoutman)
	65 grote acetyleencylinders
	12 kleine acetyleencylinders
Sint Nicolaas:	3 lichtboeien
	4 lichtopstanden
	2 lichtducdalven
	1 vuurtoren (Cerro Colorado)
N.W.Punt:	1 vuurtoren met huis voor vuurtorenwachter

Met ingang van 1 Januari 1953 werden de uitvoerende bevoegdheden op het gebied van de kustverlichting aan het eilandgebied overgedragen, terwijl de kosten, verbonden aan de instandhouding en exploitatie, voor rekening van het land blijven.

Een lichtboei moest wegens ouderdom afgekeurd worden. Het overige materieel verkeerde in een goede staat.

C. VERKEER EN VERVOER IN DE LUCHT.

I. L u c h t h a v e n D a k o t a .

Personeel.

De personeelsbezetting was per 31 December 1953 als volgt:

1 luchthavenmeester

4 verkeersleiders x)
1 schrijver b
2 nachtwakers
1 portier
5 losse arbeiders

Algemeen.

Gedurende het verslagjaar werden de bestaande luchtvaartverbindingen vrijwel alle gehandhaafd.

Het aantal commerciële landingen vertoonde een kleine vooruitgang, terwijl ook het aantal passagiers toenam.

De verbouwing van de luchthaven werd voortgezet en de noodlandingsbaan kwam eind Augustus gereed,terwijl de nieuwe parkeerplaats voor vliegtuigen eind October voor gebruik gereed was.

In Januari werd door de landsradio- en telegraafdienst een telexverbinding met Curacao in dienst gesteld. Hierdoor kwam het luchtvaart-radiostation PJH buiten dienst en werd opgeheven.

Op 8 Augustus 1953 arriveerde Z.K.H. Prins Bernhard op het vliegveld Dakota voor een bezoek aan Aruba.

In de loop van het verslagjaar werden enkele opsporingsvluchten uitgevoerd, eenmaal naar de sleepboot "Aruba", waaraan werd deelgenomen door een K.L.M.-vliegtuig, en voorts meest naar vermiste vissersboten.

Luchtverkeer.

Gedurende het verslagjaar werden in totaal 3394 landingen uitgevoerd tegen 3529 in 1952. Het aantal landingen door sportvliegtuigen liep terug van 308 in 1952 tot 128 in 1953.

De luchthaven verwerkte 66.400 passagiers, waarvan 22.728 inkomend, 20.917 in transito en 22.755 uitgaand.

Op 30 November vond een demonstratie plaats met een tweemotorig Amerikaans amphibie-vliegtuig. Gedemonstreerd werd o.a. een start met behulp van JATO (jet assistance take off) flessen.

Op 11 October werd een nieuwe K.L.M.-lijn naar Mexico in dienst gesteld.

De luchthaven was gedurende 1953 opgenomen in de volgende lijndiensten:

K.L.M.:

van 1 Januari tot 1 Mei:

Aruba - Curacao	34 maal per week
" - Maracaibo	7 " " "
" - Maiquetia	7 " " "
" - Kingston	7 " " "
" - Barranquilla	1 " " "
" - Barcelona	3 " " "

x) Met ingang van 1 Januari 1953 werd de zorg voor de exploitatie van de luchthaven aan het eilandgebied overgedragen. Tot het tijdstip waarop door de Gouverneur wordt bepaald, dat de Nederlandse Antillen zich ontslagen achten van de zorg voor de algemene luchtverkeersbeveiliging, blijft echter de zorg voor de luchtverkeersbeveiliging in het plaatselijke luchtverkeersgebied bij het land berusten. Ofschoon de verkeersleiders volledigheidshalve hier bij het personeel van de luchthaven zijn vermeld, werden zij derhalve nog niet ter beschikking van het eilandgebied gesteld.

van 1 Mei tot 28 Juni:

Aruba - Curacao	31 maal per week
" - Kingston	7 " " "
" - Maracaibo	7 " " "
" - Maiquetia	7 " " "
" - Barcelona	3 " " "
" - Barranquilla	1 " " "

van 28 Juni tot 6 October:

Aruba - Curacao	32 " " "
" - Maracaibo	7 " " "
" - Kingston	7 " " "
" - Maiquetia	7 " " "
" - Barcelona	3 " " "
" - Barranquilla	1 " " "

van 6 October tot 31 December:

Aruba - Curacao	31 " " "
" - Kingston	7 " " "
" - Maracaibo	7 " " "
" - Maiquetia	7 " " "
" - Barcelona	3 " " "
" - Maxico-City	1 " " "

Landingstaat luchthaven Dakota over 1953

Maand	KLM	LEBCA	BWIA	CREOLE	CDA	BGA	LACSA	RANSA	TACA	CADECA	PAA	LAV	SAT	SEARS	AVIANCA	NAFCI	SPORT	MILITAIR	TOTAAL
Januari	264	5	-	3	-	-	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	22	2	300
Februari	243	4	1	-	-	5	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	22	-	279
Maart	272	4	5	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	16	-	300
April	265	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	-	282
Mei	280	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	295
Juni	250	5	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	5	2	266
Juli	267	5	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	10	-	284
Augustus	265	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	12	2	286
September	249	3	5	1	3	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	6	15	285
October	256	5	-	-	-	-	-	5	-	2	-	2	-	-	-	-	1	-	271
November	251	5	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	1	272
December	254	6	4	2	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	274
Totaal	3116	54	21	8	7	7	5	5	5	4	4	3	2	1	1	1	128	22	3394

Verklaring der afkortingen van bovenstaande luchtvaartmaatschappijen.

KLM	Koninklijke Luchtvaart Maatschappij N.V. (Nederland);
LEBCA	Linea Expreso Bolivar C.A. (Venezuela);
BWIA	British West Indian Airways Ltd. (Engeland);
CREOLE	Creole Petroleum Corporation (Verenigde Staten van Amerika);
CDA	Compania Dominicana Aviacion (Dominikaanse Republiek);
BGA	British Guiana Airways (Engeland);
LACSA	Linea Aereas Costarricenses S.A. (Costa Rica);
RANSA	Rutas Aereas Nacionales S.A. (Venezuela);
TACA	Linea Aerea Taca de Venezuela C.A. (Venezuela);
CADECA	Compania Argentina de Cargas Aireas Internacionales (Argentinië);
PAA	Pan American World Airways Inc. (Verenigde Staten van Amerika);
LAV	Linea Aeropostal Venezolana (Venezuela);
SAT	Southern Air Transport Inc. (Verenigde Staten van Amerika);
SEARS	Sears and Roebuck (Verenigde Staten van Amerika);
AVIANCA	Aerovias Nacionales de Colombia S.A. (Colombia);
NAFCI	North American Food Carrier Inc. (Verenigde Staten van Amerika).

Landingsterrein.

De in 1952 aangevangen werkzaamheden aan de noodbaan kwamen eind Augustus van het verslagjaar gereed. De noodbaan werd gedeeltelijk en het nieuwe platform, hetwelk eind October gereed kwam, geheel van de vereiste verlichting en merken voorzien. Het "Hydrant refueling system" werd door de Lago Oil & Transport Company, Ltd. verlengd naar het nieuwe platform, zodat de vliegtuigen ook daar door middel van dit systeem van brandstof kunnen worden voorzien.

De kabels van de toekomstige taxibaan werden in de grond gebracht en doorverbonden naar de montageruimte in het stationsgebouw. Aan kabel voor de verlichting werd in totaal gelegd 16000 meter, waarvan 11000 meter grondkabel voor de taxibaanverlichting en voedinglijnen voor de toekomstige baanverlichting. De resterende 5000 meter rubberkabel werd gelegd voor de noodbaan-, tijdelijke taxibaan- en platformverlichting.

De noodbaan werd 1430 meter lang en 40 meter breed. Deze baan werd op 22 December uitgeprobeerd met een KLM Convair-340 en door de bevoegde instanties in orde bevonden.

Stationsgebouw.

Door de uitvoering van de werkzaamheden aan nood- en taxibaan had het gebouw veel te lijden van opwaaiend zand. Hierdoor werd het noodzakelijk enkele muurvlakken en alle ijzeren hekwerken opnieuw te doen schilderen. Overigens vonden de normale onderhoudswerkzaamheden plaats.

Verkeersleiding.

Gedurende het verslagjaar werd de radioapparatuur van de verkeersleiding door de landsradio- en telegraafdienst verbeterd. Zij werkte daarna bevredigend.

Brandweer.

De organisatie van de brandweer werd in samenwerking met de politie en de luchthavendienst opgezet en goedgekeurd en bleek bij voorkomende gevallen uitstekend te werken.

Gedurende het gehele jaar werd twee maal per week op de luchthaven geoefend.

Eenmaal werd "klein alarm" gegeven en enkele malen "stand by".

Geneeskundige dienst.

Van 23 Juli tot en met 10 Augustus 1953 werd een quarantaine ingesteld voor passagiers uit Venezuela wegens een kinderverlammingepidemie aldaar, van 8 Augustus tot en met 1 October om dezelfde reden voor El Salvador, en van 16 November tot en met 27 December voor Columbia wegens mond- en klauwzeer.

Inkomsten.

De inkomsten van de luchthaven waren als volgt:

landingsgelden (zonder korting)	f. 109.692,--
parkeergelden	1.462,--
pacht bar en restaurant	9.600,--
Esso erfpacht	135,--
winkel	2.400,--
vitrine	360,--
K.L.M. huur	6.378,--
	f. 130.027,--

II. Luchtvaartongevallen.

Gedurende het verslagjaar hadden geen luchtvaartongevallen plaats. Enkele malen werd door 2-motorige vliegtuigen wegens motorstoring op één

motor geland; deze landingen werden steeds prima uitgevoerd.

III. Koninklijke Luchtvaart Maatschappij.

Het aantal employé's, gedurende het verslagjaar werkzaam op Aruba, bedroeg 45, waarvan 43 ter plaatse aangenomen.

De omvang van het vervoer op de luchthaven Dakota over de drie laatste jaren blijkt uit de navolgende gegevens.

	1951	1952	1953
Inkomende vracht	656.149 kg	735.360 kg	686.900 kg
Uitgaande vracht	287.082 kg	294.462 kg	242.264 kg
Inkomende post	33.707 kg	38.500 kg	41.154 kg
Uitgaande post	35.191 kg	39.110 kg	39.240 kg
Inkomende passagiers	34.245	20.184	21.249
Uitgaande passagiers	34.347	20.811	21.584

Hierbij wordt opgemerkt, dat in het aantal inkomende en uitgaande passagiers over 1951 ook die passagiers waren opgenomen, die Aruba slechts passeren. Over 1952 en 1953 zijn de transito-passagiers buiten de gegeven cijfers gehouden.

IV. Aruba Flying Club.

Aan het einde van het verslagjaar telde de club 42 leden en bezat zij drie eigen vliegtuigen, t.w. een Aeronca Champion, een Aircoupe en een Stinson.

Op verzoek van de autoriteiten werden door leden van de club enige malen opsporingsvluchten uitgevoerd.

D. POSTERIJEN.

De personeelsbezetting was als volgt:

Postkantoor Oranjestad:
1 hoofdcommies (chef van het postkantoor)
2 commiezen
1 klerk 1e klasse
4 klerken b
3 klerken a
2 schrijvers b
1 schrijver a
1 hoofdbrievenbesteller
4 brievenbestellers
7 hulpbrievenbestellers
3 chauffeurs
3 postknechten

Hulppostkantoor Sint Nicolaas:
1 commies (chef van het hulppostkantoor)
1 commies
1 adjunctcommies
2 klerken b
3 schrijvers b
1 schrijver a
1 arbeidscontractant
8 brievenbestellers

3 hulpbrievenbestellers
3 postknechten

De posterijen boekten over 1953 de navolgende inkomsten:

	postkantoor Oranjestad	hulppostkantoor Sint Nicolaas	totaal
Adreskaarten en douaneverklaringen	f. 138,54	f. 306,42	f. 444,96
Adreswijzigingskaarten	0,24	0,56	0,80
Antwoordcoupons	149,60	156,20	305,80
Bewaarloon van postpakketten	1.374,75	2.045,60	3.420,35
Bijzondere zegels	2.056,05	1.188,22^5	3.244,27^5
Briefkaarten	-,--	9,50	9,50
Briefomslagen	147,87^5	-,--	147,87^5
Frankeerzegels	131.648,35^5	184.990,03	316.638,38^5
Huur van loketten en duplicaatsleutels	1.038,--	943,50	1.981,50
Portzegels	6.504,92^5	9.354,50	15.859,42^5
Postwisselformulieren	150,67	145,64	296,31
Recht van wissels naar Groot-Brittannië en Ierland	-,--	3,--	3,--
Vergoeding voor het inwisselen van briefkaarten en briefomslagen	0,03	-,--	0,03
Waardekaarten	31.000,--	-,--	31.000,--
Totalen	f.174.209,03	f. 199.142,17^5	f. 373.352,20^5

Staat van uitbetaalde en verzonden postwissels binnen het gebied van de Nederlandse Antillen.

uitbetaalde postwissels

Ontvangen van	postkantoor Oranjestad aantal	postkantoor Oranjestad bedrag	hulppostkantoor Sint Nicolaas aantal	hulppostkantoor Sint Nicolaas bedrag	totaal aantal	totaal bedrag
Aruba:						
Oranjestad	427	f. 22.486,25	116	f. 7.996,23	543	f. 30.482,48
St.Nicolaas	267	16.273,92	369	22.341,65	636	38.615,57
Bonaire	176	25.587,22	145	11.194,57	321	36.781,79
Curacao	892	80.501,24	667	45.407,23	1559	125.908,47
Saba	29	1.469,92	162	12.886,63	191	14.356,55
St.Eustatius	4	372,00	154	11.227,76	158	11.599,76
St.Maarten	69	15.695,06	315	36.079,85	384	51.774,91
Totalen	1864	f. 162.545,61	1928	f. 147.133,92	3792	f. 309.679,53

verzonden postwissels

Verzonden naar	postkantoor Oranjestad aantal	postkantoor Oranjestad bedrag	hulppostkantoor Sint Nicolaas aantal	hulppostkantoor Sint Nicolaas bedrag	totaal aantal	totaal bedrag
Aruba:						
Oranjestad	447	f. 20.914,16	275	f. 17.387,48	722	f. 38.301,64
St.Nicolaas	120	8.004,40	359	21.756,32	479	29.760,72
Bonaire	327	42.116,70	1602	144.697,89	1929	186.814,59
Curacao	2392	196.341,07	1787	147.385,13	4179	343.726,20
Saba	88	8.086,52	566	51.620,28	654	59.706,80
St.Eustatius	26	2.626,--	298	25.056,40	324	27.682,40
St.Maarten	250	18.895,45	2211	173.470,34	2461	192.365,79
Totalen	3650	f. 296.984,30	7098	f. 581.373,84	10748	f. 878.358,14

Staat van uitbetaalde en verzonden postwissels
van en naar gebieden buiten de Nederlandse Antillen.

	uitbetaalde postwissels								
	postkantoor Oranjestad			hulppostkantoor Sint Nicolaas			totaal		
Ontvangen van	aantal		bedrag	aantal		bedrag	aantal		bedrag
Groot-Brittannië	3	f.	13,07	5	f.	59,04	8	f.	72,11
Ierland	17		366,51	64		2.180,42	81		2.546,93
Suriname	49		1.625,72	9		322,75	58		1.948,47
Totalen	69	f.	2.005,30	78	f.	2.562,21	147	f.	4.567,51

	verzonden postwissels								
	postkantoor Oranjestad			hulppostkantoor Sint Nicolaas			totaal		
Verzonden	aantal		bedrag	aantal		bedrag	aantal		bedrag
Groot-Brittannië	147	f.	7.057,07	229	f.	9.102,99	376	f.	16.160,06
Nederland	5576		129.256,05	2336		60.430,16	7912		189.686,21
Suriname	3630		149.539,58	2967		136.974,07	6597		286.513,65
Totalen	9353	f.	285.852,70	5532	f.	206.507,22	14885	f.	492.359,92

Staat van ontvangen en verzonden postpakketten
binnen het gebied van de Nederlandse Antillen.

	gewone postpakketten						luchtpostpakketten					
	postkantoor Oranjestad		hulp-postkantoor St. Nicolaas		totaal		postkantoor Oranjestad		hulp-postkantoor St. Nicolaas		totaal	
	ontv.	verz.	ontv.	verz.	ontv.	verz.	ontv.	verz.	ontv.	verz.	ontv.	verz.
Aruba	1	1			1	1						
" (rebut)	5		2		7							
Bonaire	2	10	18	101	20	111	10	46	12	139	22	185
Curacao	537	212	288	217	825	429	443	232	176	253	619	485
Saba	23	77	340	764	363	841		16	2	330	2	346
St.Eustatius	14	39	279	560	293	599	1	4	8	191	9	195
St.Maarten	35	201	642	1859	677	2060	16	132	79	967	95	1099
Totalen	617	540	1569	3501	2186	4041	470	430	277	1880	747	2310

Staat van ontvangen en verzonden postpakketten
van en naar gebieden buiten de Nederlandse Antillen.

	gewone postpakketten						luchtpostpakketten					
	postkantoor Oranjestad		hulp-postkantoor St. Nicolaas		totaal		postkantoor Oranjestad		hulp-postkantoor St. Nicolaas		totaal	
	ontv.	verz.	ontv.	verz.	ontv.	verz.	ontv.	verz.	ontv.	verz.	ontv.	verz.
Anguilla		4	9	83	9	87						
Antigua	2	15	14	38	16	53						
Argentinië	4				4							
Australië	5	1		1	5	2						
Barbados	6	14	46	29	52	43						
België	13	8	3	1	16	9	1				1	
Bermuda		4		2		6						
Brazilië		1				1						
Brits Guyana	12	82	81	259	93	341	19		96		115	
Canada	87	18	145	47	232	65						
Canal Zone	1	3	2	9	3	12						
Colombia		3		1		4						
Cuba		6	4	1	4	7						
Denemarken	13		18	8	31	8	1		4		5	
Dominica	4	36		19	4	55						
Dominikaanse Republiek		3		6		9	1				1	
Duitsland	168	33	127	9	295	42	5		1	2	6	2
Engeland	1147	23	1734	540	2881	563	39	1	84	3	123	4
Finland				2		2						
Frankrijk	98		40	15	138	15						
Grand Cayman				4		4						
Grenada	3	26	2	48	5	74			2		2	
Transporteren	1563	280	2225	1122	3788	1402	66	1	187	5	253	6

Staat van ontvangen en verzonden postpakketten
van en naar gebieden buiten de Nederlandse Antillen.

	gewone postpakketten						luchtpostpakketten					
	postkantoor Oranjestad		hulp-postkantoor St. Nicolaas		totaal		postkantoor Oranjestad		hulp-postkantoor St. Nicolaas		totaal	
	ontv.	verz.	ontv.	verz.	ontv.	verz.	ontv.	verz.	ontv.	verz.	ontv.	verz.
Transport	1563	280	2225	1122	3788	1402	66	1	187	5	253	6
Griekenland				13		13						
Guadeloupe		1	1	2	1	3						
Guatemala	1				1		1				1	
Haïti		3		3		6	2				2	
Hongarije			2	4	2	4						
Hong Kong	34		57	3	91	3						
Ierland			9		9							
India	52		33	1	85	1						
Indonesië	13	1		3	13	4						
Israël		29		32		61				2		2
Italië	33	1	8	483	41	484			1	1	1	1
Jamaica	27	4	26	13	53	17						
Japan	16				16		1				1	
Joego-Slavië				16		16						
Libanon				2		2						
Madeira	25	1	10		35	1	1		2		3	
Malakka			23		23							
Martinique				9		9						
Mexico	10		1		11							
Montserrat	4	51	14	48	18	99			1		1	
Nederland	3009	1011	870	351	3879	1362	275	45	81	28	356	73
Nevis		8	3	40	3	48		2		14		16
Transporteren	4787	1390	3282	2145	8069	3535	346	48	272	50	618	98

Transport	4787	1390	3282	2145	8069	3535	346	48	272	50	618	98
Nieuw Guinea		2		3		5						
Nieuw Zeeland	1	3	2		3	3						
Noorwegen	1		19	52	20	52	1		12	2	13	2
Oostenrijk	12	3	1		13	3						
Pakistan			4		4							
Panama		157	1		1	157						
Peru			2		2							
Polen		1				1						
Puerto Rico		1	2	3	2	4	2		1		3	
Portugal		1	3		3	1						
Singapore			4		4							
Spanje	2		1	4	3	4						
St. Kitts	22	25	127	112	149	137	8	9	42	72	50	81
St. Lucia	1	3	4	8	5	11						
St. Thomas				2		2			2		2	
St. Vincent		17		58		75						
Suriname	26	259	30	310	56	569	32	182	16	161	48	343
Tsjecho-Slowakije	41	1	5	11	46	12	2				2	
Tobago		3		12		15			1		1	
Tortola			1		1							
Trinidad	26	114	68	296	94	410	8		33		41	
Turkije		1				1						
Venezuela	6	16	5	7	11	23	2	2		4	2	6
Verenigde Staten van Amerika	14484	283	19500	908	33984	1191	477	89	1291	296	1768	385
Zuid-Afrika	12		4		16							
Zweden	12	1	3	1	15	2	15		1		16	
Zwitserland	59	3	8		67	3			18		18	
In rebut ontvangen			11		11							
Totalen	19492	2284	23087	3932	42579	6216	893	330	1689	585	2582	915

Ontvangen en verzonden poststukken.

	postkantoor Oranjestad	hulppostkantoor Sint Nicolaas	totaal
Ontvangen gewone poststukken	711.308	720.174	1.431.482
" " luchtpoststukken	462.982	562.926	1.025.908
" aangetekende stukken	31.526	15.076	46.602
Verzonden gewone poststukken	135.370	72.969	208.339
" " luchtpoststukken	384.393	551.512	935.905
" aangetekende stukken	36.414	36.666	70.080

Curacaose Postspaarbank.

	postkantoor Oranjestad		hulppostkantoor Sint Nicolaas		totaal	
	aantal	bedrag	aantal	bedrag	aantal	bedrag
Inlagen	1092	f. 208.708,49	1444	f. 229.869,71	2536	f. 438.578,20
Terugbetalingen	602	211.289,39	990	210.023,31	1592	421.312,70
Nieuwe boekjes	114		143		257	
Ingetrokken boekjes	62		56		118	

E. RADIOTELEGRAFIE EN -TELEFONIE.

De personeelsbezetting was als volgt:
1 telegrafist le klasse (chef van de landsradio- en telegraafdienst)
1 telegrafist le klasse
5 telegrafisten 2e klasse
1 adjunctcommies
1 schrijver b
1 schrijver a
1 monteur le klasse
2 monteurs 2e klasse
1 telefoniste le klasse
6 telefonisten
1 teletypist le klasse
1 teletypist b
2 teletypisten a
7 telegrambestellers

	verzonden telegrammen				ontvangen telegrammen			
	regering		particulier		regering		particulier	
Maand	aantal tele-grammen	woorden	aantal tele-grammen	woorden	aantal tele-grammen	woorden	aantal tele-grammen	woorden
Januari	69	1698	2791	48374	81	1823	2643	41987
Februari	97	2625	2595	43555	74	1582	2294	36344
Maart	76	1781	3365	65515	63	1230	3272	59614
April	78	1747	2388	37825	60	1060	2216	32890
Mei	79	2100	2583	42778	62	1323	2514	38253
Juni	76	1842	2674	42876	75	1558	2323	35277
Juli	62	1618	2623	42029	64	1496	2347	35172
Augustus	65	1711	2782	43881	82	1736	2473	35890
September	62	1205	2403	40168	48	976	2369	35519
October	64	1474	2553	41335	56	1228	2464	37176
November	50	1361	2548	44240	57	1187	2360	35592
December	82	2322	3399	56424	96	2312	2836	42167
Totaal	860	21484	32704	549000	818	17511	30111	465881

Op 28 Februari 1953 werd het luchtvaart-radiostation PJH op Dakota opgeheven. Daarna werd een verbinding onderhouden met het luchtvaart-radiostation PJG te Hato op Curacao.

Over de maand Januari 1953 werden nog via het station PJH verzonden 576 luchtvaartdienst-telegrammen met 9015 woorden en ontvangen 644 telegrammen met 11.936 woorden.

In totaal werden gedurende het verslagjaar verzonden 34.140 telegrammen met 579.499 woorden en ontvangen 31.573 telegrammen met 495.328 woorden.

Maand	uitgaande radiotelefoongesprekken				binnengekomen radiotelefoongesprekken			
	overheids-diensten		particulier		overheids-diensten		particulier	
	aantal gesprek-ken	minuten	aantal gesprek-ken	minuten	aantal gesprek-ken	minuten	aantal gesprek-ken	minuten
Januari	30	144	445	1819	33	158	260	1097
Februari	23	104	383	1607	32	114	253	1051
Maart	25	88	449	1841	30	117	287	1156
April	17	90	394	1775	23	101	281	1125
Mei	16	77	422	1711	17	75	322	1280
Juni	30	126	402	1580	25	94	297	1172
Juli	30	118	390	1550	38	138	370	1460
Augustus	44	198	392	1736	31	115	311	1251
September	24	92	398	1692	36	130	267	1032
October	15	61	395	1576	30	127	326	1243
November	23	130	420	1778	32	147	321	1320
December	47	211	513	2092	36	182	340	1390
Totaal	324	1439	5003	20757	363	1498	3635	14580

In totaal werden gedurende het verslagjaar gevoerd 5327 uitgaande radiotelefoongesprekken met een gezamenlijke duur van 22.196 minuten, en 3998 inkomende radiotelefoongesprekken, gezamenlijk durende 16.078 minuten.

De inkomsten van de landsradio- en telegraafdienst waren als volgt:

Maand	omzet	per kas ontvangen
Januari	f. 21.424,12	f. 22.930,22
Februari	19.915,35	22.953,89
Maart	25.338,81	20.217,50
April	16.638,94	20.035,70
Mei	17.559,96	17.610,59
Juni	17.024,58	18.035,50
Juli	16.320,33	16.611,60
Augustus	16.754,47	15.732,94
September	16.864,51	15.506,18
October	16.915,43	16.714,10
November	17.831,87	16.719,28
December	22.438,10	19.864,85
Totaal	f. 225.026,47	f. 222.932,35

F. LIJNTELEFONIE.

Personeel.

De personeelsbezetting was als volgt:

1 hoofd van de telefoondienst

2 monteurs le klasse
1 monteur 2e klasse
1 monteur 3e klasse
2 telefonisten
4 werklieden
34 losse arbeiders

Algemeen.

Gedurende het verslagjaar werd de capaciteit van de telefooncentrale te Oranjestad met 200 telefoonnummers uitgebreid, zodat deze capaciteit thans 1000 aansluitingen bedraagt. Het installeren van de apparatuur geschiedde geheel door eigen personeel.

Bij deze uitbreiding is inbegrepen de installatie van automatische testinrichtingen, waardoor het opsporen van fouten in de centrale geheel automatisch kan geschieden, hetgeen de bedrijfszekerheid van de centrale belangrijk heeft verbeterd, terwijl op de onderhoudskosten bespaard kan worden.

Het kabelnet onderging eveneens een belangrijke uitbreiding en verbetering, waarbij het accent naast de opvoering der capaciteit werd gelegd op het vervangen van het bovengrondse door een ondergronds telefoonnet.

De voornaamste punten hierbij waren:

Oranjestad: Verhoging der voeding en het ondergronds aansluiten in de Nassaustraat en Wilhelminastraat.
Uitbreiding der voeding voor de wijk Dakota en het ondergronds aansluiten der J.H.Fergusonstraat.
Uitbreiding van het net op Mon Plaisir en een nieuwe kabel voor het bestuurskantoor.

Sint Nicolaas: Vergroting der capaciteit en het ondergronds aansluiten op de Weg Seroe Pretoe en omgeving.

Tussen de beide centrales Oranjestad en Sint Nicolaas werd een nieuwe trunkkabel in gebruik genomen, waardoor de kwaliteit en duidelijkheid der gesprekken tussen aangeslotenen in Oranjestad en Sint Nicolaas belangrijk kon worden verbeterd.

De stroomvoorziening der centrales werd verbeterd door het vernieuwen van 50% der batterijen. In Oranjestad werd een nieuwe koelinstallatie gemonteerd daar de oude onvoldoende capaciteit had om het grote gebouw te koelen. In Sint Nicolaas werd een der garages verbouwd tot batterijkamer. De oude batterijkamer was door onvoldoende ventilatie voor dit doel ongeschikt.

Aansluitingen.

Hieronder volgt een overzicht van de aansluitingen.

	Oranjestad	Sint Nicolaas	totaal
Capaciteit der centrale	1000	400	1400
Aantal aansluitingen per 31 December 1952	779	330	1109
Aantal nieuwe aansluitingen	178	70	248
Aantal opgeheven aansluitingen	58	36	94
Aantal aansluitingen per 31 December 1953	899	364	1263
Aantal verplaatste aansluitingen	81	29	110
Aantal storingen	1912	308	2220

Publieke telefoons.

Het aantal publieke telefoons bedroeg op 31 December 1953 17 (19).

Inkomsten.

De inkomsten over het verslagjaar waren als volgt:

Januari	f. 21.019,--
Februari	19.448,50
Maart	19.543,--
April	19.963,50
Mei	19.851,--
Juni	19.846,--
Juli	19.969,50
Augustus	19.833,50
September	22.138,50
October	23.203,--
November	22.195,--
December	21.662,--
Totaal	f. 248.672,50

HOOFDSTUK XI

E C O N O M I S C H E   A A N G E L E G E N H E D E N

A. ALGEMEEN.

Bij besluit van het Bestuurscollege van 23 April 1953 no. 2981 werd een commissie ingesteld met opdracht, de ontwikkelingsmogelijkheden te onderzoeken van de welvaartsbronnen van het eilandgebied en terzake rapport uit te brengen, onder bijvoeging, zo mogelijk, van vastomlijnde voorstellen en plannen. De commissie werd genoemd: Commissie Ontwikkelingsmogelijkheden Volkswelvaart Aruba, bij afkorting: C.O.V.A.

Aan het einde van het verslagjaar was de samenstelling dezer commissie als volgt:

G.Eman	voorzitter
J.R.Arends	leden
Joh.Beaujon	
Ir. A.van den Berg	
J.G.de Castro	
E.de Cuba	
B.T.Henriquez	
L.C.M.Kerstens	
W.A.Statius Muller	
C.F.Smith	
W.A.Trinler	
C.H.Whitfield	
T.F.Lawerman	secretarissen
W.van 't Sant	

Op 3 Juli 1953 bracht de commissie haar eerste rapport uit, in het bijzonder betreffende de bevordering van het toerisme.

In de inleiding van dit rapport stelde de commissie zich het navolgende werkprogramma tot taak:

a. Bevordering van een toeristenindustrie;
b. Bevordering van het z.g. "cruise-toerisme";
c. Bevordering van de transitohandel door verbetering van de havenoutillage, bunkerfaciliteiten enz.;
d. Visserij met visconserven-industrie;
e. Goudwinning;
f. Cementfabricage, zeepfabricage;
g. Uitvoer van stenen of steenslag;
h. Stimulering van de aloëcultuur;
i. Hetgeen verder nog als nieuwe bestaansbron dient te worden bestudeerd.

Bevordering van het toerisme zodanig, dat dit een belangrijke bron van inkomsten van het eilandgebied zou kunnen worden, achtte de commissie in haar rapport alleen mogelijk door de bouw van een hotel-ontspanningsressort-casino-complex. De wijze, waarop de commissie zich voorstelt dat zulks zou kunnen worden verwezenlijkt, werd in het rapport uitvoerig uiteengezet.

Met dit rapport heeft de Eilandsraad zich in de openbare vergadering van 10 November 1953 geheel verenigd.

B. LANDBOUW EN VEETEELT.

I. A l g e m e e n .

Bij besluit van het Bestuurscollege van 10 Augustus 1953 no. 1216 werd de zorg voor de landbouw, de veeteelt, de visserij x) en de openbare

---

x) Voor visserij zie onder H. van dit hoofdstuk.

markten xx), geacht te zijn ingegaan 1 April 1953, opgedragen aan de veterinaire dienst.

Personeel.

De personeelsbezetting was als volgt:

1 voorman landbouw
1 administratieve kracht
3 landbouwarbeiders

II. L a n d b o u w .

Gedurende het verslagjaar werden 130 ploegaanvragen uitgevoerd.

Voor drie particulieren werden kleine tanki's in hun terrein gemaakt, terwijl drie bestaande tanki's werden uitgediept en vergroot.

Aan een particulier werd in 1953 een landbouwvoorschot van f. 1000 verleend voor het graven van een put.

III. V e e t e e l t .

Gedurende het verslagjaar betrof het voornaamste punt van onderzoek de conservering van veevoeder (het ensileren van kleine maisstengels).

Zeer grote behoefte werd gevoeld aan een reorganisatie van de veemerken. Daar een wettelijke regeling dienaangaande nog in overweging is, werden bij wijze van proef ongeveer 450 dieren van een oormerk voorzien.

Naar schatting werden op het eiland ongeveer 150 runderen gehouden, waaronder een aantal goede exemplaren. In de droge tijd bestond de voeding practisch geheel uit een grote hoeveelheid geïmporteerd duur krachtvoer, terwijl de afzet van de melk hier en daar grote moeilijkheden ondervond.

Varkens waren er op het eiland naar ruwe schatting ongeveer 2000. Verbetering van het ras is op enkele uitzonderingen na noodzakelijk.

Ten aanzien van de geitenhouderij zal verbetering gezocht moeten worden in de richting van de melkgeithouderij.

De pluimveeteelt bleek gedurende het verslagjaar weer belangrijker geworden te zijn. Uit de Verenigde Staten werden 60.000 eendagskuikens geïmporteerd.

C. MIJNWEZEN.

Van de aan de N.V. Maatschappij tot exploitatie van goudmijnen op Aruba verleende en overgedragen concessies tot opsporing en/of exploitatie van goudmijnen waren gedurende het verslagjaar nog van kracht:

Miralamar
Seroe Plat
Seroe Pita
Seroe Porco
Asiboca.

De werkzaamheid van de N.V. was gedurende het verslagjaar nihil.

Bij landsbesluit van 14 September 1953 no. 27 werd aan de Heer E.A.de Cuba voor de duur van een jaar vergunning verleend tot het doen van opsporingen van delfstoffen op en in een duidelijk omschreven veld te Urirana met een oppervlakte van ongeveer 675 H.A.

Van overheidswege werd de Heer de Cuba ten behoeve van deze exploratie financiele steun verleend.

---

xx) Voor de openbare markten zie onder F. van dit hoofdstuk.

D. HANDEL, INDUSTRIE EN NIJVERHEID.

I. H a n d e l .

1. Algemeen.

De algemene toestand van de handel bleef gedurende het verslagjaar vrijwel onveranderd. Viel tegen het midden van het jaar een lichte inzinking waar te nemen, de verhoogde activiteit gedurende de maanden November en December veroorzaakte een opleving, waardoor over het algemeen de toestand van de handel stabiel bleef in vergelijking tot 1952.

Het overschakelen door de Lago Commissary van het credietstelsel naar het systeem van contante betaling in November manifesteerde zich reeds gedurende de laatste twee maanden in het bijzonder ten aanzien van de levensmiddelenzaken door een vergroting van de omzet.

Ook de komst van de Kellogg Pan American Corporation om werkzaamheden voor de Lago Oil & Transport Company, Ltd. uit te voeren heeft het hare bijgedragen om de koopkracht van de bevolking althans tijdelijk enigszins te verruimen.

2. Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Per 31 December 1953 was de Kamer samengesteld als volgt:

G.de Veer	voorzitter
A.G.Th.Arends	ondervoorzitter
J.V.de Cuba	leden
H.Posner	
A.in 't Veld	
C.H.Whitfield	
J.E.Irausquin	
J.R.L.Beaujon	secretaris

De Kamer gaf gedurende het verslagjaar 625 certificaten van oorsprong af. In de loop van het jaar bezochten 215 buitenlandse handelaren Aruba.

3. Handelsregister.

Gedurende het verslagjaar werden 25 (54) zaken ingeschreven in het Handelsregister. Per 31 December 1953 bedroeg het aantal ingeschreven zaken 560 (591)

Van de gelegenheid tot inzage in de dossiers werd wederom druk gebruik gemaakt.

4. Vestigingsregeling voor bedrijven.

Gedurende het verslagjaar werden 54 aanvragen inzake de Vestigingsregeling voor bedrijven behandeld, waarvan onderstaande tabel een overzicht geeft.

Soort der vestigingsvergunning	aantal aanvragen	nieuwe zaak	overname	overplaatsing	afgewezen	toegestaan	nog niet afgehandeld
Manufacturenzaak	7	2	3	2	2	5	
Levensmiddelenzaak	9	2	7		6	2	1
Boek- en kantoorboekhandel	1	1					1
Scheepssloperij	2	2					2
Warenhuis	1	1					1
Bazaar	1			1		1	
Beleggingsmaatschappij	2	2				2	
Zaak in fotobenodigdheden	2			2		2	
Zaak in schoonheidsartikelen	1		1				1
Hotel	2	1	1			1	1
Zaak in radioartikelen	2	1		1		1	1
Agenturenhandel	7	5	2		2	3	2
Parfumfabriek	1	1			1		
Handel in oude materialen	1	1				1	
Groothandel in meubelen	2	2			1	1	
Uitgeversmij., boek-, kantoorboek- en papierhandel	1	1					1
Schoenenzaak	1			1			1
Groothandel in alcoholvrije dranken	1	1			1		
Constructiemaatschappij	1	1				1	
Krantenbedrijf	1	1				1	
Vishandel	1	1					1
Optiekzaak	1	1				1	
Omzetting zaak in een N.V.	4	4				4	
Functie directeur van een N.V.	2					1	1
	54	31	14	7	13	27	14

5. Faillissementen.

Gedurende het verslagjaar werden 24 (9) aanvragen tot faillietverklaring ingediend; 3 ervan werden toegewezen, 14 ingetrokken, 6 afgewezen en 1 niet-ontvankelijk verklaard.

Ingediend werd 1 verzoek tot het bekomen van surseance van betaling; dit verzoek werd afgewezen, terwijl verzoeker bij dezelfde beschikking in staat van faillissement werd verklaard.

6. Prijsopdrijving.

Gedurende het verslagjaar werden geen maatregelen betreffende de prijscontrole en prijsbeheersing getroffen.

7. Indexcijfer kosten van levensonderhoud.

In Maart 1953 werd opnieuw een aanvang gemaakt met het opnemen der prijzen van de voornaamste artikelen van levensonderhoud. De naar aanleiding van deze gegevens door de afdeling statistiek van het departement van sociale en economische zaken op Curacao opgemaakte indexcijfers van de kosten van levensonderhoud zijn in onderstaande tabel opgenomen.

A R U B A (Juli 1949 = 100)

Maand	levens- en genotmiddelen	kleding en manufacturen	diverse artikelen	huur	diensten	belasting	totaal
Januari							
Februari							
Maart	106,7	85,2	95,7	100,0	101,3	103,3	99,5
April	107,6	85,1	95,2	100,0	101,3	103,3	99,7
Mei	107,1	84,1	95,1	100,0	101,3	103,3	98,6
Juni	106,8	83,8	95,1	100,0	101,3	103,3	98,5
Juli	106,8	83,3	94,9	100,0	101,3	103,3	98,3
Augustus	108,3	83,0	94,9	100,0	101,3	103,3	98,8
September	107,8	81,3	94,9	100,0	101,3	103,3	98,3
October	111,4	81,4	94,7	100,0	101,3	103,3	99,5
November	111,3	81,2	94,8	100,0	101,3	103,3	99,5
December	110,4	80,6	94,8	100,0	101,3	103,3	99,1

8. Buitenlandse handel.

Bestellingen via handelsverdragen.

De onderstaande cijfers geven een overzicht van de gedurende 1953 via de verschillende handelsverdragen gedane transacties.

Naam land	aantal bestellingen	totaalbedrag in Nederlandse guldens
Argentinië	24	f. 36.735,--
België	110	101.262,--
Denemarken	124	102.088,--
Duitsland	487	775.403,--
Finland	5	19.449,--
Frankrijk	184	815.441,--
Hongarije	5	4.434,--
Italië	69	169.757,--
Noorwegen	42	71.941,--
Oostenrijk	12	7.557,--
Portugal	21	16.084,--
Spanje	5	6.569,--
Tsjecho-Slowakije	31	30.093,--
Zweden	39	68.935,--
Zwitserland	115	193.740,--
Totaal	1273	f. 2.419.488,--

Hoewel het aantal transacties derhalve in vergelijking met 1952 met 208 verminderde, steeg de totaalwaarde met ongeveer Nfls. 202.000,--. Bovendien vond een aanzienlijke verhoging van het aantal bestellingen in genoemde landen tegen dollars en ponden sterling plaats.

Bestellingen van tarwemeel via het International Wheat Agreement (I.W.A.).

Bij de besprekingen in Nederland van het Coördinatie-college Nederland-Nederlandse Antillen betreffende het vaststellen van het quotum gesubsidieerd tarwemeel voor de Nederlandse Antillen voor het boekjaar 31 Juli 1953 tot 1 Augustus 1954, bleek dat Nederland bereid was het quotum voor de Nederlandse Antillen te verhogen tot 15.000 ton tarwe (10.500 ton tarwemeel), indien de Nederlandse Antillen de afname van deze hoeveelheid konden garanderen.

De regering van de Nederlandse Antillen kon deze garantie echter slechts geven, indien de agenten van tarwemeel in de Nederlandse Antillen zich vooraf contractueel verbonden deze hoeveelheid inderdaad te zullen afnemen. Aangezien evenwel de overeenkomst ditmaal voor een periode van drie jaar zou moeten worden aangegaan, waarin een verandering van het quotum uitgesloten was, terwijl bovendien de vrije markt-prijs op vrijwel gelijk niveau met de I.W.A.-prijs lag, bestond van de zijde van de meelimporteurs weinig interesse tot deelname.

Uiteindelijk werd derhalve door slechts vier van de negen importeurs van tarwemeel op Aruba van de mogelijkheid van het kopen van gesubsidieerd tarwemeel gebruik gemaakt.

II. Industrie.

1. Olie-industrie.

Lago Oil & Transport Company, Ltd.

Wederom viel een achteruitgang te bespeuren in de hoeveelheid verwerkte ruwe olie in vergelijking tot 1952, hoewel de productiecijfers toch nog op een hoog niveau bleven. Een en ander moge blijken uit de navolgende cijfers, uitgedrukt in aantallen vaten.

	1951	1952	1953
Totale invoer per jaar	157.312.048	154.917.732	147.919.337
" uitvoer per jaar	149.646.351	149.536.490	141.665.618
Verwerkte ruwe olie per jaar	157.378.678	153.809.453	147.418.493
" " " " dag	431.174	420.244	403.886

De productiecijfers over 1953, gespecificeerd naar de verschillende producten en uitgedrukt in aantallen vaten, zijn als volgt:

vliegtuigbenzine	3.301.584
benzine voor motoren	22.177.790
geraffineerde olie en tractorbrandstof	13.531.812
export gasolie	9.646.484
dieselolie voor schepen	8.323.405
zware dieselolie	85.007.584
stookolie voor fabrieken	6.333.461
asfalt	173.992
smeeroliefractie	3.025
zwavelzuur	25.479
propaangas	229.899
Totaal	148.754.515

Door nieuw- en bijbouw werd gedurende het verslagjaar aan het bedrijf toegevoegd:

aan dienstgebouwen	25.002 square feet
aan het hospitaal	38.625 " "
aan de commissaries	5.364 " "
aan recreatieruimte	1.700 " "

Daartegenover werden verschillende gebouwen aan het bedrijf onttrokken door het afbreken van oude installaties en inrichtingen.

Per 31 December 1953 bedroeg het aantal werknemers bij de Lago Oil & Transport Company, Ltd. 7220 tegen 7351 in 1952. Van deze 7220 bezaten 4460 de Nederlandse nationaliteit, terwijl hiervan weer 2971 van Aruba zelf afkomstig waren.

Aan lonen werd over 1953 f. 52.275.000 (f. 52.000.000) uitbetaald.

N.V. Arend Petroleum Maatschappij.

Op 18 Januari 1953 werd de raffinage geheel stopgezet en de distillatieinrichtingen werden daarna afgebroken.

Het gevolg hiervan was, dat het personeel onmiddellijk tot op ongeveer 50% werd teruggebracht, terwijl aan het einde van het verslagjaar nog slechts 95 personen in dienst van deze maatschappij waren, tegen 369 per 1 Januari 1953.

Het verloop van de hoeveelheid verwerkte olie over de laatste drie jaren, uitgedrukt in aantallen vaten, blijkt uit onderstaand staatje.

	1951	1952	1953
Ingevoerd werden	18.275.371	15.995.418	3.651.853
Uitgevoerd werden	17.309.924	15.580.796	3.886.119
Verwerkt werden	10.735.984	10.798.763	396.182

Aan lonen werd over 1953 f. 1.001.468,80 (f. 1.917.315,04) uitbetaald.

2. Electriciteitsvoorziening.

N.V. Electriciteit-Maatschappij "Aruba".

Het aantal werknemers van deze maatschappij bedroeg per 31 December 1953 91 tegen 88 per 1 Januari 1953.

De capaciteit van de centrale bleef gedurende het verslagjaar ongewijzigd, een totaal dus van 4920kVA.

Het ondergrondse hoogspanningsnet werd met 2523 m. uitgebreid, zodat de totale lengte aan het einde van het verslagjaar 70.744 m. bedroeg. Het bovengrondse hoogspanningsnet bleef ongewijzigd op 1761 m.

Vijf nieuwe transformatorstations werden in bedrijf gesteld. Per 31 December waren er derhalve 44 transformatorstations met in totaal 52 transformatoren.

Het laagspanningsverdeelnet werd met 14.658 m. uitgebreid, terwijl in het bestaande net veel verzwaringen werden aangebracht. De totale lengte bedroeg op 31 December 1953 110.334 m.

Op 1 Januari 1953 waren aangesloten 6307 stroomverbruikers. Het aantal nieuwe aansluitingen bedroeg 663, zodat er op 31 December 1953 in totaal 6970 stroomverbruikers waren.

3. Aloë-industrie.

De landscommissie die tot taak had de Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba van advies te dienen inzake het toekennen van voorschotten voor het schoonhouden van aloë-velden, ingesteld bij landsbesluit van 23 Januari 1952 no. 3, werd bij landsbesluit van 21 November 1953 no. 2 weer opgeheven, daar

de onderwerpelijke aangelegenheid thans tot de zorg van het eilandgebied behoort.

Voorschotten voor het schoonmaken van aloë-velden werden in 1953 niet verleend.

De uitvoer van aloë liep gedurende het verslagjaar nog steeds achteruit. Nu en dan werden nog slechts kleine hoeveelheden ruwe aloë-hars geëxporteerd.

De productie van aloïne in het bedrijf van de Aruba Aloë Products Co. werd ook gedurende 1953 niet hervat, daar het onmogelijk bleef een concurrerend product te leveren. Hernieuwde pogingen om tot afschaffing te geraken van de 33 1/3 % invoerrechten, die door Engeland op ingevoerde aloïne worden geheven, hadden vooralsnog geen resultaat.

III. N i j v e r h e i d .

Eerste Arubaanse Handweverij en Tapijtknoperij "De Weefstoel".

De activiteit van de aan het bedrijf verbonden weefschool liep gedurende het verslagjaar enigszins terug, voornamelijk door het verblijf buitenslands van de bedrijfsleidster. Na haar terugkeer werd wederom een tentoonstelling georganiseerd, die nogal belangstelling trok. Aan het einde van het verslagjaar telde de weefschool 15 leerlingen.

E. BEVORDERING VAN HET VREEMDELINGENVERKEER.

Bureau.

Bij besluit van het Bestuurscollege van 26 Januari 1953 no. 633 werd een toeristenbureau ingesteld, belast met de behartiging van alle aangelegenheden betreffende het toerisme.

Propaganda.

In September 1953 werd een nieuwe folder over Aruba in de Engelse taal uitgegeven in een oplage van 45.000 exemplaren. Hiervan werden er ongeveer 20.000 verspreid via het bureau van de vertegenwoordiger in New York aan dagbladen, reisagentschappen, luchtvaartlijnen, scheepvaartmaatschappijen en particulieren, en door het plaatselijke toeristenbureau ongeveer 11.000 aan scheepvaartmaatschappijen, de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij, de Lago Oil & Transport Company, Ltd., hotels, consuls, reisagentschappen en Santa-boten.

Als propagandamateriaal werden door het toeristenbureau voorts in het buitenland een 200-tal foto's verspreid. Bovendien werd geadverteerd in het West Atlantic & Caribbean Sales Manual en in het West Indian Yearbook.

Een aanvang werd gemaakt met de instandhouding en het toegankelijk maken van belangrijke toeristische punten zoals Canashito.

Toeristenverkeer.

Wekelijks werd Aruba aangelopen door de zogenaamde "Casual cruise" van de Grace Line (Santa-boten). Deze schepen voerden in totaal ongeveer 1400 cruise-passagiers aan, ongeveer 1000 verlofgangers en 4000 bemanningsleden. De gezamenlijke uitgaven van dezen kunnen worden geschat op rond $ 170.000.

Andere passagiersschepen, vrachtschepen, tankers en oorlogsschepen vervoerden 3378 inkomende, 5385 transito- en 3621 uitgaande passagiers, terwijl de overeenkomstige cijfers voor de luchthaven Dakota 22.728, 20.917 en 22.755 waren.

Strandontwikkeling en hotelbouw.

In het begin van het verslagjaar werd een prijsvraag uitgeschreven voor het ontwerpen van een badgelegenheid aan Palmbeach. Bekroond werd

het zogenaamde Basiroeti-plan. Uitvoering van dit plan, nader uitgebreid met een bescheiden hotel-accomodatie, ten laste van de eilandsbegroting kon niet de goedkeuring van de Raad verwerven, aangezien deze van oordeel was, dat in deze het initiatief behoorde uit te gaan van particulieren, met name de plaat-selijke handel. Het bungalow-hotelplan van de Vereniging van Handelaren nabij Palmbeach kon niet verwezenlijkt worden.

Tegen het einde van het verslagjaar verklaarde de Heer Ch.J.Neme zich geinteresseerd in een project conform het plan-Basiroeti. Van overheidswege werd hem in verband hiermede financiele steun toegezegd.

Pogingen om te komen tot de bouw van een groots opgezet hotel-casino aan Palmbeach leverden vooralsnog geen resultaat op. Aan het einde van het verslagjaar waren onderhandelingen terzake met Amerikaanse financiers nog lopende.

De op Aruba aanwezige hotel-accomodatie, geschikt voor toeristen, bestond aan het einde van het verslagjaar uit:

Hotel Strand	met 2 tweepersoons kamers,	tesamen	4 bedden;
	6 eenpersoonskamers ,		6
	4 vierpersoons suites,		16
	8 tweepersoons suites,		16
			42
Hotel Scala	met 7 tweepersoons kamers,		14
	8 eenpersoons kamers ,		8
			22
Hotel Marchena met			36
		Tesamen	100 bedden.

Hotel Strand moderniseerde geheel, zodat het daardoor is opgeklommen tot een hotel met eerste klasse accomodatie.

Vertegenwoordiging in het buitenland.

De behartiging van de toeristische aangelegenheden in de Verenigde Staten bleef gedurende het verslagjaar nog geschieden door de vertegenwoordiger te New York van de (lands-) Centrale Toeristen Commissie.

In de loop van het verslagjaar werd door het Bestuurscollege de ambtenaar van het toeristenbureau als gedelegeerde van het eilandgebied naar de tweede jaarvergadering van de Caribbean Tourist Association op Antigua gezonden, welke vergadering werd gehouden van 26 tot 28 Mei 1953.

Op deze vergadering werd onder meer besloten de derde jaarvergadering op Aruba te houden van 3 tot 6 Mei 1954.

F. MARKTWEZEN.

Aan het einde van het verslagjaar was het navolgende personeel bij de openbare markten, sedert 1 April 1953 ressorterende onder de veterinaire dienst, werkzaam:

1 marktmeester
2 opzichters
2 marktarbeiders

Het marktcomplex te Oranjestad, bestaande uit 8 vleeshallen, 8 vishallen en 18 groente- en fruithallen, was gedurende het verslagjaar regelmatig bezet.

Hetzelfde was het geval met het marktcomplex te Sint Nicolaas, bestaande uit 8 vleeshallen, 14 vishallen en 28 groente- en fruithallen.

Gedurende het verslagjaar werd aan huur ontvangen een bedrag van f.12.753,18.

G. VORDERING, DISTRIBUTIE EN UITVOER ENZ. VAN GOEDEREN.

Uitvoerverbodenverordening 1944.

Het verbod tot uitvoer van autobanden en tarwemeel, ingesteld respectievelijk bij beschikking van 1 Februari 1951 no. 459 en beschikking van 28 Februari 1950 no. 643 van de directeur van het departement sociale & economische zaken op Curacao, bleef onveranderd van kracht.

H. VISSERIJ.

De toestand van de visserij was verre van bevredigend, mede door de moeilijkheden die door de vissers werden ondervonden bij het varen in de territoriale wateren van Venezuela. Een en ander had tot gevolg dat niet voldoende verse vis kon worden aangevoerd.

Gedurende het verslagjaar werden van overheidswege 9 voorschotten verleend aan vissers voor het aanmaken van een vissersboot of voor aankoop en onderhoud van vistuig, tot een totaalbedrag van f. 4300.

HOOFDSTUK XII

A R B E I D

A. WERKLOOSHEID EN ARBEIDSBEMIDDELING.

Op 1 Januari 1953 waren bij het arbeidsbemiddelingsbureau ingeschreven 319 werkzoekenden.

De aard en het resultaat van de gedurende het verslagjaar verleende arbeidsbemiddeling moge blijken uit het navolgende.

In 92 gevallen werd de hulp van het bureau ingeroepen voor het leveren van in totaal 136 werkkrachten. In verband daarmee werden 491 personen opgeroepen, met het volgende resultaat:

geen gevolg gegeven aan de oproeping	151
niet meer werkloos	32
naar elders vertrokken	3
geweigerd te solliciteren	23
resultaat van de bemiddeling onbekend	29
door de werkgever aangenomen	72
door de werkgever afgewezen	181

Aan het einde van het verslagjaar bedroeg het aantal ingeschreven werkzoekenden 340.

Hieronder volgt een overzicht van de per 31 December 1953 geregistreerden.

Overzicht van de ingeschreven werkzoekenden.

Groep	beroep	geslacht		burgerlijke staat		(ei)land van herkomst			
		manne-lijk	vrouwe-lijk	ge-huwd	onge-huwd	Aruba	overige Antillen	Nederlanders buiten de Antillen geboren	totaal
Technici									
	distillateurs	2		2		2			2
	laboratoriumhelpers	1		1		1			1
Leidinggevend personeel									
	buffethouders	2		1	1	1		1	2
Administratief personeel									
	controleurs	3			3	2	1		3
	kantoorbedienden	10	6	2	14	10	6		16
Verkopend personeel									
	verkopers	1			1	1			1
	winkelbedienden	7	33	2	38	34	5	1	40
Chauffeurs en bestellers									
	chauffeurs	24		9	15	17	5	2	24
	loopjongens	29			29	25	4		29
Scheepspersoneel									
	matrozen	2			2		2		2
Metaalbewerkende handwerkslieden									
	bankwerkers	1			1	1			1
	bankwerkershelpers	1			1		1		1
	instrumentmakers	1		1				1	1
	ketelmakers	1		1		1			1
	lassers	2			2		2		2
	lassers-helpers	1		1		1			1
	monteurs	2		2		1	1		2
	monteurs-helpers	8			8	6	2		8
	pijpfitters	5		4	1	4	1		5
	pijpfitters-helpers	1			1	1			1
	smeden	1		1			1		1
	smeden-helpers	1		1		1			1

Weefselbewerkende handwerkslieden								
kleermakers	1			1		1		1
Houtbewerkende handwerkslieden								
timmerlieden	8		6	2	4	4		8
timmerlieden-helpers	2			2	2			2
Landmachinisten en -stokers, kraandrijvers, e.d.								
stokers	2		2			2		2
Overige geschoolde handwerkslieden								
bakkers-helpers	1			1	1			1
duikers	1		1		1			1
electriciens-helpers	2			2		2		2
lijnwerkers-electriciens	1			1	1			1
metselaars	6		5	1	4	2		6
metselaars-helpers	5			5	3	2		5
magazijnbedienden	2		1	1	2			2
pompers	1		1		1			1
schilders	9		6	3	3	6		9
schilders-helpers	2		2			2		2
slagersknechten	1			1		1		1
wasserijpersoneel		5	1	4	2	1	2	5
Ongeschoolde handwerkslieden								
losse arbeiders (peon)	99		43	56	85	13	1	99
schoonmaakpersoneel	5	9	5	9	6	6	2	14
straatvegers	2		2		2			2
truckhelpers	1			1	1			1
Personeel bij beschermende diensten								
wakers	1		1		1			1
Bedienend personeel								
barbiers	1			1			1	1
boden	2		2		2			2
dienstboden	1	16		17	8	9		17
gasolinepompbedienden	1			1	1			1
kamerbedienden	1			1		1		1
restaurantbedienden	2	1		3	1	1	1	3
schoonheidsspecialisten		1		1		1		1
Niet definieerbare of onbekende beroepen								
leerlingen beroepsschool	3			3	3			3
Totaal	269	71	106	234	243	85	12	340

Met betrekking tot het aantal buitenlandse arbeidskrachten, dat in de loop van het jaar op Aruba werd toegelaten of van dienstbetrekking veranderde, werd het navolgende overzicht samengesteld:

Aanvragen toelating buitenlandse arbeidskrachten.

Aanvragen	gunstig advies	afwijzend advies	toegewezen	afgewezen	totaal
Bedrijfspersoneel	136	13	115	34	149
Huishoudelijk personeel	108		85	23	108
Totaal	244	13	200	57	257

Aanvragen dienstverandering buitenlandse arbeidskrachten.

Aanvragen	gunstig advies	afwijzend advies	toegewezen	afgewezen	totaal
Bedrijfspersoneel	287	40	282	45	327
Huishoudelijk personeel	317	4	315	6	321
Totaal	604	44	594	48	648

B. REGISTRATIE VAN ARBEIDSKRACHTEN.

Voortdurend werd weer gedurende het verslagjaar het verkrijgen van een goed overzicht van de arbeidsmarkt bemoeilijkt doordat door de werkgevers niet voldoende gevolg gegeven wordt aan de voorschriften inzake het verstrekken van opgaven omtrent indiensttreding, uitdiensttreding en loonswijziging van de door hen geemployeerde werknemers.

Gedurende het jaar 1953 werd een voorstel ingediend met betrekking tot inrichting en gebruik van het werkboekje voornamelijk daarop neerkomende, dat bij de aanvang van elke arbeidsovereenkomst het werkboekje verplicht bij de dienst voor sociale zaken voor accoord moet worden afgestempeld.

Invoering van deze bepaling, hetgeen door een kleine wijziging van de Landsverordening tot Inschrijving van Arbeidskrachten 1945 (P.B. 1945 no. 106) zou kunnen geschieden, zou het niet indienen der voorgeschreven mutatieformulieren door de werkgevers grotendeels ondervangen, hetgeen voor een goed bijhouden der arbeidsregistratie van het grootste belang is. Bovendien echter zou daardoor een meer directe en effectieve controle mogelijk gemaakt worden op het aangaan van arbeidsovereenkomsten met buitenlandse arbeidskrachten.

Navolgende statistische gegevens hebben betrekking op de ingevolge de Landsverordening tot Inschrijving van Arbeidskrachten 1945 (P.B. 1945 no. 106) geregistreerde arbeidskrachten. Werknemers wier jaarlijks in geld vastgesteld arbeidsinkomen f. 10.000,-- of meer bedraagt, hoofden van bedrijven, geestelijken, e.d. zijn hieronder derhalve niet begrepen.

1. Alfabetisch overzicht der geregistreerde beroepen.

afdelingschef
analyst
apothekersassistent
arbeider los (peon)
bagageknecht
bakker
bakker (helper)
bankwerker-draaier
barbier
bedrijfsleider (handel)
bedrijfsleider (niet-handel)
bioscoop-operateur
blikslager
bode
boswachter
brievenbesteller
broodbezorger
buffethouder
chauffeur
controleur
distillateur
distillateur (helper)
drukker
electricien
electricien (helper)
expediteur
flessenspoeler(ster)
fotograaf
fotograaf (helper)
gasolinepompbediende
gevangenisbewaarder
goudsmid
goudsmid (leerling)
havenarbeider
horlogemaker
horlogemaker (leerling)
hospitaalbediende
instructeur
instrumentmaker
kamerbediende
kantoorbediende
kapster
kegeljongen
ketelmaker
kleermaker(ster)
kok(kin)
leerling beroepsschool
lasser
loodgieter
loopjongen
lijnwerker (electriciteit)
machinist
machinist (helper)
magazijnbediende
matroos
meetarbeider
metaalgieter
meteropnemer
metselaar
meubelmaker
monstertrekker
monteur
monteur (helper)
motorist
naaister
olieman
opzichter/voorman
opzichter hygiënische dienst
politie
pomper
pijpfitter
radioreparateur
restaurantbediende
schilder
schoenmaker
schoonmaakpersoneel
slager
smid
stoffeerder-matrassenmaker
stoker
straatveger
tandartsassistent
tandtechniker
technisch assistent
technisch/bouwkundig tekenaar
tegelzetter
telefonist(e)
telegrafist(e)
telegrambesteller
teletypist(e)
timmerman
timmerman (helper)
truckhelper
tuinman
uitvoerder
venter
verkoper (salesman)
verplegend personeel
waarnemer verkeerstoren
waker
wasserijpersoneel
wegwerker
werfmeester
winkelbediende
ijzervlechter

2. Overzicht van de geregistreerden naar beroepsgroepen, leeftijd, geslacht en burgerlijke staat.

Beroepsgroepen	leeftijd				geslacht		burgerlijke staat		totaal	
	-21	21/50	51/65	÷65	mannelijk	vrouwelijk	gehuwd	ongehuwd	Lago	niet Lago
Technici	119	836	29	2	977	9	482	504	931	55
Onderwijspersoneel	-	20	1	-	18	3	6	15	21	-
Overige vrije/technische beroepen	1	17	-	-	13	5	11	7	2	16
Leidend personeel (kleinhandel)	-	32	1	-	27	6	20	13	-	33
Leidend personeel (overigen)	1	368	57	1	427	-	289	138	273	154
Administratief personeel	230	1214	37	3	1092	392	520	964	715	769
Verkopend personeel	290	492	10	1	317	476	161	632	88	705
Boeren/landarbeiders	-	18	2	-	20	-	10	10	-	20
Chauffeurs/bestellers	103	315	12	-	430	-	186	244	39	391
Scheepspersoneel	-	48	8	1	57	-	45	12	34	23
Metaalbewerkers	150	1194	116	6	1466	-	779	687	1093	373
Weefselbewerkers	2	38	4	-	26	18	15	29	7	37
Houtbewerkers	23	457	59	2	541	-	334	207	273	268
Machinisten/stokers	14	221	22	1	258	-	152	106	189	69
Overige handwerkslieden	81	912	123	3	1013	106	568	551	605	514
Ongeschoolde handwerkslieden	264	1935	228	55	2391	91	1025	1457	1535	947
Beschermende diensten	1	255	32	5	293	-	201	92	162	131
Bedienend personeel	87	560	46	1	440	254	214	480	387	307
Niet definieerbaar	302	-	-	-	302	-	-	302	302	-
Overige categorieën	630	2038	296	64	2295	733	1130	1898	3028	
Totaal	2298	10970	1083	145	12403	2093	6148	8348	14496	

3. Overzicht van de geregistreerden naar beroepsgroepen en nationaliteiten.

Beroepsgroepen	Nederlanders								vreemdelingen								totaal	
	Aruba	Curacao	Bonaire	St. Maarten	St. Eustatius	Saba	Suriname	Nederland	Zuid Amerika	Centraal Amerika	Britse Gebieden	Franse Gebieden	Amerikaanse Gebieden	Europa	Madeira	Overigen	Lago	niet Lago
Technici	483	31	28	63	9	17	119	31	3	11	176	9	3	-	1	2	931	55
Onderwijspersoneel	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	15	-	1	-	-	-	21	-
Overige vrije/technische beroepen	3	-	1	-	-	-	6	7	-	-	-	-	-	-	-	1	2	16
Leidend personeel (kleinhandel)	5	2	-	3	-	-	2	7	3	4	3	-	-	2	-	2	-	33
Leidend personeel (overigen)	132	22	11	34	2	7	36	15	25	9	116	2	-	1	5	10	273	154
Administratief personeel	585	115	42	60	12	17	171	71	35	32	301	7	28	1	-	7	715	769
Verkopend personeel	390	30	9	49	5	13	28	14	33	38	117	7	1	1	16	42	88	705
Boeren/landarbeiders	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	1	-	-	2	13	-	20
Chauffeurs/bestellers	262	31	15	14	1	-	4	2	28	6	43	1	-	-	23	-	39	391
Scheepspersoneel	27	1	12	1	-	-	8	-	-	3	5	-	-	-	-	-	34	23
Metaalbewerkers	715	48	20	144	16	3	80	36	34	55	291	13	4	2	3	2	1093	373
Weefselbewerkers	3	2	-	6	-	-	1	-	4	1	21	4	-	1	-	1	7	37
Houtbewerkers	146	18	9	18	2	2	41	2	4	11	279	6	1	-	1	1	273	268
Machinisten/stokers	71	8	3	23	5	4	33	3	7	1	94	6	-	-	-	-	189	69
Overige handwerkslieden	415	36	18	80	13	13	76	17	41	31	310	58	-	1	2	8	605	514
Ongeschoolde handwerkslieden	1431	60	29	105	22	13	20	1	86	26	590	24	4	1	69	1	1535	947
Beschermende diensten	49	14	4	24	3	2	14	81	3	6	90	1	-	-	1	1	162	131
Bedienend personeel	154	35	9	54	14	12	27	11	12	34	272	10	1	-	5	44	387	307
Niet definieerbaar	270	11	2	6	2	1	4	-	1	3	2	-	-	-	-	-	302	-
Overige categorieën	1497	297	125	259	48	77	206	98	69	37	228	16	13	3	4	51	3028	
Totaal	6642	761	337	944	154	181	876	396	389	308	2956	165	56	13	132	186	14496	

4a. Vergelijkende cijfers over 1950 tot en met 1953 naar beroepsgroepen.

	1950			1951			1952			1953		
	Lago	niet Lago	totaal	Lago	niet Lago	totaal	Lago	niet Lago	totaal	Lago	niet Lago	totaal
Vrije/technische beroepen e.d.	721	105	826	765	99	864	899	96	995	954	71	1025
Leidende/administratieve beroepen e.d.	883	883	1766	948	802	1750	983	878	1861	988	956	1944
Verkopend personeel	83	580	663	71	648	719	75	669	744	88	705	793
Landbouw/visserij/bosbouw-beroepen	-	24	24	-	18	18	-	21	21	-	20	20
Transportbedrijfspersoneel	104	389	493	118	382	500	92	399	491	92	414	487
Handwerkslieden	3480	2504	5984	3506	2190	5696	3834	2223	6057	3702	2208	5910
Beschermende diensten	175	157	332	167	153	320	194	151	345	162	131	293
Bedienend personeel	382	271	653	340	237	577	371	256	627	387	307	694
Niet definieerbaar	467	-	467	531	-	531	253	-	253	302	-	302
	6295	4913	11208	6446	4529	10975	6701	4693	11394	6656	4812	11468
Niet in loondienst	-	-	1207	-	-	1692	-	-	1959	-	-	1578
Niet vermelde beroepen	-	-	120	-	-	151	-	-	125	-	-	126
Onbekend, onvoldoende gegevens	-	-	535	-	-	490	-	-	328	-	-	220
Uitgeschreven uit de registratie	-	-	1495	-	-	690	-	-	447	-	-	1104
Totaal			14565			13998			14253			14496

4b. Vergelijkende cijfers over 1950 tot en met 1953 naar geslacht en leeftijd.

	1950			1951			1952			1953		
	Lago	niet Lago	totaal	Lago	niet Lago	totaal	Lago	niet Lago	totaal	Lago	niet Lago	totaal
Mannen -21	935	589	1524	913	493	1406	1054	492	1546	861	457	1318
Mannen 21 - 50	4840	3096	7936	4898	2774	7672	4989	2833	7822	5103	2856	7959
Mannen 51 - 65	249	322	571	355	301	656	343	342	685	382	368	750
Mannen ÷65	4	27	31	3	66	69	5	69	74	17	64	81
Totaal	6028	4034	10062	6169	3634	9803	6391	3736	10127	6363	3745	10108
Vrouwen -21	26	287	313	33	321	354	36	303	339	23	327	350
Vrouwen 21 - 50	257	553	810	241	545	786	270	624	894	265	708	973
Vrouwen 51 - 65	4	25	29	3	29	32	4	28	32	5	32	37
Vrouwen ÷65	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-
Totaal	287	865	1152	277	895	1172	310	957	1267	293	1067	1360

C. ARBEIDSTIJDEN.

Werktijdenregeling kantoorpersoneel 1941 (P.B. 1942 no. 225).

De aan de Lago Oil & Transport Company, Ltd. verleende ontheffing van het bepaalde betreffende het maximum aantal werkuren in artikel 2, lid 1, van genoemde regeling werd op 14 Januari 1953 verlengd voor een half jaar en op 10 Juli 1953 opnieuw voor een half jaar.

Eenzelfde ontheffing werd op 10 Januari 1953 verleend aan de N.V. Electriciteit-Maatschappij "Aruba" voor de periode 5 tot en met 13 Januari 1953.

Winkelsluitingsverordening (P.B. 1939 no. 44).

Ook gedurende 1953 werd op verzoek van de voorzitter van de Vereniging van Handelaren door de Gezaghebber meermalen ontheffing verleend van de bepalingen van bovengenoemde verordening, voor zoveel betreft de sluitingsuren voor winkels, in verband met het gedurende de avonduren of op Zon- en feestdagen binnenlopen van toeristenschepen.

D. ARBEIDSGESCHILLEN.

Belangrijke geschillen kwamen gedurende het verslagjaar niet voor.

In totaal werden 187 arbeidsgeschillen geregistreerd, waarvan in slechts één geval door een werkgever aangifte werd gedaan en in de overige 186 gevallen door werknemers. Er waren 125 mannen en 62 vrouwen bij betrokken.

Naar het land van herkomst der aangevers kunnen de geschillen worden verdeeld als volgt:

Nederlanders :	Aruba	64
	Bonaire	2
	Curacao	14
	Sint Maarten	16
	Sint Eustatius	3
	Saba	5
	Suriname	10
	Nederland	4
Vreemdelingen:	Centraal Amerika	7
	Zuid Amerika	16
	Britse gebieden	41
	Franse gebieden	3
	Madeira	2
	Totaal	187

In 52 gevallen handelde het geschil over loonkwesties, in 69 gevallen over de opzeggingstermijn, in 83 gevallen over de vacantieregeling en in 8 gevallen over andere arbeidsomstandigheden.

Van de ingediende klachten bleken er 74 gegrond, 27 slechts gedeeltelijk, 83 waren ongegrond en in 3 gevallen kon geen bewijs worden geleverd.

In 182 gevallen werd een bevredigende oplossing gevonden, terwijl de 5 overige naar de rechter werden verwezen.

E. BEDRIJFSONGEVALLEN.

Gedurende het verslagjaar werden bij onderstaande verzekeringsmaatschappijen de daarachter vermelde aantallen bedrijfsongevallen geregistreerd, vallende onder de Ongevallenregeling 1936 (P.B. 1946 no. 103).

	geen invaliditeit	tijdelijke invaliditeit	blijvende invaliditeit	met dodelijke afloop	totaal
N.V.Fatum	112	186	2	-	300
Nieuwe Eerste Nederlandsche	111	-	-	-	111
La Cubana Fianza S.A.	-	-	-	-	-
Totaal	223	186	2	-	411

HOOFDSTUK XIII

M A A T S C H A P P E L I J K E S T E U N E N V O O R Z O R G

A. ONDERSTAND, VERPLEGING EN VERZORGING VAN ON- EN MINVERMOGENDEN.

I. O v e r h e i d s z o r g .

1. Onderstand aan behoeftigen.

De Commissie van advies inzake problemen op het gebied van maatschappelijk hulpbetoon in het algemeen en inzake het toekennen van onderstand aan hulpbehoevenden in het bijzonder was per 31 December 1953 samengesteld als volgt:

Hoofd van de dienst voor sociale en economische zaken q.q.	voorzitter
Mej. I.Christiaan	secretaresse
Pastoor J.N.Burgemeester	leden
J.H.Beaujon	
G.de Veer	
Secretaris van de voogdijraad q.q.	

Aan geldelijke uitkeringen werd uitgegeven:

in 1950	f. 18.828,80
1951	25.756,20
1952	37.893,85
1953	59.760,--

Op 1 Januari 1953 waren 162 personen in ondersteuning.

Gedurende het verslagjaar werden 112 aanvragen om onderstand ingediend. Per 31 December van het verslagjaar ontvingen 181 personen onderstand.

2. Vrije geneeskundige behandeling.

Met ingang van 1 Januari 1953 werd de administratie inzake de vrije geneeskundige behandeling gereorganiseerd. Nieuwe kaarten werden ingevoerd, waarbij werd uitgegaan van het principe dat in normale gevallen per gezin een kaart wordt uitgereikt. Ook deze kaarten moeten ieder half jaar worden verlengd. Voorts werd de mogelijkheid geopend dat aan een niet-onvermogend gezin, dat voor een zeer kostbare medische behandeling van een der leden komt te staan, welke het niet bij machte is te betalen, op verzoek een zogenaamde "speciaalkaart" wordt toegekend.

Het verloop van de gedurende de afgelopen drie jaren verstrekte kaarten voor vrije geneeskundige behandeling was als volgt:

eerste halfjaar 1951	233 kaarten
tweede halfjaar 1951	416 kaarten
eerste halfjaar 1952	483 kaarten
tweede halfjaar 1952	661 kaarten x)
eerste halfjaar 1953	604 kaarten
tweede halfjaar 1953	627 kaarten

In alle gevallen waarin hiertoe medische noodzaak bestaat, wordt onmiddellijk hulp verleend aan personen die een aanvrage om kosteloze medische behandeling hebben ingediend. Aan de hand van het uitgebrachte rapport wordt later beslist of het verzoek wordt toegekend ofwel de gemaakte kosten op betrokkene

---

x) Dit cijfer is aan de hoge kant, daar in het tweede halfjaar 1952 een proef werd genomen, waarbij aan alle ingeschreven en in aanmerking komende gezinnen de kaarten per post werden toegezonden, onafhankelijk van het feit, of zij deze al dan niet hadden aangevraagd. Aan deze methode bleken bezwaren te kleven, zodat zij later niet meer werd gevolgd.

moeten worden verhaald. Het kan derhalve niet voorkomen dat een onvermogende medische hulp moet ontberen in afwachting van de administratieve behandeling van zijn aanvrage.

Uit hoofde voormeld werd, de salariering van de doktoren niet medegerekend, uitgegeven:

in 1950	f. 51.180,32
1951	64.117,31
1952	73.466,23
1953	79.160,87

II. Particuliere zorg.

1. Weldadigheidsvereniging "Helpt Elkander".

Per 31 December 1953 bezat de vereniging 50 huizen, die verhuurd worden aan on- en minvermogenden. Bijna al deze huizen werden regelmatig bewoond, een aantal gratis; de huurprijzen varieren tot een maximum van f. 60,-- per maand. Aan periodieke giften werd gedurende het verslagjaar uitgekeerd f. 4.529,--, aan giften ineens f. 200,--.

2. Liefdadigheidsvereniging "F.W.P.Winkel".

Uitgegeven werd in 1953 aan:

onderstand aan behoeftigen	f. 6.556,--
het "Rampenfonds"	1.000,--
Kerstgaven aan behoeftigen	913,--
Kerstgave aan de Margrietschool	200,--

Voorts werden aan daarvoor in aanmerking komende behoeftigen voedingsmiddelen en kledingstukken uitgereikt, de waarde waarvan niet met nauwkeurigheid is aan te geven.

B. ZIEKENHUISWEZEN EN WIJKVERPLEGING.

I. Hospitaal "San Pedro di Verona".

Het personeel bestond gedurende het verslagjaar uit zeven religieuse en zestien lekenverpleegsters, twee zusters voor de administratie, vijf zusters voor keuken etc., negentien dienstmeisjes en negen wasvrouwen.

Het aantal opgenomen patienten over 1953 bedroeg:

	mannelijk	vrouwelijk	totaal
Overheidspatienten (onvermogend)	145	173	318
Lands- en eilandsambtenaren, -arbeiders, politie etc.	121	29	150
Militair personeel	18		18
Particulieren	685	881	1566
Totaal	969	1083	2052

Het totaal aantal verpleegdagen beliep 20.626, hetwelk per patient een gemiddelde gaf van 10,5.

Het aantal verrichte operaties bedroeg:

	grote	kleine	totaal
Overheidspatienten (onvermogend)	95	55	150
Lands- en eilandsambtenaren, -arbeiders, politie etc.	71	65	136
Militair personeel	7	5	12
Particulieren	550	356	906
Totaal	723	481	1204

	mannelijk	vrouwelijk	totaal
Het aantal bevallingen beliep:	145	120	265
Levenloos geboren werden:	11	6	17
In het hospitaal overleden:	28	15	43

Voor de hieronder genoemde groepen personen werden de daarachter vermelde aantallen films van Röntgenfoto's gemaakt:

Onvermogenden	550
T.B.C.bestrijding	250
Lands- en eilandsambtenaren, -arbeiders, politie etc.	506
Militair personeel	77
Particulieren	2798
Totaal	4181

Op deze 4181 films werden 4358 opnamen gemaakt van in totaal 2168 personen. Doorgelicht werden 990 personen, waarvan 518 ten behoeve van de T.B.C.-bestrijding en 472 particulieren.

Over 1953 golden de volgende tarieven:

	1e klasse	2e klasse	3e klasse
Verpleegprijs per dag	f. 12,50	f. 9,--	f. 4,50
Verpleegprijs voor kinderen beneden 12 jaar	11,--	7,50	3,50
Verpleegprijs voor babies	3,--	2,50	2,50
Bevalling	40,--	35,--	30,--
Operatiekamer	40,--	35,--	30,--
Gebruik zuurstoftent. Overheid f. 25,--	45,--	35,--	30,--
Lachgas en narcose	25,--	20,--	15,--
Cystoscopie	30,--	20,--	15,--
Bloedtransfusie	15,--	12,50	10,--
Catheteriseren	25,--	15,--	10,--
Electrocardiogram	20,--	17,50	15,--
Basaalmetabolisme	20,--	15,--	12,50
Pneumothorax	7,50	5,--	5,--

Verdere verrichtingen hangen af van aard, tijdsduur en omstandigheden.
De kosten voor een Röntgenfoto liggen tussen f. 30,-- en f. 10,--.
Voor T.B.C.-bestrijding en overheidspatienten is het tarief f. 10,--.
De algemene tarieven voor armlastigen worden berekend volgens contract.

II. Lago-hospitaal.

Het personeel van het Lago-hospitaal bestond op 31 December 1953 uit in totaal 259 personen.

Het aantal opgenomen patienten over 1953 bedroeg 5183, met een totaal aantal verpleegdagen van 41.799, hetgeen per patient een gemiddelde gaf van 8.

Het aantal verrichte operaties bedroeg 2258, waarvan 439 grote en 1819 kleine.

Het aantal bevallingen beliep 971. Levenloos geboren werden 5 kinderen en 49 personen overleden in het hospitaal.

In dit hospitaal worden alleen werknemers en gezinsleden van werknemers van de Lago Oil & Transport Company, Ltd. opgenomen.

III. Stichting van het Wit Gele Kruis voor Volkshygiëne "Aruba".

De wijkverpleging werkte gedurende het gehele jaar met twee verpleegsters, een met standplaats Oranjestad, de andere te Sint Nicolaas.

Hier volgen de cijfers over de activiteiten der wijkverpleging over de laatste drie jaren:

	contribuanten	injecties	bevallingen	afleggen overledenen	totaal bezoeken
1951	300	6217	43		ongeveer 11.000
1952	350	5691	42	34	7730
1953	200	5797	43	24	6760

C. TUBERCULOSEBESTRIJDING.

De tuberculosebestrijding is in 1953 zeer actief geweest. Het aantal onder controle staande gevallen ondervond uitbreiding; er werden 21 nieuwe gevallen geconstateerd. Gedurende het verslagjaar werden 3.711 microfoto's gemaakt. Nog steeds moeten de klinisch te behandelen tuberculose-patienten opgenomen worden in het St. Theresia-paviljoen te Curacao. Bij de bevolking bestaat een grote tegenzin tegen deze opname en een sterke angst voor tuberculose, waardoor onvoldoende medewerking van de bevolking zelf verkregen wordt. Overigens moge worden verwezen naar het volgende overzicht:

Maanden	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	October	November	December
Gezinnen onder controle	174	177	177	179	180	180	183	186	190	193	195	196
Patienten met positief sputum onder controle	6	6	5	7	7	7	8	6	8	10	10	11
Patienten met negatief sputum onder controle	64	66	64	65	67	66	64	68	69	71	72	73
Patienten waarvan sputum negatief is geworden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Patienten met lymph. colli t.b.c.	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Huisbezoeken afgelegd	140	140	102	142	138	120	129	122	129	130	134	137
Consulten	69	58	72	56	93	94	114	54	98	101	68	83
Patienten met t.b.c. arthritis onder controle	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Patienten met buik-t.b.c. onder controle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Patienten onder toezicht	72	76	73	76	78	77	76	78	81	85	86	88
Doorlichtingen	43	27	49	27	67	71	88	28	51	60	34	52
Thorax foto's	18	17	17	12	17	15	23	14	24	15	16	22
Pneumo-thorax	4	6	7	6	1	2	2	1	5	4	2	3
Pneumo-peritoneum	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Medicijnen en melk verstrekt op rekening van het Rode Kruis	5	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Patienten in het San Pedro hospitaal	1	1	1	1	2	2	1	-	2	3	3	3
Patienten in het Lago hospitaal	-	1	2	2	2	1	1	1	-	2	1	-
Patienten van Aruba naar het St. Theresia-paviljoen gezonden	3	-	-	2	-	1	1	2	1	-	2	2
Patienten naar het buitenland vertrokken	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Patienten van Aruba die in het St. Theresia-paviljoen verpleegd worden	18	18	17	16	16	17	18	19	18	18	20	21
Patienten uit het St. Theresia-paviljoen ontslagen en op Aruba teruggekomen	2	-	-	1	1	-	-	1	2	-	-	1
Patienten op Aruba overleden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Patienten van Aruba in het St. Theresia-paviljoen overleden	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Injecties aan patienten thuis gegeven	12	20	9	16	-	-	8	14	24	37	15	10
Aantal microfoto's gemaakt	669	711	685	4	-	730	684	228	-	-	-	-

D. VERLOSKUNDIGE VERZORGING.

Het aantal vroedvrouwen, belast met de verloskundige zorg voor on- en minvermogende patienten, bedroeg gedurende het verslagjaar 2, t.w. 1 te Oranjestad en 1 te Savaneta.
De verrichtingen van deze vroedvrouwen waren sedert 1946 als volgt:

Jaar	aantal verlossingen	primi	multi	in echt	buiten echt	aantal levend geboren kinderen	aantal levenloos geboren kinderen	aantal overleden kinderen	aantal overleden moeders	aantal normaal verlopen bevallingen	aantal meervoudige bevallingen	aantal stuitligging	aantal voorhoofdligging	aantal aangezichtligging	aantal andere afwijkingen
1946	39	7	32	25	14	37	2	-	-	39	-	-	-	-	-
1947	25	-	25	19	6	25	-	-	-	25	-	1	-	-	-
1948	44	6	38	28	16	43	2	2	-	44	1	1	-	-	-
1949	46	6	40	29	17	43	3	2	4	45	1	1	-	1	-
1950	40	4	36	33	7	39	1	2	-	40	-	-	1	-	-
1951	49	6	43	42	7	47	2	-	-	48	-	-	-	-	1
1952	46	5	42	25	21	46	-	-	-	46	-	-	-	-	-
1953	56	7	49	38	18	53	3	-	-	55	-	1	-	-	1

E. ZUIGELINGENZORG.

Met de zuigelingenzorg is belast één verpleegster, door het Land ter beschikking gesteld.
Het aantal verleende consulten is vergeleken met 1952 opgelopen met 462 en bedroeg over 1953 1.239.

F. ZORG VOOR KRANKZINNIGEN.

Gedurende het verslagjaar werden 35 patienten vervoerd naar het Landskrankzinnigengesticht Rustoord op Curacao, hetgeen aanzienlijk meer is dan in het vorige verslagjaar. Alle patienten werden per vliegtuig vervoerd. Er is naar gestreefd het huis van bewaring zo min mogelijk in te schakelen als tussenstation vóór het vervoer naar Curacao. Slechts 3 patienten moesten om veiligheidsredenen gedurende zeer korte tijd daarin worden opgenomen.

G. MAATSCHAPPELIJKE ZORG VOOR JEUGDIGE PERSONEN EN RECLASSENTEN.

I. V o o g d i j r a a d .

Per 31 December 1953 was de voogdijraad samengesteld als volgt:

Pastoor J.N.Burgemeester	voorzitter
A.A.Laclé	secretaris
N.S.Ecury	leden
J.H.Beaujon	
Mej. O.L.Henriquez	plv. leden
F.de P.Wever	
J.J.Laclé	
A.O.Scholten	

Op het kantoor van de voogdijraad, dat in de loop van het verslagjaar werd verplaatst van de Nassaustraat naar het voormalige Gezaghebberskantoor aan de John G.Emanstraat, was naast de secretaris werkzaam een administratieve kracht op arbeidscontract.
Gedurende het verslagjaar werden 7 vergaderingen gehouden.

Overzicht van ontvangen en overgemaakte alimentatiegelden.

	ontvangen		overgemaakt	
	1952	1953	1952	1953
Nederland			f. 75,--	f. 50,--
Suriname		f. 175,56	6547,50	5372,50
Curacao	f. 5934,53	5879,52	7390,--	8330,--
Saba			405,--	275,--
Sint Maarten			2730,--	2420,--
Bonaire		240,--		450,--
Buitenland			360,--	240,--
Totaal	f. 5934,53	f. 6295,08	f. 17507,50	f. 17137,50

Ter verkrijging van ondersteuning in het onderhoud en de opvoeding van haar natuurlijke kinderen hebben zich gedurende het verslagjaar 129 moeders, waarvan 16 minderjarig, tot de voogdijraad gewend. Vier zaken betreffende het onderhoud van natuurlijke kinderen werden voor de rechter in eerste aanleg gebracht.

HOOFDSTUK XIV

VOLKSONTWIKKELING EN -OPVOEDING.

EREDIENSTEN

A. ONDERWIJS.

I. Mededelingen van algemene aard.

In 1953 werden zeven schoolprojecten aanbesteed. Vijf hiervan waren nieuwe schoolgebouwen, een de afbouw van een school en een het bijbouwen van twee kamers aan een bestaande school. Een der projecten was gelegen te Oranjestad, een te Paradera, een te Savaneta en vier te Sint Nicolaas.

Gedurende het verslagjaar werd de achterstand in scholenbouw practisch ingehaald.

De personeelsvoorziening vanuit Nederland werd voortgezet.

Het probleem der vervanging der gehuwde onderwijzeressen door ongehuwde was nog steeds niet opgelost.

II. Wettelijke regelingen.

Bij de Overdrachtslandsverordeningen XI (P.B. 1953 no. 59), XIV (P.B. 1953 no. 56) en XV (P.B. 1953 no. 57) werden op 1 Mei 1953 respectievelijk aan het eilandgebied overgedragen:

- de openbare scholen voor voorbereidend -, lager - en vervolgonderwijs;
- de openbare Arubaanse Technische School;
- de openbare leeszaal, bibliotheek en filmotheek.

Bij de Overdrachtslandsverordening XV: Openbare leeszalen, bibliotheken en filmotheken (P.B. 1953 no. 57), hiervoor reeds aangehaald, werd tevens bepaald dat door het Bestuurscollege een commissie van toezicht moet worden benoemd, waarvan de samenstelling en taak bij eilandsverordening worden geregeld.

De landsverordening van 27 April 1953 (P.B. 1953 no. 58) ter uitvoering van de Overgangsbepaling V der Eilandenregeling Nederlandse Antillen (Overdrachtslandsverordening XII: Middelbaar Onderwijs) werd het middelbaar onderwijs nader geregeld door een algehele wijziging van de Middelbaar Onderwijslandsverordening 1950 (P.B. 1950 no. 116).

De Overdrachtslandsverordening XI: Lager Onderwijs (P.B. 1953 no. 59), hiervoor genoemd, wijzigde bovendien nader de Onderwijsverordening 1935 (P.B. 1935 no. 43, zoals gewijzigd) en de Subsidieverordening Bijzonder Onderwijs 1935 (P.B. 1935 no. 44, zoals gewijzigd).

Bij het landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 18 December 1952 (P.B. 1953 no. 2) werd een wijziging gebracht in de kindertoelage, als bedoeld in het eerste lid van artikel 130 van het Onderwijsbesluit 1935 (P.B. 1935 no. 49, zoals gewijzigd).

P.B. 1953 no. 10 bevat de landsverordening van 6 Januari 1953 tot wijziging van de Subsidieverordening Bijzonder Onderwijs 1935 (P.B. 1935 no. 44).

In P.B. 1953 no. 130 is opgenomen het landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 27 Juli 1953 tot wijziging van het Middelbaar Onderwijsbesluit 1952 (P.B. 1952 no. 132).

Bij het landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 26 Augustus 1953 (P.B. 1953 no. 147) werd het Subsidiebesluit Bijzonder Onderwijs 1935 (P.B. 1935 no. 50) nader gewijzigd.

Bij P.B. 1953 no. 148 werd afgekondigd het landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 26 Augustus 1953 tot wijziging van het Onderwijsbesluit 1935 (P.B. 1935 no. 49).

III. Schooltoezicht.

Het schooltoezicht werd in 1953 regelmatig uitgeoefend. Tijdens het buitenlands verlof van de schoolopziener werd hij door een waarnemend schoolopziener vervangen.

IV. Algemene overzichten.

Hierna volgen enige algemene overzichten:

1. Algemeen overzicht van het onderwijs over 1953;
2. Overzicht van de aantallen scholen, de leerlingen en de leerkrachten daarvan, verdeeld naar de soorten van onderwijs, over 1953;
3. Overzicht van de aantallen leerlingen van alle scholen, verdeeld naar de soorten van onderwijs, over de laatste zeven jaren;
4. Overzicht van de lagere scholen, de leerlingen daarvan, het percentage van het schoolverzuim en de aantallen leerkrachten per school, over 1953.

Ter verkrijging van ondersteuning in het onderhoud en de opvoeding van haar erkende kinderen hebben zich gedurende het verslagjaar 17 moeders tot de voogdijraad gewend, en voor haar wettige kinderen 39 moeders.
In 20 gevallen werd de bemiddeling van de voogdijraad ingeroepen door moeders in verwachting, waarvan 9 nog minderjarig waren.
Gedurende het verslagjaar werden 3 executoriale beslagen onder derden gelegd in zaken betreffende onderhoud.

Aan het einde van het verslagjaar bevonden zich in de navolgende gestichten op Curacao kinderen, afkomstig van Aruba, verdeeld als volgt:

Sint Jozefgesticht, Santa Rosa		41 meisjes
Sint Vincentiusgesticht Scherpenheuvel		31 jongens
Jongensstad Brakkeput		14 jongens
	totaal	86 kinderen

Het totaal der ontvangen gelden in 1953 ten behoeve van natuurlijke erkende kinderen bedroeg f. 99.476,45 (f. 91.379,23).

II. Stichting voor Reclassering en Kinderbescherming.

Gedurende het verslagjaar werden door de stichting 110 gevallen behandeld; in 23 dezer zaken bestond met de betrokkenen reeds eerder contact. Bovendien werd door de rechter in eerste aanleg in 6 gevallen civiel- of strafrechtelijk toezicht aan de stichting opgedragen, terwijl in 3 gevallen van medische zijde om steun en leiding werd verzocht.
De navolgende groepen personen waren bij deze gevallen betrokken:

Vrouwelijke	personen	beneden 18 jaar	27
"	"	van 18 - 21 jaar	6
"	"	boven 21 jaar	5
Mannelijke	"	beneden 18 jaar	62
"	"	van 18 - 21 jaar	13
"	"	boven 21 jaar	32
		Totaal	145 personen

Voorts werd in 44 gevallen de justitie van voorlichting gediend, en in 7 gevallen werden voorlichtingsrapporten uitgebracht ten behoeve van andere instanties.
Aan voorschotten aan reclassenten en aan steunverlening werd uitgegeven f. 486,14. Van de voorschotten werd later terugontvangen f. 368,25.

H. ZORG VOOR DE ZEEMAN.

International Seamen's Club.

De activiteiten over 1953 kunnen worden samengevat als volgt:

Bezochte schepen	109
Bezoekers van de club	26763
Bezochte zeelieden in hospitalen	146
Aantal logeerdagen	2636
Verzonden brieven	42049
Verzonden aangetekende stukken	398
Verzonden pakketten	134
Aan familieleden verzonden cheques	434
Verzonden telegrammen	78
Filmavonden	115

Voorts ontving gedurende de Kersttijd iedere zeeman die de club bezocht een kleine Kerstgave, terwijl gedurende de Kerstdagen zowel in het San Pedro hospitaal als in het Lago hospitaal films werden vertoond.

Gedurende het verslagjaar werd medewerking verleend aan het organiseren van picnics, rondritten over het eiland en andere recreatiemogelijkheden voor eenheden van de Nederlandse, Amerikaanse en Engelse vloten.

De club heeft een eigen bibliotheek met aan het einde van het jaar een bezit van ruim 1500 boeken, terwijl tevens tijdschriften in de Engelse, Duitse, Italiaanse en Spaanse taal aanwezig waren.

The Norwegian Seamen's Mission.

De activiteiten dezer stichting gaven de volgende cijfers:

Godsdienstoefeningen	137
Aantal bezoekers	3938
Andere bijeenkomsten	168
Aantal bezoekers	5356
Filmvoorstellingen	175
Aantal bezoekers	4047
Bezoekers van de leeszaal	9784
Bezoeken aan hospitalen	127
Aantal bezochte personen	296
Bezoeken aan schepen	535
Bezoeken aan de gevangenis	25
Rondritten met zeelieden	136
Aantal deelnemers	839
Voor zeelieden ontvangen brieven	681
Verzonden brieven	5212
Bijzondere verrichtingen voor zeelieden	295
Voetbalwedstrijden	44

I. VERLENEN VAN RECHTSBIJSTAND.

Ook in 1953 bestond voor on- of minvermogenden de mogelijkheid om op grond van een regeling, getroffen tussen de rechter in eerste aanleg en de dienst voor sociale en economische zaken, een aanvrage in te dienen om kosteloos een civielrechtelijke procedure te beginnen. Naar aanleiding van het door genoemde dienst uitgebrachte rapport werd door de rechter beslist of de vermogenssituatie, afgewogen tegen de eventuele kosten van het proces, toewijzing van het verzoek rechtvaardigde.

Een definitieve regeling inzake kosteloze rechtskundige bijstand werd ook in 1953 nog niet getroffen. Wel heeft een der plaatselijke praktizijns zich bereid verklaard om op interventie van de rechter in eerste aanleg deze bijstand te verlenen.

Gedurende het verslagjaar werd inzake 13 aanvragen om kosteloos te mogen procederen c.q. kosteloze rechtskundige bijstand te verkrijgen, door de dienst voor sociale en economische zaken gerapporteerd.

J. ONGEVALLEN- EN ZIEKTEREGELING.

Het aantal polissen, afgesloten ingevolge de Ziekteregeling 1936 (P.B. 1946 no. 101), was op 31 December 1953 443.

Gedurende het verslagjaar werden 51 nieuwe polissen ingevolge de Ongevallenregeling 1936 (P.B. 1946 no. 103) afgesloten. Het totaal aantal afgesloten polissen beliep per 31 December 1953 767.

Een commissie als bedoeld in artikel 6, lid 6 en artikel 18, lid 2 der Ongevallenregeling 1936 kwam eenmaal bijeen ter beoordeling van een omzetting ener periodieke uitkering in een uitkering ineens. De periodieke uitkering werd gehandhaafd.

De invordering der achterstallige premiën ingevolge de Ongevallenregeling 1936 werd op verzoek van en in samenwerking met de verzekeringsmaatschappijen regelmatig verzekerd.

Aan het einde van het verslagjaar waren er in het eilandgebied nog vijf werkgevers die hun eigen risico droegen in de zin van de Ongevallenregeling 1936 en de Ziekteregeling 1936.

1. Algemeen overzicht van het onderwijs over 1953.

Indeling der inrichtingen van onderwijs		aantal ingeschreven leerlingen: openbaar onderwijs	bijzonder R.K. onderwijs	bijzonder neutraal en protestants onderwijs	totaal	vakken van onderwijs
V.O.	Voorbereidend of bewaarschoolonderwijs. 11 scholen met 1-2 leerjaren. Aantal leerkrachten 44.	419	801	49	1269	Fröbelen, zingen, spelen en godsdienst.
G.L.O.A.	Gewoon lager onderwijs, categorie A. 2 scholen met 6 leerjaren in de buitendistricten. Aantal leerkrachten 23.	-	859	-	859	Nederlandse taal, lezen, schrijven, rekenen, zingen, tekenen, aardrijkskunde, plant- en dierkunde, handwerken, lichamelijke oefening en godsdienst.
G.L.O.B.	Gewoon lager onderwijs, categorie B. 13 scholen met 6-7 leerjaren. Aantal leerkrachten 130.	819	4083	39	4941	Als G.L.O.A., benevens Spaans, Engels, geschiedenis en natuurkunde.
M.U.L.O.	Meer uitgebreid lager onderwijs. 11 scholen, waarvan 1 met 1 t/m 10, 2 met 7 t/m 10, 2 met 7 t/m 9, 1 met 1 t/m 8, 4 met 1 t/m 6 en 1 met 12 leerjaren (Lago High School). Aantal leerkrachten 165.	1341	2648	491	4480	Als G.L.O.B., benevens Frans, Duits (facultatief), algebra, handelsrekenen, meetkunde, boekhouden, staatsinrichting en machineschrijven.
N.O.	Nijverheidsonderwijs. 1 school. Aantal leerkrachten 15.	245	-	-	245	Dagonderwijs. Timmeren, machinebankwerken, automontage, electrotechniek, gereedschapsleer, werktuigkunde en voorbereidende vakken als Engels, rekenen, wiskunde en natuurkunde.

Avondonderwijs, ten dele algemeen vervolgonderwijs, ten dele beroepsonderwijs.
Vervolgonderwijs en opleiding voor hulponderwijzer, onderwijzer, hoofdonderwijzer, electrotechnisch hulpmonteur, electrotechnisch monteur, landmeetkundige, douaneambtenaar, administratief ambtenaar, Papiamento enz. Opleidingen met 1 t/m 4 leerjaren.
De leerkrachten van het avondonderwijs zijn grotendeels leerkrachten van het dagonderwijs.

2. Overzicht van de aantallen scholen, de leerlingen en de leerkrachten daarvan, verdeeld naar de soorten van onderwijs, over 1953.

	aantal scholen				aantal leerlingen				aantal leerkrachten			
	open-baar	R.K.	ander bijzonder	totaal	open-baar	R.K.	ander bijzonder	totaal	open-baar	R.K.	ander bijzonder	totaal
V.O.	5	5	1	11	419	801	49	1269	13	29	2	44
G.L.O.A.	-	2	-	2	-	859	-	859	-	23	-	23
G.L.O.B.	3	10	-	13	819	4083	39	4941	24	103	3	130
M.U.L.O.	4	6	1	11	1341	2648	491	4480	50	83	32	165
N.O.	1	-	-	1	245	-	-	245	15	-	-	15
Totaal	13	23	2	38	2824	8391	579	11794	102	238	37	377

3. Overzicht van de aantallen leerlingen van alle scholen, verdeeld naar de soorten van onderwijs, over de laatste zeven jaren.

	openbare scholen	R.K. scholen	andere bijzondere scholen	totale schoolbevolking	bevolking	percentage bevolking
1947	1127	6102	456	7685	47932	16,03 %
1948	1542	6502	533	8577	51110	16,78 %
1949	1920	6884	589	9393	53574	17,53 %
1950	2104	7196	639	9939	53211	18,68 %
1951	2431	7687	605	10723	54625	19,63 %
1952	2715	7938	587	11240	56206	20,— %
1953	2824	8391	579	11794	57303	20,6 %

4. Overzicht van de lagere scholen, de leerlingen daarvan, het percentage van het schoolverzuim en de aantallen leerkrachten per school, over 1953.

Scholen	leerjaren	aantal ingeschreven en meetellende leerlingen per 31 December 1953			percentage schoolverzuim	leerkrachten per 31 December 1953										
		jongens	meisjes	totaal		IB	IA	II	III	IV	kwekeling	vakonderwijzer	onderwijzeres V.O.	kwekeling V.O.	hulpkwekeling V.O.	totaal
V.O.																
Openbare scholen.																
Commandeur Pieter Boerschool Sint Nicolaas	1-2	50	35	85									2	1		3
Prinses Margrietschool Oranjestad	1-2	78	59	137									4			4
Prinses Marijkeschool Sint Nicolaas	1-2	47	38	85									2			2
Prins Bernhardschool Sint Nicolaas	1-2	32	27	59									1	1		2
Commandant Generaal Abraham de Veerschool Sint Nicolaas	1-2	20	33	53									1	1		2
Bijzondere scholen.																
Mariacollege Oranjestad	1-2	133	121	254										6	3	9
St.Rosaschool Oranjestad	1-2	26	24	50										1	1	2
St.Theresiaschool Sint Nicolaas	1-2	161	184	345									1	6	7	14
H.Hartschool Savaneta	1-2	31	40	71									2	1		3
St.Annaschool Noord	1-2	29	52	81										1		1
G.L.O.A.																
Bijzondere scholen.																
St.Mariaschool Santa Cruz	1 t/m 6		529	529	3,56			1	3	7	2	1				14
H.Hartschool Savaneta	1 t/m 6		330	330	3,63				2	3	4					9
G.L.O.B.																
Openbare scholen.																
Prinses Margrietschool Oranjestad	1 t/m 6	81	75	156	8,98		1		1	3						5
Prinses Marijkeschool Sint Nicolaas	1 t/m 7	148	149	297	3,14		1		2	4		1				8
Prins Bernhardschool Sint Nicolaas	1 t/m 7	182	184	366	7,23		3		4	4						11

Scholen	leerjaren	aantal ingeschreven en meetellende leerlingen per 31 December 1953			percentage schoolverzuim	leerkrachten per 31 December 1953										
		jongens	meisjes	totaal		IB	IA	II	III	IV	kwekeling	vakonderwijzer	onderwijzers V.O.	kwekeling V.O.	hulpkwekeling V.O.	totaal
Bijzondere scholen.																
De la Salleschool Oranjestad	1 t/m 6	470		470	2,94	1	2		4	5						12
Don Boscoschool Sint Nicolaas	1 t/m 6	507		507	2,77		5	2	3	2						12
St.Jozefschool Santa Cruz	1 t/m 6	559		559	4,15		2	2	3	5						12
St.Antoniusschool Savaneta	1 t/m 7	387		387	4,21		1		2	5	1					9
St.Martinusschool Paradera	1 t/m 4	183	148	331	3,58		1		5	2						8
St.Aloysiusschool Noord	1 t/m 6	297		297	4,88		1	1	4	1	1					8
St.Rosaschool Oranjestad	1 t/m 7		534	534	1,6			2	1	10		3				16
St.Theresiaschool Sint Nicolaas	1 t/m 7		694	694	2,67			1	2	13	1					17
St.Annaschool Noord	1 t/m 7		304	304	3,09				5	2	1	1				9
Protestantse school Piedra Plat	1 t/m 7	15	24	39	12,--		1			1	1					3
<u>M.U.L.O.</u>																
Openbare scholen.																
Julianaschool bovenbouw Oranjestad	7 t/m10	52	98	150	2,67	6	1					6				13
Julianaschool benedenbouw Oranjestad	1 t/m 6	230	273	503	3,55	1	5		7	1						14
Commandeur Pieter Boerschool Sint Nicolaas	1 t/m 6	195	199	394	1,8		8		4			2				14
Commandant Generaal Abraham de Veerschool Sint Nicolaas	1 t/m 5 7 t/m 9	134	160	294	3,16	3	2		4	1		2				12
Bijzondere scholen.																
Dominicuscollege bovenbouw Oranjestad	7 t/m10	277		277	2,56	11	2									13

Dominicuscollege benedenbouw Oranjestad	1 t/m 6	713		713	3,81	3	12		4			19
Augustinuscollege bovenbouw Sint Nicolaas	7 t/m 9	75		75	1,08	3	1					4
Augustinuscollege benedenbouw Sint Nicolaas	1 t/m 6	324		324	2,05	1	8					9
Mariacollege Oranjestad	1 t/m10		818	818	2,64	3	8	1	9	1	2	24
Filomenacollege Sint Nicolaas	1 t/m 8		441	441	1,17	1	5		8			14
Lago Community School Sint Nicolaas	1 t/m12			491	2	Allen met bachelor of master degree						32

Bovendien is aan deze school nog een Kindergarten verbonden met 49 kinderen en twee leerkrachten.

Opmerking 1. Alle bijzondere scholen worden van overheidswege gesteund, behalve de Lago Community school.
Opmerking 2. De vakonderwijzers werken in sommige gevallen aan verschillende scholen.

V. Voorbereidend onderwijs. (V.O.).

Zie overzicht 2 hiervoor.

Dit onderwijs wordt gegeven in voorbereidende klassen, toegevoegd aan vele lagere scholen, en in zelfstandige kleuterscholen.

Het telde op 31 December 1953 1269 (1125) leerlingen, verdeeld over 11 (11) inrichtingen. In 1953 werd weliswaar een nieuwe R.K. bewaarschool op Brasil in gebruik genomen, maar deze school ressorteert nominaal onder de Catharinabewaarschool te Sint Nicolaas.

De subsidieregeling voor bijzondere bewaarscholen bleef in 1953 ongewijzigd, zodat f. 16,-- per leerling per jaar werd uitgekeerd, alsmede f. 240,-- vergoeding per jaar per lokaal. De duurtetoeslag 1942 en de Arubastandplaatstoelage werd vanwege het eilandgebied aan de leerkrachten van de bijzondere bewaarscholen vergoed.

Er bestaat een van landswege gesubsidieerde R.K. leergang tot opleiding van kwekelingen met zelfstandige bevoegdheid. Bij het in 1953 gehouden examen slaagden 5 candidaten.

VI. Lager onderwijs.

Hieronder vallen het gewoon lager onderwijs A (G.L.O.A.), het gewoon lager onderwijs B (G.L.O.B.) en het meer uitgebreid lager onderwijs (M.U.L.O.).

1. Overzicht van de scholen en leerlingen.

Zie overzicht 4 hiervoor.

Op 31 December 1953 bestonden er:

	2 (3)	scholen voor G.L.O.A.
	13 (12)	scholen voor G.L.O.B.
	11 (10)	scholen voor M.U.L.O.
Totaal	26 (25)	scholen voor lager onderwijs.

De bijzondere scholen werden beheerd door:

	G.L.O.A.	G.L.O.B.	M.U.L.O.
Vicariaat van de Nederlandse Antillen	2	10	6
Protestantse Gemeente van Aruba	-	1	-
Lago Oil & Transport Company, Ltd.	-	-	1
	2	11	7

Met ingang van 1 September 1953 werd de Protestants-christelijke G.L.O.A.-school te Piedra Plat omgezet in een G.L.O.B.-school.

Sedert dezelfde datum vormden de kopklassen van het Augustinuscollege te Sint Nicolaas een zelfstandige school.

Op 31 December van het verslagjaar waren nog 10 noodlokalen in gebruik.

2. Leerkrachten.

Voor aantal, plaatsing en rangen der leerkrachten wordt verwezen naar overzicht 4 hiervoor.

Het aantal gewone leerkrachten bij het openbaar onderwijs was op 31 December 1953 66 (60), benevens 7 (7) vakonderwijzers(essen).

Bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs bedroeg het aantal gewone leerkrachten 202 (194), benevens 7 (4) vakonderwijzers(essen).

Bij het ongesubsidieerd bijzonder onderwijs bedroeg het aantal leerkrachten 32 (33).

3. Leerlingen.

Voor de verdeling van de leerlingen over de lagere scholen wordt verwezen naar overzicht 4 hiervoor.

Op 31 December 1953 bedroeg het aantal leerlingen 10280 (9860), verdeeld als volgt:

openbaar onderwijs	2160	(2000)
bijzonder gesubsidieerd onderwijs	7590	(7367)
bijzonder ongesubsidieerd onderwijs	530	(493)
Totaal	10280	(9860)

4. Schoolverzuim.

Voor de gemiddelden van het schoolverzuim in 1953 van de afzonderlijke scholen zie overzicht 4 hiervoor.

Het schoolverzuim voor de verschillende schooltypen was rekenkundig gemiddeld:

G.L.O.A.	5,58 %	(7,5 %)
G.L.O.B.	3,89 %	(4,8 %)
M.U.L.O.	2,55 %	(3,7 %)

Het schoolverzuim op Aruba bedroeg gemiddeld 4,01 % (4,81 %).

5. Schoolvoeding.

Slechts op de Prinses Margrietschool te Oranjestad werd nog gedurende het verslagjaar aan twee kinderen schoolvoeding verstrekt.

6. Schoolartsendienst.

Deze dienst heeft gedurende het verslagjaar goed gefunctionneerd. 3033 kinderen werden volledig en 175 kinderen gedeeltelijk onderzocht. Bij $1\frac{1}{2}$ % van deze kinderen was de voedingstoestand beneden het normale. Door de schoolarts werden 1119 kinderen gevaccineerd tegen pokken. Een aanzienlijk gedeelte van de leerlingen bleek een slecht gebit te hebben, in verband waarmee voorbereidende maatregelen werden getroffen om te komen tot de stichting van een schooltandheelkundige dienst.

99 kinderen bleken in aanmerking te komen voor een nader onderzoek betreffende het al of niet volgen van buitengewoon lager onderwijs.

7. Oudercommissies.

Aan het eind van het verslagjaar was slechts aan de Prinses Beatrixschool te Oranjestad een oudercommissie verbonden, samengesteld als volgt:

E.B.Fowler	voorzitter
V.E.Henriquez	plv. voorzitter
Mevr. E.Bergen-Khouw	secretaresse
Mevr. C.van der Linden-Woudsma	plv. secretaresse
J.G.de Castro	leden
L.Willems	
P.Johnson	

De oudercommissie aan de Commandeur Pieter Boerschool bestond per 31 December 1953 niet meer als zodanig, daar 4 van de 5 leden geen kinderen meer op die school hadden en in hun vervanging nog niet was voorzien.

8. Uitkomsten van het onderwijs.

De resultaten van de M.U.L.O.-examens waren in 1953 als volgt:

Voor het diploma A hadden zich opgegeven 69 (38) candidaten; hiervan slaagden er 59 (35), terwijl 10 (3) candidaten werden afgewezen.

Voor het diploma B waren er in 1953 geen (2) candidaten.

9. Opleiding van leerkrachten bij het lager onderwijs.

a. Hulponderwijzer.

Er bestaat een van landswege gesubsidieerde R.K. cursus tot opleiding voor hulponderwijzer. Bij het gehouden examen 1953 slaagden 2 (6) van de 4 (8) candidaten.

b. Onderwijzer.

Tot opleiding van onderwijzers houdt het land een 4-jarige cursus in stand. Bij de in 1953 gehouden examens slaagden 2 (3) van de 9 (4) candidaten.

c. Hoofdonderwijzer.

Er bestaat een ongesubsidieerde R.K. hoofdaktecursus. Van de 5 candidaten voor het gedeelte A slaagden er 2; van de 6 candidaten voor het gedeelte B 4. Aan 4 geslaagden kon de volledige akte worden uitgereikt.

d. Overige onderwijsbevoegdheden.

Van de opleiding tot de onderstaande bevoegdheden is die voor de L.O. akte lichamelijke oefening een overheidscursus. Voor de overige L.O. akten wordt opgeleid door middel van privaat- en clublessen door particulieren.

De in 1953 gehouden examens hadden onderstaand resultaat.

Examens	aantal candidaten	geslaagd	afgewezen
Duits L.O.	2	1	1
Engels L.O.	19	13	6
Frans L.O.	3	-	3
Spaans L.O.	16	7	9
Handelskennis L.O.	1	1	-
Wiskunde L.O.	1	-	1
Lichamelijke oefening L.O.	11	10	1
Totaal	53	32	21

10. Lago Community School.

De Lago Community School op Aruba geeft een jaar voorbereidend onderwijs. Er zijn 6 klassen Elementary School, 2 klassen Junior High School en 4 klassen Senior High School. De High School volgt het programma van de Southern Association of Colleges and Secondary Schools.

Er zijn 32 onderwijzers aan de school verbonden, hieronder begrepen een hoofdonderwijzer en een assistent-hoofdonderwijzer, die geen les geven. Bovendien zijn aan de school enige typistes verbonden. Al deze 32 leerkrachten zijn in het bezit van een bachelor's of een master's degree.

Het aantal leerlingen bedroeg op 31 December 1953:

Kindergarten	49
Elementary School	318
High School	173
Totaal	540

In 1953 slaagden alle 26 candidaten voor het eindexamen. 20 ervan werden ingeschreven op colleges in de Verenigde Staten van Amerika en 1 op een college in Engeland.

VII. Vervolgonderwijs.

In November 1953 werden 2 particuliere avondscholen opgericht, een te Noord en een te Sint Nicolaas. De belangstelling voor deze cursussen was groot. Het eilandsbestuur verklaarde zich bereid deze cursussen gedeeltelijk te subsidieren.

VIII. Middelbaar onderwijs.

Op Aruba werd ook gedurende het verslagjaar officieel nog steeds geen middelbaar onderwijs gegeven. Wel werd in elk der drie parallelklassen zowel aan de openbare Julianaschool als aan het bijzondere Dominicuscollege, beide scholen voor M.U.L.O., een H.B.S.-rooster gevolgd en H.B.S.-leerstof gegeven.

Van de 20 leerlingen, die in 1953 de derde (officieuse) klas met H.B.S.-rooster met vrucht doorlopen hadden, vervolgden 9 leerlingen hun

studie in een vierde klas H.B.S., waarvan 8 in Nederland en 1 op Curacao; 2 leerlingen gingen naar een M.T.S. in Nederland en 3 naar een kweekschool aldaar; de overige 6 vonden een werkkring op Aruba, waarvan 5 bij de Lago Oil & Transport Company, Ltd. en 1 in eilandsdienst.

De verdeling van de leerlingen op de beide scholen en over de verschillende klassen was op 31 December 1953 als volgt:

	klasse I	klasse II	klasse III
Julianaschool	11	5	10
Dominicuscollege	20	12	15

Gedurende het verslagjaar slaagde een onderwijzer voor het examen middelbaar wiskunde (akte K I). Het schriftelijk gedeelte deed hij op Aruba; voor het mondeling gedeelte ging hij naar Nederland.

IX. Beroepsonderwijs en leergangen.

1. Arubaanse Technische School.

Met het afbouwen van het hoofdgebouw van de school werd om verschillende redenen in 1953 niet begonnen; dit zou Januari 1954 worden.

De school telde op 31 December 1953 252 (255) leerlingen, verdeeld als volgt:

Opleiding tot	klasse I	klasse II	klasse III	totaal
machinebankwerker	28	41	10	79
electricien	21	23	13	57
automonteur	28	35	12	75
timmerman	18	14	5	37
voorbereidend middelbaar technisch onderwijs	-	-	4	4
Totalen	95	113	44	252

Het aantal leraren bedroeg 14, waarvan 1 uurleraar, benevens 1 vakleraar voor lichamelijke oefening.

In 1953 werden voor het eerst eindexamens gehouden. De resultaten waren als volgt:

Examens	aantal candidaten	geslaagd	afgewezen
machinebankwerker	9	9	-
electricien	8	5	3
automonteur	12	9	3
Totaal	29	23	6

De contacten van de Arubaanse Technische School met de Lago Oil & Transport Company, Ltd. werden gedurende het verslagjaar nog verstevigd en uitgebreid.

2. Vocational and Apprentice Training der Lago Oil & Transport Company, Ltd.

Op 31 December 1953 bedroeg het aantal leerlingen 283, verdeeld over 4 leerjaren. Op die datum waren 27 school- en praktijkinstructeurs aan de school verbonden.

Aan 94 geslaagden van de klas 1949 kon in 1953 een getuigschrift worden uitgereikt. De twee beste candidaten ontvingen een beurs om een jaar in de Verenigde Staten van Amerika te studeren.

3. Opleiding voor de diploma's van de Vereniging tot bevordering van Electrotechnisch Vakonderwijs in Nederland (V.E.V.).

Ook in 1953 werden examens afgenomen voor aspirant hulpmonteur en sterkstroom hulpmonteur. De uitslagen waren als volgt:

Examens	aantal candidaten	geslaagd	afgewezen
aspirant hulpmonteur	3	1	2
sterkstroom hulpmonteur	4	3	1
Totaal	7	4	3

Op 1 September 1953 werden de normale cursussen voor de V.E.V. diploma's stopgezet en werden de opleidingen ondergebracht in de Arubaanse Technische Avondschool.

4. Arubaanse Technische Avondschool.

Op 31 December 1953 werd in de volgende vakken onderwijs gegeven, waaraan de daarachter vermelde aantallen leerlingen deelnamen:

machinebankwerker/landmachinist	4
electricien V.E.V.	8

5. Opleiding voor de diploma's van N.A.V.P. en V.L.I.S.E.M.

Op Aruba bestaat enige malen per jaar de gelegenheid om examen te doen voor de diploma's machineschrijven en stenografie van de Vereniging van Leraren in Stenographie en Machineschrijven (V.L.I.S.E.M.) en voor de diploma's van de Nederlandse Associatie voor Practijkexamens (N.A.V.P.).

De uitslagen van de in 1953 gehouden examens luidden:

Diploma's		aantal candidaten	geslaagd	afgewezen
V.L.I.S.E.M.	machineschrijven Nederlandse taal	40	34	6
V.L.I.S.E.M.	machineschrijven Engelse taal	1	-	1
V.L.I.S.E.M.	stenografie Nederlandse taal	6	-	6
V.L.I.S.E.M.	stenografie Engelse taal	3	2	1
N.A.V.P.	boekhouden	5	1	4
N.A.V.P.	Engelse handelscorrespondentie	9	4	5
N.A.V.P.	Spaanse handelscorrespondentie	1	1	-
	Totaal	65	42	23

6. Leergang voor ambtenaren.

Voor administratieve ambtenaren.

De landscursus tot opleiding voor het examen adjunctcommies vond voortgang. Van de 2 candidaten die examen deden slaagde er 1.

Op 31 December 1953 was het aantal cursisten 6.

Voor douaneambtenaren.

Bij het gehouden vakexamen voor hoofdkommies der belastingen slaagden 11 van de 16 candidaten; 5 werden afgewezen.

7. Landsleergang landmeetkunde.

In September 1953 werd de cursus voor het A diploma als geëindigd beschouwd. Van de 6 examencandidaten slaagden er 4; 2 werden afgewezen.

Daarna werd met 6 leerlingen doorgegaan voor het B diploma. Op 31 Decembe 1953 waren er nog 5 cursisten.

8. Leergang voor handenarbeid.

De animo voor deze van eilandswege georganiseerde cursus bleef onverflauwd. Het gehele jaar door bedroeg het aantal cursisten 63, terwijl nog een 20-tal leerlingen op een wachtlijst stonden wegens plaatsgebrek.

9. Algemeen vormend muziekonderwijs.

Gedurende het verslagjaar werden door twee leerkrachten gedurende 5 lessen per week aan 78 leerlingen les gegeven. Einde 1953 werd deze cursus door het eilandsbestuur opgeheven.

X. S t u d i e b e u r z e n   e n   v o o r r e c h t e n .

1. Eilandsstudiebeurzen voor opleiding aan middelbare scholen op Curacao.

In 1953 werden aan 2 jongelieden eilandsbeurzen verstrekt teneinde op Curacaose middelbare scholen hun laatste studiejaar af te maken.

2. Eilandsstudiebeurzen voor opleiding in Nederland.

Vanwege het eilandgebied werden in 1953 aan 10 jongelieden studiebeurzen verleend ter tegemoetkoming in de kosten van hun opleiding en verdere opleiding in Nederland. Van deze 10 ging er 1 studeren voor het diploma gemeente-administratie, 1 voor de hoofdakte en de overigen gingen de studie aan een H.B.S. volgen.

3. Landsstudiebeurzen voor opleiding in Nederland.

In het verslagjaar werd aan 9 jongelieden uit Aruba een studiebeurs ten laste van 's lands kas verstrekt.

Aan het einde van 1953 studeerden op deze wijze de navolgende aantallen jongelieden, afkomstig van Aruba, in Nederland:

	gemeente-financiën	onderwijzer(es)	M.T.S.	hogescholen	verpleegster	maatschappelijk werkster
mannelijke bursalen	1	10	3	2		
vrouwelijke bursalen		17			1	1
Totaal	1	27	3	2	1	1

4. Vrije overtocht naar Nederland vanwege het eilandgebied.
In 1953 werd aan 8 jongelieden, die niet voor een eilandsstudiebeurs in aanmerking kwamen, ten laste van het eilandgebied voor studiedoeleinden vrije overtocht naar Nederland verleend.

5. Huisvestingstoelagen.
Aan jongelieden, afkomstig van Aruba en studerend op Curacao, en die in het werkkamp "Brakkeput" of in het internaat van het Sint Martinusgesticht verblijven, wordt in sommige gevallen door het eilandgebied een huisvestingstoelage verleend. Hiervan werd aan het einde van het verslagjaar geprofiteerd door 7 jongens in Brakkeput en 6 meisjes in het Sint Martinusgesticht.

XI. Filmonderwijs en culturele filmvoorstellingen.

1. Filmonderwijs.
Het filmonderwijs op de scholen vond normale voortgang. 10 onderwijzers kregen in 1953 de bevoegdheid om films te mogen draaien. Aan het einde van het verslagjaar bezaten 68 onderwijzers(essen) deze bevoegdheid.
Per 31 December 1953 aanwezig materiaal:
8 geluidfilmprojectoren
7 stommefilmprojectoren
15 "slide" projectoren, waarvan 1 beschikbaar gesteld door de Filmliga.
127 schoolfilms
428 schoolfilm"strips".
Uitgeleend, gecontroleerd en eventueel gerepareerd of schoongemaakt werden 292 schoolfilms en 200 schoolfilm"strips".

2. Culturele filmvoorstellingen.
Er zijn in het jaar 1953 op Aruba 46 culturele filmvoorstellingen gehouden.
Wegens het ontbreken van gelden op de begroting konden geen nieuwe films worden gekocht om behoorlijke programma's samen te stellen. In de maanden November en December konden in het geheel geen voorstellingen meer worden gegeven.

B. BIBLIOTHEEK EN FILMOTHEEK.

Per 31 December 1953 bestond het personeel uit:
1 bibliothecaris
1 assistente 2e klasse
1 assistente 3e klasse
1 bode le klasse.

	1952	1953		
Aantal ingeschreven leden per 31 December		Oranjestad	Sint Nicolaas	totaal
Volwassen leden	726	558	130	688
Jeugdleden	683	232	237	469
Filmotheekleden	56	65		65
Totalen	1465	855	367	1222

Aantal ingeschreven boeken per 31 December	1952	1953 Oranjestad	Sint Nicolaas	totaal
Voor volwassenen:				
Nederlands	2838	2733	483	3216
Engels	1063	1235	152	1387
Spaans	439	478	14	492
Duits	64	75	-	75
Frans	114	123	-	123
Papiaments	20	23	-	23
Italiaans	27	28	-	28
Fries	7	7	-	7
Voor kinderen:				
Nederlands	1733	1499	641	2140
Engels	230	230	90	320
Spaans	26	59	1	60
Geclassificeerde boeken:	5312	5850	244	6094
Totaal aantal ingeschreven boeken	11846	12340	1625	13965
Aantal tijdschriften in de leeszaal per 31 December	128	124	-	124
Aantal bezoekers van de leeszaal:	2334	2556	-	2556
Aantal uitgeleende boeken:				
Aan volwassenen:				
Nederlands	16233	12595	3762	16357
Engels	3884	2085	1197	3282
Spaans	1281	1067	29	1096
Duits	99	46	-	46
Frans	79	39	10	49
Papiaments	50	19	4	23
Fries	10	1	-	1
Latijn	1	-	-	-
werken over de Nederlandse Antillen en Suriname	64	73	-	73
Geclassificeerde werken:	3159	2157	423	2580
Aan kinderen:				
Nederlands	15393	5266	6137	11403
Engels	619	51	595	646
Spaans	18	37	34	71
Totaal aantal uitgeleende boeken	40890	23436	11191	35627
Aantal aanwezige films:		520	-	520
Aantal uitleningen van films:	2051	2522	-	2522

Met de bibliotheek der Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam werd een overeenkomst aangegaan, waardoor het voor elk lid van de openbare leeszaal en boekerij op Aruba mogelijk werd studieboeken en gebonden jaargangen van tijdschriften te laten overkomen.

C. KUNST. WETENSCHAP.

I. Stichting Cultureel Centrum Aruba.

De werkzaamheden van de onderafdelingen dezer stichting kunnen als volgt worden samengevat.

1. Filmliga.
Per 31 December 1953 telde deze vereniging 247 leden.
De normaalfilms, welke in het theater Rialto werden vertoond, waren zeer gevarieerd van stijl en inhoud, terwijl ook de smalfilmprogramma's zich in een groter publiek mochten verheugen dan voorheen.

2. Muziekschool.
In September 1953 kreeg de Stichting Arubaanse Muziekschool een wettelijke basis.
Aan het einde van het verslagjaar waren er ongeveer 100 privé leerlingen (voor piano, zang, viool, gitaar, trompet en orgel), alsmede een kinderkoor van 50 leden.
In Juni en Juli werden leerlingenuitvoeringen gegeven te Oranjestad en Sint Nicolaas.
Aan het einde van het jaar vond een Kerstuitvoering plaats, die zeer druk bezocht was en waar behalve het kinderkoor ook verschillende leraren der school optraden en enkele medewerkenden uit de Lago Colony.

3. Rhythmische dansschool.
Met financiele steun van het Cultureel Centrum Aruba en onder leiding van Mej. Els Athmer werden deze danslessen gedurende het verslagjaar voortgezet.
Gedurende het eerste halfjaar bedroeg het aantal leerlingen 80, later uitgebreid tot 91. Ook in de Lago Colony werd aan 16 kinderen les gegeven. Aan een groepje onvermogende kinderen werd gratis dansles gegeven.
In de loop van 1953 werd door de leerlingen enkele malen meegewerkt aan amateursavonden ten bate van een goed doel.
Het aantal lesuren bedroeg gemiddeld 12 per week.

4. Volksuniversiteit.
Deze afdeling werd in 1953 opgericht onder auspiciën van het Cultureel Centrum Aruba.
Gedurende het verslagjaar werden reeds 11 lezingen verzorgd met een gemiddeld aantal bezoekers van 30.
Op 31 December 1953 had de Volksuniversiteit 113 leden. Het lidmaatschap bedroeg f. 2,50 per jaar, terwijl de cursussen voor de leden gratis toegankelijk waren.

5. Amateurtoneelgroep "Aruba".
Ook deze afdeling werd in 1953 onder auspiciën van het Cultureel Centrum Aruba opgericht.
In November gaf zij met veel succes een uitvoering van de thriller "Tien kleine Kleutertjes".

In de tweede helft van het verslagjaar ontving het Cultureel Centrum Aruba van de Sticusa (Stichting voor de Culturele Samenwerking tussen Nederland, Indonesië, Suriname en de Nederlandse Antillen te Amsterdam) honderden kinderboeken, die aan een groot aantal scholen, zowel openbaar als bijzonder, werden doorgegeven.
Daarnaast werden van dezelfde stichting tijdschriften en boeken, waaronder vakliteratuur op het gebied van muziek, ballet en toneelkunst ontvangen, die aan de betreffende afdelingen werden doorgegeven.

6. Arubaanse Kunstkring.
Vooral tengevolge van financiele moeilijkheden, waarmee samenhing de verminderde belangstelling voor concerten en het feit dat de B.P.M. haar culturele uitzendingen uit Nederland staakte en de Sticusa de hare verminderde, zag deze vereniging zich in de loop van 1953 gedwongen een onderafdeling te worden van het Cultureel Centrum Aruba.
Gedurende het verslagjaar hebben vooral plaatselijke krachten medegewerkt aan concerten. Uit Nederland kwam op 21 September de bekende

zangeres Erna Spoorenberg, die een recital gaf met pianobegeleiding van Arnold Juda.

II. Algemeen Nederlands Verbond.

Van deze vereniging werd geen verslag ontvangen.

D. SPORT EN SPEL.

Van de verschillende sportverenigingen en/of -commissies werd geen verslag ontvangen.

Padvinderij en verkennerij.

Het Nederlandse Padvindstersgilde.
District Aruba.

Het ledenaantal van het district beliep per 31 December 1953 193 padvindsters en kabouters en 20 leidsters, verdeeld over 4 groepen:

Beatrixgroep
Philomenagroep
Tarabanagroep
Theresiagroep.

Gedurende het verslagjaar werden verschillende cursussen en kampen georganiseerd. Voorts hadden de normale activiteiten plaats.

Van de overige verenigingen werd geen verslag ontvangen.

E. EREDIENSTEN.

I. De katholieke kerk.

Parochie	aantal pariochianen		aantal		
	per 1 Januari 1953	per 31 December 1953	doopsels	huwelijken	overledenen
Oranjestad	7500	8000	420	75	52
Noord	± 3900	± 4032	154	30	22
Paradera	± 3500	± 3600	117	28	20
Santa Cruz	5800	6020	222	36	36
Savaneta	± 4000	± 4000	142	23	15
Sint Nicolaas	9250	9250	548	75	43
Totaal	± 33950	± 34902	1603	267	178

II. Andere kerkgenootschappen.

	catechisanten	Zondagsschoolkinderen	ingezegende huwelijken	toegediende doopsels	lidmaten per 1 Januari 1953	nieuw ingeschreven lidmaten	afgeschreven lidmaten	overledenen	lidmaten per 31 December 1953
Protestantse Gemeente	240	300	12	48	1290	49	4	3	1380
Anglikaanse Kerk	35	180	12	120	638	89	125	4	598
The Methodist Church		695	26	177	553	42	9	9	585
Jehova's Getuigen				3	114	13	1		115
The Church of God		100		6	39	9	4		44

Van de overige op Aruba vertegenwoordigde kerkgenootschappen werden geen gegevens ontvangen.

HOOFDSTUK XV

LANDSVERDEDIGING

In het schutterijregister, bijgehouden krachtens artikel 22 van de Schutterijlandsverordening 1940 (P.B. 1940 no. 81) waren aan het einde van het verslagjaar opgenomen onderstaande jaarklassen:

Jaarklasse 1928	319	personen
1929	318	
1930	344	
1931	296	
1932	398	
1933	368	
1934	384	
1935	353	
Totaal	2780	personen.

HOOFDSTUK XVI

JUSTITIE

A. PROCESSEN-VERBAAL.

In 1953 werden door de verkeersafdeling der politie opgemaakt 424 (389) processen-verbaal, waarin 808 (519) feiten aan 547 (392) personen werden ten laste gelegd.

Terzake van openbare dronkenschap werden opgemaakt 623 (596) processen-verbaal, waarvan 57 (107) tegen zeelieden, 26 (47) tegen vreemdelingen, 501 (401) tegen Arubanen en 39 (41) tegen personen van andere eilanden van de Nederlandse Antillen.

In totaal werden opgemaakt 2906 (3207) processen-verbaal, waarin 3382 (4133) feiten werden ten laste gelegd aan 3112 (3441) personen.

Een specificatie van de opgemaakte processen-verbaal volgt hierna.

Overzicht van de opgemaakte processen-verbaal terzake van gepleegde misdrijven.

	1951	1952	1953
Afpersing	2	1	2
Alimentatieplicht, opzettelijk zich onttrekken aan -	2	1	3
Als meerderjarige ontucht plegen met een minderjarige van hetzelfde geslacht	2	-	3
Bedreiging met enig misdrijf tegen het leven	8	6	14
Bedrog in leverantiën	-	2	-
Belediging, eenvoudige -	23	25	30
" van een ambtenaar	3	4	3
" van de Staat	-	1	-
" van Hare Majesteit de Koningin	-	-	1
Bevorderen van ontucht	-	3	-
Beroving	-	4	-
Bigamie	1	-	1
Brandstichting	-	3	1
" , poging tot -	3	-	2
" , opzettelijk uitlokken tot -	3	-	-
Diefstal	95	109	81
" in vereniging	-	20	3
" , poging tot -	3	5	4
" onder verzwarende omstandigheden	16	39	36
" , poging tot - onder verzwarende omstandigheden	6	4	4
" met braak	11	16	14
" , medeplichtigheid aan -	4	5	5
" met geweldpleging	-	4	-
" , opzettelijk uitlokken van -	-	1	1
Dierenmishandeling	3	-	2
Doodslag	2	-	2
" , poging tot -	2	3	3
Dood door schuld	4	3	8
Feitelijke aanranding der eerbaarheid	1	1	-
Flessentrekkerij	2	-	-

	1951	1952	1953
Hazardspel, gelegenheid geven tot -	2	3	-
Heling	25	29	10
Heling, schuld -	-	8	2
Huisvredebreuk	15	19	7
Insubordinatie	1	-	-
Kind te vondeling leggen	1	-	-
Lasterlijke aanklacht	1	-	-
Lasterlijke verdachtmaking	-	-	3
Lichamelijk letsel door schuld	27	33	23
" " " " , zwaar -	2	2	6
Meineed	5	-	-
" , uitlokking tot -	2	-	-
Mishandeling, eenvoudige -	125	118	124
" , poging tot zware -	16	6	8
" , zware -	18	13	19
" met voorbedachte rade	3	1	3
" , zware -, de dood ten gevolge hebbende	2	-	3
" , zwaar lichamelijk letsel ten gevolge hebbende	4	1	1
" , zware - met voorbedachte rade	-	4	-
" van een ambtenaar	5	2	3
" tegen echtgenote/kinderen	4	1	6
" tegen moeder	-	-	1
" , wederzijdse -	-	6	8
Misleiding van minderjarige	1	-	1
Moord	1	-	-
", poging tot -	3	3	-
Omkoping, poging tot -	1	-	-
Ondermijning openbaar gezag door geschrift	1	-	-
Onttrekking van een goed aan de boedel	-	-	8
" minderjarige aan wettelijk gezag	2	-	-
Ontucht met minderjarige van hetzelfde geslacht	11	7	3
" " meisje beneden 15 jaar	-	1	1
" " minderjarige dochter	1	1	-
" " " pupil	1	-	1
" " " bediende	-	1	-
Openbare schennis der eerbaarheid	1	6	4
Openlijke geweldpleging	8	1	11
Oplichting	8	9	5
" , poging tot -	-	1	-
" , medeplichtigheid aan -	-	-	-
Opzettelijk niet voldoen aan bevel of vordering	9	16	17
Opzettelijke belemmering van handeling van een ambtenaar	3	-	5
Overtreding Motorrijtuig- en Motorbootbelasting-verordening 1928	100	55	115
Pornografie	-	2	2
Schaking	4	-	-
Schuld aan beschadiging electriciteits-/telefoonnet	3	11	5
Schuld aan beschadiging gebouw	3	-	-
Smaad	6	-	6
Smaadschrift	4	1	4
Stroperij onder verzwarende omstandigheden	3	7	3
Valse aangifte	-	3	3
" handtekening	-	1	-

	1951	1952	1953
Valse bankbiljetten, uitgeven van -	1	-	-
" " " " , medeplichtigheid aan -	1	-	-
Valsheid in geschrifte	7	3	5
Verduistering	23	15	18
" in dienstbetrekking	8	3	9
" van staat	1	-	2
Vernieling	44	40	45
Verkrachting	-	5	10
" , poging tot -	2	2	4
Vleselijke gemeenschap met meisje beneden 12 jaar	-	5	10
" " " " van 12 - 15 jaar	5	10	5
" " " zijn minderjarig pleegkind	-	-	1
" " " zijn minderjarige dochter	1	2	-
Vruchtafdrijving	6	-	3
" , poging tot -	4	-	-
Verstekelingenverordening	3	-	3
Wederrechtelijke vrijheidsberoving	-	-	4
Wederspannigheid	8	8	10
" , lichamelijk letsel ten gevolge hebbende	-	-	5
Totaal	741	727	778

Alsvoren terzake van gepleegde overtredingen.

	1951	1952	1953
Baldadigheid	3	5	3
Besmettelijke ziektenverordening	108	29	33
Bouw- en woningverordening 1935	-	-	2
Burengerucht	2	2	-
Dronkenschap	695	596	623
Gooien met harde voorwerpen op de openbare weg	13	6	8
Handelsregisterverordening	1	-	-
Hazardspel, deelnemen aan -	4	6	-
Huurcommissieregeling	3	-	-
In staat van dronkenschap de orde verstoren	12	7	4
" " " " eens anders veiligheid bedreigen	1	5	2
Loterijverordening 1909	1	2	1
Nuttige diersoortenverordening	-	-	1
Onder invloed van sterke drank een motorrijtuig besturen	131	154	120
Onbevoegd uitoefenen van de geneeskunde	-	1	2
" " " het beroep van vroedvrouw	-	-	2
Orde verstoren in een woning	-	3	-
" " op de openbare weg	2	5	6
Opiumverordening	-	1	3
Slacht- en keuringsverordening 1933	1	1	3

	1951	1952	1953
Valse naam opgeven	10	17	10
Vechten op de openbare weg	38	28	18
Verzet tegen een ambtenaar	9	10	7
Verkeersovertredingen	1613	2380	1625
Verordening houdende bepalingen omtrent drukwerken	2	-	-
Algemene verordening I.U. en D. 1908	-	-	4
Vergunningsverordening 1949	11	6	6
Visserijkeur 1950	3	-	-
Vuurwapenverordening 1930	2	5	1
Wapenverordening 1931	15	13	9
Winkelsluitingsverordening 1932	1	1	1
Motorrijtuig besturen wijl bevoegdheid ontzegd	19	24	27
Andere processen-verbaal, opgemaakt terzake aanhouding, aanrijding, bevinding, onderzoek etc.	115	98	83
Totaal	2816	3406	2604

B. AANHOUDING VAN VERDACHTEN.

Door de afdeling recherche der politie werden 107 (96) personen in bewaring genomen als verdacht van enig misdrijf, waarop voorlopige aanhouding is gesteld.

C. HOF VAN JUSTITIE.

De derde Dinsdag van elke maand hield het Hof van Justitie zitting op Aruba.

D. GERECHT IN EERSTE AANLEG.

De in het verslagjaar op Aruba zetelende rechters waren de Heren Mrs. C.A.Pekelharing tot 26 Januari 1953, J.Schaafsma gedurende het gehele jaar en J.N.van Veen sedert 26 Januari 1953.

Het openbaar ministerie werd waargenomen door de Substituut Officier van Justitie Mr. F.O.Leusink.

Het aantal zittingen gedurende het verslagjaar was ongeveer gelijk aan dat in 1952, het aantal vonnissen nam echter aanzienlijk toe.

Het grootste gedeelte der civiele zaken werd ook in 1953 gevormd door verzoeken betreffende kleine geldvorderingen en die inzake echtscheiding en scheiding van tafel en bed. Uit het eerste blijkt dat kleine bedragen belangrijk zijn geworden.

In de loop van het verslagjaar werden 1331 strafvervolgingen wegens overtredingen voorkomen door vrijwillige betaling van het door het openbaar ministerie bepaalde bedrag.

Hieronder volgt een overzicht van de aantallen door het gerecht in eerste aanleg gehouden zittingen, behandelde zaken en genomen beschikkingen.

	burgerlijke zaken	strafzaken
Ingediende verzoekschriften	1031	
Terechtzittingen	101	52
Vonnissen in kort geding	28	
Zaken		1388
Vonnissen	537	1388
Verrichtingen in Raadkamer	468	
Beschikkingen in Raadkamer		90

In het jaar 1953 werden door het gerecht in eerste aanleg, zittingsplaats Aruba, de navolgende strafzaken behandeld, waarin veroordeeld wegens:

Het misdrijf van:	
Doodslag	1
Zware mishandeling	1
Poging tot zware mishandeling	3
Mishandeling van zijn echtgenote	5
Mishandeling van een ambtenaar in functie, waarvan 1 in samenloop met twee overtredingen	4
Mishandeling, waarvan 1 in samenloop met mishandeling, zwaar lichamelijk letsel ten gevolge hebbende, en 2 in samenloop met twee overtredingen	44
Mishandeling, tweemaal gepleegd	3
Mishandeling, meermalen gepleegd	1
Mishandeling, de dood ten gevolge hebbende	1
Zwaar lichamelijk letsel door schuld, waarvan 3 in samenloop met een of meer overtredingen	4
Dood door schuld	1
Valsheid in geschrifte, in samenloop met opzettelijk gebruik maken van een vervalst geschrift	1
Lasterlijke verdachtmaking	1
Poging tot diefstal	1
Diefstal, waarvan 1 in samenloop met diefstal door twee of meer verenigde personen, mishandeling, tweemaal gepleegd, mishandeling, en 1 in samenloop met lichamelijk letsel door schuld	28
Diefstal, meermalen gepleegd	3
Diefstal, tweemaal gepleegd, waarvan 1 in samenloop met verduistering in dienstbetrekking	4
Diefstal door middel van braak, tweemaal gepleegd	1
Diefstal door twee of meer verenigde personen, waarvan 2 in samenloop met opzettelijke vernieling, en 1 in samenloop met diefstal door twee of meer verenigde personen door middel van braak	9
Diefstal door twee of meer verenigde personen, meermalen gepleegd	3
Diefstal door twee of meer verenigde personen door middel van braak, waarvan 1 in samenloop met mishandeling	7
Diefstal door middel van braak en inklimming	1
Diefstal door middel van inklimming	1
Diefstal door middel van inklimming, tweemaal gepleegd	3
Poging tot diefstal door middel van inklimming	1
Medeplichtigheid aan diefstal	3
Verduistering	6
Verduistering in dienstbetrekking	2

Verduistering in dienstbetrekking, meermalen gepleegd	1
Heling	2
Schuldheling	6
Oplichting	1
Eenvoudige belediging	3
Smaad	1
Onttrekken van goederen aan faillissement	1
Medeplichtigheid aan het onttrekken van goederen aan faillissement	1
Wederspannigheid	2
Poging tot afpersing	2
Erfvredebreuk	1
Opzettelijke vernieling, waarvan 2 in samenloop met poging tot zware mishandeling, 1 in samenloop met mishandeling en 1 in samenloop met diefstal en lichamelijk letsel door schuld	18
Verboden nederlage van goederen	1
Smokkelarij	2
Medeplichtigheid aan smokkelarij	1
Een dier dat aan een ander toebehoort doden	1
Niet nakomen van alimentatieplicht	1
Met iemand beneden de leeftijd van 15 jaren ontuchtige handelingen plegen	2
Buiten echt vleselijke gemeenschap hebben met een vrouw, die de leeftijd van 12 maar nog niet die van 15 jaren heeft bereikt	2
Als meerderjarige met een minderjarige van hetzelfde geslacht ontucht plegen	2
Overtreding Verstekelingenverordening	3
Huisvredebreuk	3
Verkrachting	1
Opruiïng	1
Brandstichting	1
Zonder vergunning een beroep uitoefenen, waartoe een toelating wordt gevorderd, viermaal gepleegd	1
Ontucht plegen met zijn minderjarige bediende	1
Met een motorrijtuig rijden zonder dat de belasting betaald is, waarvan 1 in samenloop met twee overtredingen	3
Wederrechtelijke vrijheidsberoving	2
Bigamie	1
Vernieling	2
Totaal der misdrijven	213

De overtreding van:

Onder de invloed van alcoholhoudende drank een motorrijtuig besturen, waarvan 7 in samenloop met een of meer andere verkeersovertredingen	37
Parkeren op verboden weggedeelte, waarvan 1 in samenloop met een andere verkeersovertreding	14
Zonder noodzaak anders dan terzijde van de weg in een richting evenwijdig daaraan stilstaan	5
Rijden zonder geldig rijbewijs, waarvan 8 in samenloop met een andere verkeersovertreding	40
Als bestuurder zonder noodzaak stilstaan op de hoek van een straat, waarvan 1 in samenloop met een andere verkeersovertreding	3
Rijden in verboden richting	1
Als bestuurder van een rijwiel rijden in verboden richting, waarvan 1 in samenloop met wederspannigheid, en 4 in samenloop met een of meer andere verkeersovertredingen	10
Rijden zonder achterlicht, waarvan 3 in samenloop met een of meer andere verkeersovertredingen	5

Rijden zonder voorlichten, waarvan 3 in samenloop met een of meer andere verkeersovertredingen	4
Het verkeer van rechts geen voorrang verlenen, waarvan 6 in samenloop met een of meer andere verkeersovertredingen	23
Wetende, dat hem bij rechterlijke uitspraak de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen is ontzegd, een motorrijtuig besturen, waarvan 1 in samenloop met een motorrijtuig rijden zonder dat de belasting betaald is, en 6 in samenloop met een of meer andere verkeersovertredingen	25
Met een motorrijtuig rijden zonder goed werkend stuur	2
Met een motorrijtuig rijden zonder remmen, waarvan 2 in samenloop met een andere verkeersovertreding	7
Met een rijwiel rijden met een bel die niet op ten minste 50 meter afstand hoorbaar is, waarvan 4 in samenloop met een andere verkeersovertreding	5
Rijden op zodanige wijze dat de veiligheid van het verkeer in gevaar wordt gebracht, waarvan 1 in samenloop met diefstal en verduistering, 1 in samenloop met vernieling, 1 in samenloop met wederspannigheid, en 75 in samenloop met een of meer andere verkeersovertredingen	166
Verkeerde bocht naar links maken	2
Verkeerde bocht naar rechts maken	2
Als bestuurder van een rijwiel met iets anders dan een bel een signaal geven	1
Zonder vergunning een motorrijtuig onder zijn onmiddellijk toezicht doen besturen	3
In een autobus te veel passagiers vervoeren	1
Met een vierwielig motorrijtuig zonder noodzaak stilstaan tegenover een ander motorrijtuig waar geen voldoende ruimte overblijft	3
Zonder noodzaak links rijden, waarvan 3 in samenloop met een of meer andere verkeersovertredingen	4
Met een motorrijtuig voor een dwarsstraat stilstaan	1
Met een motorrijtuig rijden op het trottoir	1
Overschrijding van de maximum snelheid, waarvan 1 in samenloop met mishandeling, en 17 in samenloop met een of meer andere verkeersovertredingen	106
Met een rijwiel rijden op het trottoir	3
Op een rijwiel te veel personen vervoeren, waarvan 1 in samenloop met een andere verkeersovertreding	6
Rijden met een rijwiel zonder licht, waarvan 1 in samenloop met diefstal, en 9 in samenloop met een of meer andere verkeersovertredingen	16
Openbare dronkenschap, waarvan 2 in samenloop met wederspannigheid, en 2 in samenloop met een andere overtreding	190
Openbare dronkenschap bij 1e herhaling	109
Openbare dronkenschap bij 2e herhaling	55
Openbare dronkenschap bij 3e herhaling	28
Openbare dronkenschap bij 4e herhaling	21
Openbare dronkenschap bij 5e herhaling	19
Openbare dronkenschap bij 6e herhaling	9
Openbare dronkenschap bij 7e herhaling	6
Openbare dronkenschap bij 8e herhaling	3
Openbare dronkenschap bij 9e herhaling	4
Openbare dronkenschap bij 10e herhaling	1
Openbare dronkenschap bij 11e herhaling	2
Openbare dronkenschap bij 13e herhaling	1
Openbare dronkenschap bij 14e herhaling	2
Openbare dronkenschap bij 15e herhaling	3

In staat van dronkenschap verkerende een handeling verrichten waarbij tot voorkoming van gevaar voor leven of gezondheid van derden bijzondere omzichtigheid wordt vereist, waarvan 1 in samenloop met een andere verkeersovertreding	2
In staat van dronkenschap de orde verstoren en het verkeer belemmeren, waarvan 2 in samenloop met wederspannigheid en 1 in samenloop met eenvoudige belediging	6
Vechtenop de openbare weg	9
Op de openbare weg op muren zitten	1
Op de openbare weg flessen of voorwerpen stuk gooien	1
Een valse naam opgeven	7
Als getuige opgeroepen, wederrechtelijk wegblijven	18
Overtreding van artikel 34bis van de Besmettelijke ziektenverordening	28
Overtreding van de Slacht- en keuringsverordening 1933	2
Inhalen bij tegenligger, waarvan 1 in samenloop met een motorrijtuig rijden zonder dat de belasting betaald is, en 2 in samenloop met andere verkeersovertredingen	12
Niet direct gehoor geven aan een teken van de verkeerspolitie, waarvan 2 in samenloop met een andere verkeersovertreding	3
In het openbaar voor de eerbaarheid aanstotelijke woorden uiten	1
Alvorens van richting te veranderen hiervan niet tijdig doen blijken	3
Vergunningsverordening 1949	3
Rijden zonder keuringskaart, waarvan 5 in samenloop met een andere verkeersovertreding	42
Een signaal geven wanneer het verkeer zulks niet vordert	2
Als bestuurder van een rijwiel rijden zonder goed werkende rem in samenloop met een andere verkeersovertreding	1
Rijden zonder stoplicht en nummerplaatverlichting	2
Een motorrijtuig besturen zonder enige verlichting, waarvan 2 in samenloop met een of meer andere verkeersovertredingen	4
Schreeuwen op de openbare weg in samenloop met wederspannigheid	1
Met een motorrijtuig stilstaan op trottoirs	4
In plaats van een grote een kleine bocht maken, waarvan 1 in samenloop met een andere verkeersovertreding	2
Als bestuurder van een motorrijtuig achteruit rijden zonder te letten op het zich achter hem bevindend verkeer	1
Het verkeer enig beletsel in de weg leggen	1
Op de openbare weg liggen	2
Op de openbare weg eetwaren ongedekt ter verkoop in voorraad hebben	1
Een voortbewegend vervoermiddel op een hoogte voorbijrijden	2
Niet uitwijken voor achteropkomend verkeer, in samenloop met een andere verkeersovertreding	1
Zonder daartoe gerechtigd te zijn vee laten lopen op beplante grond	3
Aan een ander hinder of overlast in de weg leggen	1
Nalaten nummerverandering te laten registreren en keuringskaart te doen wijzigen	1
Luidkeels schreeuwen en rumoer maken op een voor de nachtrust bestemde tijd	1
Midden op de weg rijden en niet tijdig naar rechts uitwijken, in samenloop met een andere verkeersovertreding	2
Baldadigheid tegen personen of goederen, waardoor gevaar, nadeel of ongerief kan worden teweeggebracht	5
Plotseling vaart verminderen zonder tijdig hiervan te doen blijken	1
In de bebouwde kom met de claxon signalen geven	1
Op de openbare weg met flessen of voorwerpen gooien, welke bij het treffen van personen schadelijk of hinderlijk kunnen zijn	1
Op de openbare weg een paard onbeheerd laten staan	1
Tussen zonsondergang en zonsopgang een motorrijtuig op de openbare weg onafgesloten laten staan	1

Overtreding van de Hinderlijke geluiden-verordening Aruba	1
Een motorrijtuig tussen zonsondergang en zonsopgang op de openbare weg laten staan zonder parkeerlichten	1
Venten zonder vergunning	1
Totaal der overtredingen	1132

Samenvatting van het aantal behandelde strafzaken.

Veroordelingen wegens misdrijven	213
Veroordelingen wegens overtredingen	1132
Ontslagen van rechtsvervolging	4
Vrijspraken in eerste aanleg	36
Geen oplegging van straf	2
Teruggave van minderjarigen aan ouders zonder toepassing van straf	1
Totaal aantal behandelde strafzaken	1388

Opvallend was gedurende het verslagjaar de toeneming van het aantal minderjarigen, dat moest worden veroordeeld wegens het zich in kennelijke staat van dronkenschap bevinden.

Hieronder volgt een afzonderlijke staat van het aantal minderjarige delinquenten, met aantekening van het soort misdrijf of overtreding waaraan zij zich hebben schuldig gemaakt.

Het misdrijf van:

Diefstal, waarvan 1 in samenloop met mishandeling	12
Diefstal door twee of meer verenigde personen	2
Diefstal door middel van braak	2
Medeplichtigheid aan diefstal	2
Verduistering	1
Heling	2
Vernieling	4
Wederspannigheid	2
Mishandeling	4
Eenvoudige belediging van een ambtenaar in functie, in samenloop met een verkeersovertreding	1
Lichamelijk letsel door schuld, in samenloop met een verkeersovertreding	1
Met iemand beneden de leeftijd van 15 jaren ontuchtige handelingen plegen	1
Met een motorrijtuig rijden zonder dat de belasting betaald is	1
Overtreding van de Verstekelingenverordening	1
Totaal der misdrijven	36

De overtreding van:

Overtreding van artikel 34bis van de Besmettelijke ziektenverordening	6
Als bestuurder van een vierwielig motorrijtuig daarmede rijden in verboden richting	1
Als bestuurder van een vierwielig motorrijtuig rijden zonder keuringskaart	6
Overschrijding van de maximum snelheid	12
Rijden met een rijwiel zonder licht	7
Als bestuurder van een rijwiel met iets anders dan een bel signaal geven	1
Als bestuurder van een rijwiel rijden zonder goed werkende rem	2
Openbare dronkenschap	22

Openbare dronkenschap bij 6e herhaling	2
Met een motorrijtuig rijden zonder achterlicht	1
Rijden zonder geldig rijbewijs	6
Alvorens van richting te veranderen daarvan niet tijdig doen blijken	1
Op een rijwiel te veel personen vervoeren	6
De veiligheid van het verkeer in gevaar brengen	18
Onder invloed van alcoholhoudende drank een motorrijtuig besturen	3
Met een rijwiel in verboden richting rijden	1
Een signaal geven wanneer het verkeer zulks niet vordert	1
Als bestuurder van een rijwiel rijden zonder bel	3
Als bestuurder van een vierwielig motorrijtuig rijden zonder goed werkend stuur	4
Parkeren op een verboden weggedeelte	1
Op de openbare weg op muren zitten	1
Baldadigheid tegen personen	1
Op de openbare weg met flessen gooien	1
Totaal der overtredingen	107

E. <u>HUIS VAN BEWARING.</u>

De samenstelling van de Commissie van Administratie voor het Huis van Bewaring op het eiland Aruba was per 31 December 1953 als volgt:

Mr. L.C.Kwartsz	voorzitter
N.E.Henriquez	lid-secretaris
A.G.Th.Arends	lid

	mannen	vrouwen
Op 1 Januari 1953 waren in het huis van bewaring opgenomen	19	2
Opgenomen werden	182	17
Ontslagen	171	15
Naar Curacao (gevangenis) werden opgezonden	6	
Zodat per 31 December 1953 aanwezig waren	24	4

De leeftijden van de opgenomen gevangenen varieerden als volgt:

Tot en met 17 jaar oud	4	4
18 tot en met 21	27	1
22 " " " 30	74	2
31 " " " 40	29	5
41 " " " 50	47	5
51 " " " 60	17	2
61 " " " 70		
Boven de 70 jaar oud	3	

In 1953 werden opgenomen 10 politie-arrestanten, alsmede ten behoeve van de vreemdelingendienst, in afwachting van hun vertrek, 24 personen (achtergebleven schepelingen, uit te zetten vreemdelingen, enz.).

In afwachting van hun transport naar Rustoord "Groot Kwartier" werden tijdelijk 12 patienten in het huis van bewaring opgenomen.

Gedurende het verslagjaar moest aan 1 persoon disciplinaire straf worden opgelegd.

F. <u>NOTARISAMBT.</u>

Gedurende het gehele verslagjaar werd het notarisambt zonder onderbreking uitgeoefend door de heren W.F.M.Lampe en Felix E.J.Thijssen.

HOOFDSTUK XVII

BUITENLANDSE AANGELEGENHEDEN

I. Consulaire vertegenwoordigers.

Onderstaande landen zijn op Aruba vertegenwoordigd op de wijze als achter de naam van het land vermeld: x)

Braziliё	honorair consul	Jose Walfenzao xxx)
Colombia	consul	J.J.Rico Villamizar
Costa Rica	consul	Eduardo Viada L.
Cuba	consulair-agente	Maria Regina Croes, Wed. van Madariaga xxxx)
Denemarken	vice-consul	J.Damkier
Dominikaanse Republiek	consul	Joaquin Ma. Pichardo M.
	honorair consul	Jules A.Nieuw
	honorair vice-consul	Eduardo G.Kroon, Jr.
El Salvador	consul	Bertram J.Croes
Engeland	consul	Hugh C.Rabbetts
Guatemala	consul	B.T.Henriquez
Haiti	honorair consul	S.N.Ecury
Italiё	consulair-agent	S.N.Ecury
Nicaragua	consulair-agent	Monte Maduro
Noorwegen	consul	S.Espeland
Panama	consul-generaal	José Della Togna
	honorair vice-consul	S.Q.Oduber
Perú	honorair consul	L.A.C.Laclé
Portugal	vice-consul	P.Wurtz
Spanje	honorair consul	Maximiliano Arends
Venezuela	consul-generaal	Enrique Rincon Calcaño
	toegevoegd consul	Victor M.Avendaño L. xx)
Verenigde Staten van Amerika	consul	Joseph F.Mc.Farland
	vice-consul	Jack Saly
	vice-consul	H.Stewart Beers
Zwitserland	vice-consul	W.A.Trinler

II. Bezoek buitenlandse oorlogsschepen.

In het kader van de Amerikaanse vlootbezoeken aan deze eilanden brachten van 26 Februari tot 2 Maart 1953 het U.S.S. "Randall" en van 7 tot 9 Maart 1953 het U.S.S. "Tidewater" een informeel bezoek aan het eilandgebied.

---

x) In afwijking van het normaal gevolgde systeem in dit verslag om de toestand weer te geven per 31 December van het verslagjaar, is in dit geval opgenomen de situatie per 1 Augustus 1954.
xx) Deken van het Corps Consulair.
xxx) Secretaris van het Corps Consulair.
xxxx) Penningmeesteresse van het Corps Consulair.

HOOFDSTUK XVIII

B I J Z O N D E R E   A A N G E L E G E N H E D E N

I. V i e r i n g   K o n i n g i n n e d a g .

Nadat gedurende de maand April de verschillende voorwedstrijden waren gehouden van het Oranjevoetbaltournooi, waaraan een 40 verschillende elftallen uit alle districten deelnamen, vonden op Zaterdag 25 en Zondag 26 April de finalewedstrijden plaats en werden de door de Oranjevereniging beschikbaar gestelde Koninginnebekers aan de winnaars uitgereikt.

Door Aruba's Jeugd Harmonie werd op de vooravond van Koninginnedag in het Willem de Zwijgerpark een muziekuitvoering gegeven.

De feestelijkheden op Koninginnedag werden geopend door het traditionele klokkengelui, waarna het draaiorgel van de Oranjevereniging in de straten van Oranjestad en Sint Nicolaas door het spelen van vaderlandse liederen de goede stemming er in bracht. Het carillon van de Protestantse kerk te Oranjestad speelde van omstreeks 6.15 tot 6.30 uur vaderlandse liederen.

Omstreeks 7 uur hield de Excelsior Community Band een mars door de straten van Sint Nicolaas, gevolgd door een mars door Oranjestad omstreeks 8 uur.

De aubade van de schoolkinderen te Sint Nicolaas werd gehouden op het schoolplein van het Philomenacollege, waarna om 8 uur een militaire mars door de straten te Sint Nicolaas volgde.

Omstreeks kwart voor negen hielden de padvinders een mars door de straten van Sint Nicolaas.

Om 8.15 uur vond nabij het bestuurskantoor te Oranjestad voor de Gezaghebber de kinderaubade plaats waaraan de kinderen van alle scholen te Oranjestad deelnamen.

Na de aubade vond vóór het bestuurskantoor de militaire parade plaats, welke door de Gezaghebber werd bijgewoond. Na de parade volgde een mars door Oranjestad.

Om 10 uur werd in de Protestantse kerk een dankdienst gehouden, waarna om 10.45 uur de zeilwedstrijden plaats vonden, waarbij ook een waterskidemonstratie gegeven werd.

In de namiddag werden op verschillende plaatsen op het eiland kinder- en volksspelen gehouden.

Door Zijne Excellentie de Gouverneur werd om 17.30 uur ten Gezaghebbershuize openbaar gehoor verleend, bijgewoond door vele autoriteiten en belangstellenden.

In verband met de watersnood in Nederland, werd het feest soberder gevierd dan zulks in voorgaande jaren het geval was en het traditionele vuurwerk vond in verband daarmede niet plaats.

Op Zondag 3 Mei werd om 9 uur in de R.K. kerk te Oranjestad een dankdienst gehouden waarna het Te Deum gezongen werd.

Vele bewoners hadden aan het Koninginnefeest luister bijgezet door van huizen en gevels de vlaggen uit te steken.

II. B i j z o n d e r e   b e z o e k e n .

Op 16 en 17 Juni 1953 bracht Dr. H.Riemens, de toenmalige Nederlandse gezant te Caracas, een bezoek aan Aruba, tijdens welk bezoek met het eilandsbestuur, de Kamer van Koophandel en Nijverheid, de Vereniging van Handelaren en verschillende vooraanstaande personen orienterende besprekingen werden gevoerd, in het bijzonder met betrekking tot handelsaangelegenheden.

Op 8 Augustus 1953 bracht Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard tijdens zijn verblijf op Curacao een bezoek van enkele uren aan Aruba. Tijdens dit bezoek werd een rondrit gemaakt over het eiland, waarbij de Lago Oil & Transport Company, Ltd. werd bezocht en op Malmok gezwommen werd. Via Oranjestad keerde Zijne Koninklijke Hoogheid terug naar het vliegveld Dakota, vanwaar Hij naar Curacao terugvloog.

Aruba, 31 Juli 1954.

Het Bestuurscollege van het eilandgebied Aruba,

De Gezaghebber,

Kwartsz.

De Secretaris,

L.Kerstens.